

**የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዴሚ
የሳይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት**

ACADEMY OF ETHIOPIAN LANGUAGES
SCIENCE AND TECHNOLOGY TERMS TRANSLATION PROJECT

የአማርኛ የህክምና መዝገበ ቃላት

AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

የሕግ ስርዓት

የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ
የባይዘንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ፕሮጀክት

ACADEMY OF ETHIOPIAN LANGUAGES
SCIENCE AND TECHNOLOGY TERMS TRANSLATION PROJECT

የአጣርኛ የህክምና ጽሑፍ ቃላት
AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

አዘጋጅ * ቲቶ ላፒላ
** ፍቅረ ድንገል በየነ
በሎግ ሀረጎች
* በይፋ ገንዘብ

1978
አዲስ አበባ

1986
ADDIS ABABA

---

* በቃላት ተርጓሚው በቻ የተገኘ
** ለተተረጎሙት ቃላት ማብራሪያ በጽሑፍ በቻ የተገኘ

ግብረኛ

ይህ መዝገበ ቃላት በተቻለ መጠን ከፍተኛ ጥረት ተደርጎበት የተዘጋጀ ሲሆን፣ በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካላዊ ጉዳይ ወደፊት ገና የሚፀድቅ መሆኑን አያሳብብን በመዝገበ ቃላት ላይ ገዢው አስተያየት ለመስጠት የሚፈልገው ሁሉ ቀጥሎ ባለው አድራሻ አስተያየትን በፀሁፍ ሊሰጥ የሚችል መሆኑን አንገልጻለን።

የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካላዊ

ፖ.ባ.ቁ. 1907

ባህል ሚኒስቴር

አዲስ አበባ

የመዝገበ ቃላት የባለቤትነት መብት ባህገ የተጠበቀ ነው።

ጸዘተ

CONTENT

	ገፅ	PAGE
ፊት ጸሐፊ PREFACE	1	
ግብረ INTRODUCTION	3	
የአግርኛ ሀክምና ጸሐፊ AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS	7	
የአግርኛ እንግሊዝኛ ሀክምና ጸሐፊ ዝርዝር AMHARIC-ENGLISH GLOSSARY OF MEDICAL TERMS	47	
የእንግሊዝኛ አግርኛ ሀክምና ጸሐፊ ዝርዝር ENGLISH-AMHARIC GLOSSARY OF MEDICAL TERMS	69	

ምስጋና

ለዚህ ለባይንስና ቴክኖሎጂ ቃላት ንጥረት ለስፋላጊውን የገንዘብ
እርዳታ ሳይረገፁ ለተባበሩት መንግስታት የባይንስና ቴክኖሎጂ ለልግት ፋይናን
ሻል ሴክተር (UNFSSTD) የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካዳሚ ከፍተኛ ምስጋና ያቀርባል።

ACKNOWLEDGEMENT

The Academy of Ethiopian Languages expresses its profound gratitude
to the United Nations Financial System for Science and Technology for
Development (UNFSSTD) for sponsoring this project (STTTP)

መ ቅ ድ ም

ይህ የሀክምና የአማርኛ መዝገበ-ቃላት የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካላዊ የሳይንስና ተክኖሎጂ ቃላት ስምዒ ፕሮጀክት ከዘጋጃቸው 13 መዝገብተ-ቃላት መካከል አንዱ ነው። በአጠቃላይ በፕሮጀክት የተዘጋጁት የሳይንስና ተክኖሎጂ ስምዒ መዝገብተ-ቃላት ከዚህ በታች ለተመለከቱት የሙያ ዘርፍ ሲሆን፤ ምንጭ ቋንቋውም / Source Language / እንገለጻለን።

1. ገብርና - AGRICULTURE
2. ቦታኒ - BOTANY (BIOLOGY I)
3. ሀንጻ ትንተና/ፈንታ - BUILDING CONSTRUCTION (TECHNOLOGY I)
4. ኬሚስትሪ - CHEMISTRY
5. ኢሌክትሮ ሜካኒክስ - ELECTRO-MECHANICS
6. ምገራፊ - GEOGRAPHY
7. ምሥራ - GEOLOGY
8. ማተሚያ ትክክል / ማተሚያ ትክክል / - MATHEMATICS
9. ሀክምና - MEDICINE
10. ኑትሪሽን - NUTRITION
11. ፊዚክስ / ፊዚካ / - PHYSICS
12. ስታቲስቲክስ / ስታቲስቲካ / - STATISTICS
13. ዙክሎሎጂ - ZOOLOGY

እነዚህ በፕሮጀክት ደረጃ የተሰሩት የሳይንስና ተክኖሎጂ ስምዒ መዝገብተ-ቃላት የመደበኛ የመዝገበ ቃላት አሰራርን ዘዳ ሙሉ በሙሉ በመከተል ሲይሆን በየሙያው ዘርፍ የተሰየሙትን አካላት ቃላት ለማስተዋወቅና ለማብራራት እውቅና በሆነ የአሰራር ስልት እያንዳንዱን ስምዒ በፊደል ተራ በማሰጣጠን ነው። ስለሆነም የተሰየሙት ቃላት እውቅና በሆነ መድረክ ተሰራጭተውና ተፈትነው ተቀባይነት ያገኙትና በአካላዊ የፀደቁት ወይም በደረጃ የመዝገበ ቃላት አሰራር በአንድነት ተጠቃለው የሳይንስና ተክኖሎጂ ስምዒ መዝገበ ቃላት በሚሰሩ ርእሰ ታትሙ ይወጣሉ። ይህ መዝገበ ቃላትና ሌሎችም ቀጥለው የተመለከቱትን 3 ዋና ዋና ክፍሎች ይዘው ይገኛሉ።

1. የቃላት ማብራሪያ ክፍል
2. የአማርኛ-እንግሊዝኛ የቃላት ዝርዝር
3. የእንግሊዝኛ-አማርኛ የቃላት ዝርዝር

የቃላት ማብራሪያው ክፍል በየሙያው ዘርፍ ስምዒ ከተሰጧቸው አጠቃላይ ቃላት ውስጥ ሃምሳ በመቶውን ያህል መርጦ የቃላትን ፅንሰ ሃሳብ በአረፍተኛ ግርግር አስፈላጊም በሆነበት ቦታ በሰላሳ አማካኝነት የሚገልፅ ክፍል ነው።

በ የሙያው ዘርፍ ከተሰየሙት ቃላት ውስጥ ሃምሳ በመቶው ብቻ ተወስኖ የተጠራበት ዋናው ምክንያት ቀደም ሲል እንደተገለፀው የተሰየሙት ቃላት በሰፊው ተጠራቂነትና ተፈትነት ተቀባይነት ከማግኘታቸውና ከመፅደቃቸው በፊት ሁሉንም ማጠራራት አስፈላጊ ባለመሆኑ ነው። ስለሆነም ከሳይ ከተጠቀሱት የባይንስና ተክኖሎጂ ስያሜ መዘገበ ቃላት ታትሞ በሚወጡበት ጊዜ ዋናና ወሳኝ የሆኑት ስያሜዎች ሁሉ ይጠራሉ። በ የሙያው ዘርፍ መዘገበ ቃላት ውስጥ ምን ያህል እንደተሰየሙ ለማሳየትና ልዩ ልዩ ባይንስና ተክኖሎጂ ነክ ፅሁፍቶች በአማርኛም ሆነ በእንግሊዝኛ በሚነበሩበት ጊዜ እቻ ስያሜዎችን ለማወቅ እንፈልጋለን። በ የመዘገበ ቃላት ውስጥ የአማርኛ-እንግሊዝኛ፣ የእንግሊዝኛ-አማርኛ የቃላት ዝርዝር ይገኛል።

እንዳንገለጹ የእንግሊዝኛ ስያሜዎች የአማርኛ እቻ ስያሜ በ የሙያው ዘርፍ በሚሰጣቸው ወቅት በልዩ ልዩ ቃላት ተሰይመው ይገኛሉ። በአንፃራዊ ለተለያዩ የእንግሊዝኛ ስያሜዎች እንደ የአማርኛ ስያሜ የሚያገለግሉበት ሁኔታ በ የመዘገበ ቃላት ዘገጅት ውስጥ ተከሰቷል። ከዚህም በቀር ለእንደ የእንግሊዝኛ ስያሜ ሁለትና ሶስት አማራጭ ስያሜዎች አልፎ አልፎ በ የመዘገበ ቃላት ውስጥ ተሰጥቶ ሲገኝ ለዘላቂታው ተቀባይነት የሚያገኘው ስያሜ ወደፊት ጊዜ ይፈታዋል።

በኘሮጀክት የሰራ ሂደት ወቅት በ የሙያው ዘርፍ የአማርኛ ስያሜ የተሰጣቸው ቃላት ዝርዝር እየተሻሻለ ለአስተያየት በየሰዓቱም በመሰራጨት ከገለሰባቸው ድርጅቶች በተገኙ ገንቢ አስተያየቶች እንዳንገለጹ የሰያሜ ለውጥ ከመደረጉም በላይ፣ ኘሮጀክት በየጊዜው ባካሄደው ያርክቪቸርና ሲሜርቶች የሰያሜ ማሻሻልና ለውጥ ተደርጓል። ሆኖም በየጊዜው የተደረጉትን እንዳንገለጹ የሰያሜ ለውጦች በተከከለ በሚገኙበት ቦታ ሁሉ ለማረም አፃጋቹ በመሆኑ በዚህም በሌሎችም መዘግብተት ቃላት ውስጥ ሲገኝ የሚቻል እንዳንገለጹ የሰያሜ መዘገበ ፈረቅ ወደፊት የባይንስና ተክኖሎጂ ስያሜ መዘገበ ቃላት በሚዘጋጅበት ጊዜ ጥራት ያገኛል።

በኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካላዊ የባይንስና ተክኖሎጂ ቃላት ስያሜ ኘሮጀክት የተሰየሙት ቃላት በአጠቃላይ ከ15,000 በላይ ሲሆኑ፣ አብዛኛዎቹ ስያሜዎች የሁለተኛ ደረጃና የእንደኛን አመት የዋገኖች ተምህርት በአማርኛ ቋንቋ ለመሰጠት የሚያስችሉ መሆናቸው ይታመናል።

በ የሙያው ዘርፍ ጥቂት የናሙና ምንጮች ኘሮጀክት አዘጋጅቶ ለመከራ ለውጥቷል።

የኘሮጀክት ፋሪክተር
አሰፋ ገብረማርያም ተሰማ
የኢትዮጵያ ቋንቋዎች አካላዊ ዋና ፀሃፊ

የኘሮጀክት የተከላከለ አስተባባሪዎች
ኢርሚያስ ጻፕ /ዶ.ር/
ደምሱ ገመጻ /ዶ.ር/

ግብይ

በዚህ የአጣርኛ የህክምና ሙያዊ ያላት ውስጥ በአጠቃላይ ከ1.400 በላይ የሚሆኑ የህክምና ተገባሮች ሚዛን ላይ ሲገኙ የሚገልጽ ያላት ነጠላ ተርጉም የተሰጣቸው ሲሆን ከእነዚህ ውስጥ 508 ያላይ የጥበብ ሥራ ተርጉም ተከትሏቸው ይገኛሉ። ከዚህ ግለሰብ አንደኛው በርከት ያሉት ያላት የጥበብ ሥራ ተርጉም ያለ ተሰጣቸው ጭንቅ ገልጽ ነው። ይህም ለህገ ክፍላቸው ምክንያት እንዲሁ በህክምና ግለሰብ ክፍላቸው ያላት ክፍሎች አንደኛው በታኒ (Botany) ሙያ (Zoology) በጥበብ ሥራ ዘርፍ ውስጥ የጥበብ ሥራ ተርጉም ተከትሏቸው ስለሚገኙ ነው።

ምሳሌ፡

Tissue	=	ሀብረህዋስ	(Botany)
Cell	=	ሀዋስ	"
Virus	=	ረድድ	"
Herbalist	=	ሰርጃን ሃኪም	"
Simple microscope	=	ነጠላ ማይክሮስኮፕ	"
Nucleus	=	ነክለስ	"
Glycolysis	=	ፍርስ ተገላጥሶ	"
Glucose	=	ገላጥሶ	"

ይህ የህክምና ሙያዊ ያላት ሲዘጋጅ የያላትን ነጠላ ተርጉም በግልጽ ረገድ የተለያዩ ስልተኛን ሲዘጋጅ ግልጽ ማድረግ ከያላት አጣጣሪ ጥያቄ ነው። ለዚህም ያህል የሚከተሉትን ስልተኛ ጥያቄዎች በሚከተለው ሁኔታ ይገኛሉ።

ለገደ ለሀገድ /ተርጉም/

በዚህ ዓይነት የተርጉም ስልተኛ ለሀገድ የሀገራዊና ያለውን ሀገድ የአጣርኛ ያለ በግልጽ የተተረጎመ ነው። ይህም የሚከተለውን ይመለከታል፡

Neonate	=	ሀገጥ
Corex	=	ሐህፀ
Thrombus	=	ሰጋጽ
Esophagus	=	ጭንቅ
Quarantine	=	ቀሳ
Lochia	=	አራሰፍሶ
Febrile	=	አታጋጥ
Cirrhosis	=	ኩሮትረ

ሁለት ለአንድ /ትርጉም/

በዚህ ዓይነት የትርጉም ስለት ለአንድ የእንግሊዝኛ ቃል ሁለት የአግርኛ ቃላት ወይም ለአንድ የአግርኛ ቃል ሁለት የእንግሊዝኛ ቃል በመስጠት የተተረጎሙ ሀሳቦች ይገኛሉ፤ ይህም የጫካ ተለውጦች ይመስላሉ።

Epiphysis	= ሀፀኝ አፅዋ
Carilage	= ልዎ አፅዋ
Dysuna	= ሸገት ጣጥ
Hooping Cough	= ተከትከ
Mediastinum	= ገፍተ ደረት
Ascending infection	= አራጊ ልክፍት
Aorta	= አባይ ደምሳይ
Typhoid	= አገጀት ተባባ
Metacarpal	= አፀፀ መሳፍ
Vermix Coseosa	= አጫካ
Nipple	= ጡት ጣፍ

ሁለት ለሁለት /ትርጉም/

በዚህ አይነት የትርጉም ስለት ውስጥ የምር የሆኑት የእንግሊዝኛ ቃላት ግለተኛ ከሁለት ቃላት ተወጣጥተው አንድ አኳኑ ቃል መሥርተው በግንኙነት ጊዜ፣ እነዚያን ቃላት ለመተርጎም በተገለጹ መጠን ነጻነት የአግርኛ ቃል ተፈልጎ ሲታገባ፣ በተጨማሪም መገንድ የአግርኛውም ቃል ከሁለት ቃላት የተጣመረ ቃል እንዲኖረው በግድረገ የትርጉም ሥራ ተከናውኗል፤ ይህም እንደጫካ ተለውጦች ይመስላል ነው።

Passive Immunity	= ሀላፊ መድሀን
Bronchial Asthma	= የባህት አባባ
Aminotic fluid	= ሸገት ውሃ
Nervous system	= ነርቫል ትንባሮ
Mucous Membrane	= ጉሩጭ ገለፈት
Venerial disease	= አባላዘር በሽታ
Mons pubis	= ጭገር ኳባ
Nasogastric tube	= አ.ንፈከርስ ትባ

ቃል በቃል /ትርጉም/

በዚህ የትርጉም ስለት ለመጠየቅ ሁለት የጉሉ ምክንያቶች አሉ። አንደኛው ቃል በጣም የተለመደ ሲሆን ነው፤ ሁለተኛው ለቃሉ አጥጋቢ የሆነ አገላለጽ ቃል ሲታገለጽ ሲሆን ለምሳሌም ያህል የጫካ ተለውጦች ግብረጃዎች ተጠቅሰዋል።

Hormon	=	ሀርዎን
Schistosoma	=	ሽሶ ተሰላ
Shigella	=	ሺጌላ
Thermometer	=	ተርሞሜትር
Anatomy	=	አኖተሚ
Acid	=	አሲድ
Allergy	=	አለርጂ
Alkali	=	አልካሊ
Amoeba	=	አሞባ
Eclampsia	=	ኤክላምፕሲያ
Cancer	=	ካንሰር
Cholera	=	ኮሌራ

የወኅሽ ዎሳፊ መጠቀም

የዚህ ዓይነት የተርጉም ስልተጥጥ ስነ... ፀረ... የተባሉትን የወኅሽ ዎሳፊዎች የተደረገው የተርጉም ከገዳነት ነው። ይህም በጤከተሉት ዎሳፊዎች ይታያል ስነ...

ስነወኅሽ	=	Etiology
ስነጭላሰ	=	Dermatology
ስነአይን	=	Ophthalmology
ስነፀገስ	=	Obstetrics

ፀረ...

ፀረ ሂስታሚን	=	Antihistamine
ፀረ ህመም ለክፈተ	=	Disinfectant
ፀረህዋስ	=	Antiseptic
ፀረሶም	=	Antitoxin
ፀረአገገኝነት	=	Antibody

ኢ. . . /አሱት/

በአጭር ጊዜ ላይ የአሱት ምልክት የሆነውን "ኢ" የተባለውን በሰውነት በመጨረሻ በዚህ ቀጥሎ ለአባረጅነት የተጠቀሱትን የመቅባላት ችግር እንዲተረጎሙ ተደርጋል።

ኢንደጋገጥ	=	Indigestion
ኢፈ ደምገብ	=	Anorexia

የገዕዝ ቃላት

ሙሉ በሙሉ የገዕዝ ልባን ቃላት የሆኑ እስከዚህም እንዳይቻል ያልተለፉ ወይም ያልተጠቀሙ ይሆናሉ ተብለው የሚገመት በዚህ የትርጉም ሥራ ውስጥ ገብተው ይገኛሉ። በዚህ ቀጥሎ ከተጠቀሱት ምሳሌዎች መልስን ይገባሉ።

አማራ	=	Demonstration
አባቢት	=	Penis
ፀዋሪ	=	Carrier
ወራዛ	=	Adolescent
እንዚራ	=	Vocal Cord
ሀፀነ አፀም	=	Epiphysis

ከፍ ብሎ የተጠቀሱትን ልዩ ልዩ የትርጉም ስልቶች የተከተሉትን ምክንያት እንደ ቃላት የፍቺ ባህሪ ተስማሚነት እግራዊ በመፈለግና የተሻለውን፣ ማለትም ለአገባቢም ለአደማቂም አጭቶ ሊሆን ይችላል ብለን ያስብነውን አማራጭ ለመምረጥ በመቻላቸው ነው።

የማብራሪያ መግለጫዎች በተቻለ መጠን እጥር ምጥን እንዲሉ ቢደረግ፣ ገለፅ በሆነ መንገድ የፀንሰሃባቱን ምንነት እንዲያስጨብጡ ለማድረግ ከፍተኛ ተኮረት ለመስጠት ተዘጋጅተዋል። ይህንኑ የፍቺ ገለፅነት የተሟላ ለማድረግ አባረ - ላጌ ሆኖ በተገኘበት ቦታ የሥዕል መግለጫ ተስጥቷል። እንደማብራሪያዎች ቃላት ሁሉ እንዲሁም ሥዕሉ ገለፅና ተጠቃሚ እንዲሆን ጥረት ተደርጋል።

የማብራሪያ መግለጫዎችን ሥዕሎችን ለመቃረጥ በዚህ በህክምና ጭንቃ ቃላት ላይ የተዘጋጁ የእንግሊዝኛ መዝገብ ቃላት በጣም ረድተውናል።

በዚህ መዝገብ ቃላት ውስጥ የቀረቡት ስእሎች በሙሉ የተዘጋጁት በተማሪ ታሪቅን አባባል ነው።

ከእዚያዬ ት
ፍቅረድንገል በየ
በላላን ሃረገወይን /ዶ.ር/

የአግሮኛ የህክምና ግላጽ ቃላት
AMHARIC DICTIONARY OF MEDICAL TERMS

ሀላፊ ጭህን Passive Immunity

ገቢር ወይም ጅጅ ያለህነ፣ የተዘጋጀ ፀረንገዳካለን በጭንት በሽታን ጭከላክል።

ሀዋት Bile

ቢሊ ወይም አረንጓዴ ተለም ያለው ጫፋ ከጉበት የሚፈነድ ለሰበና ተባት ያገባቸውን አንቮርቮረት የሚጠቅም ፈሳሽ።

ሀዋት ከረጪት Gall bladder

በሰው ላይ ከጉበት ስር ተለጥፎ የሚገኝ ሀዋት ለማጠፋት የሚጠቅም ፊና።

ሀዋት ከረጪት ልክረት Cholecystitis

የሀዋት ከረጪት ጭባብ።

ሀይጅን Hygeine

ሰለ ጤና አጠባበቅ ጥናተኛ ሀገሩን የማስተዋልና የማከበር ዘዴ።

ሄሞጎቢን Hemoglobin

በቀይ ደም ሀዋት ውስጥ የሚገኝ ብረት አዘል ሀጫል፣ ስራው ለከሰጂንን ከሳንባ ተሽከዋ ወደ የሩት የሰውነት ሀብረ ሀዋት ጫረስ። በሰው አንድ ጫት ሲሲ ደም ውስጥ ከ14 እስከ 16 ገራም ይገኛል።

ሀገጽ Neonate

አዲስ የተወለደ ሀዋን እስከ ለፊት ሳምንታት እድሜ የሚጠፋበት ሰያሜ።

ሀክምና Medicine

በሽታን የጭከላክል፣ ሀጭተኛን ጭንቀትና የጭንቀታዊ ዘዴ።

ሀዋት ጭንቀት Necrosis

በደም እጦት፣ በጉዳት፣ በከሚካላዊ ነገርና የባክቴሪያ ጭንቀት ያለበት ጭንቀት በተወሰነ ቦታ የሀብረሀዋት ጭንቀት።

ሀዋን Infant

ከሀገጽነት እስከ ሁለት አመት እድሜ ድረስ ያለ ለጋ ልጅ።

ሀፀነአፀም Epiphysis

የረጃቅም ለተገተቸ አናተና ገርጌ ክፍል።

ሀርዋን Hormone

ከሰውነት አባላካል ወይም እጩ የሚፈነድ ከሚካላዊ ለጭንቀት፣ በደም አጭቅነት ወደ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች በጭንቀት ሌሎች የሰውነት ክፍሎች ስራና ያደርገው የሚያነሳሳ።

ሀገደ Abdominal

የሀድ የሀገደ ሀድን የሚጠራበት ሁሉ።

ሀድ Abdomen

ከድሊኒና ከገላ ገንጻ ጭንቀት ያለ ጋታ ወጋፊ፣ አንደተ፣ ገብተ፣ ሞተ ከረጪት፣ ጫፊ፣ ኩላሊት፣ ኩላሊት፣ እጩና ፊና፣ የሚዘዘ።

ሀድ ተላ Helmenth

በጥገኝነት ወይም በነፍ ኑር በአንደተ ውስጥ የሚገኝ ተላ ጭንቀት ተባባይ።

ሀድ እጥበት Enema

በረባሽ ደገፋነን ለጣጠብ የሚከናወን ድርጊት።

ሀድ ድር ተቶ Constipation

ሰገፊን ለዘወትር ለመውጣት ስላልቻለ።

ለ

ለሰላሳ ላገታ Soft palate

እገዳ የተጠበቀበት ጠንካራ ያለሀሳብና በስተኋላ በኩል ያለው የላገታ ክፍል።

ለኮቭ Rabies

ሰጋ በል የሆኑ እንስሳት፣ ጋራ፣ ተከላ፣ ተበር/ በባይረስ አጣጣይነት የሚጣሉ አጣፋፍ ወደ ሰው የሚተላለፍ በሽታ፣ የአብድ ውሻ በሽታ።

ለጋሰ Donor

ደጋግ ወይም ክፍለአካሉን ለሌላ ሰው በፍላጎት የሚሰጥ ገለበብ።

ላብ Sweat

በቀዳ ውስጥ ከሚገኝ የላብ እጪ የሚወጣ ጨዋ ረባሽ።

ላገታ Palate

የአፍገና የአፍገፍገፍ ገታጋጥ የሚለይ አገዳጭ ከፊት ጠንካራ ከኋላ ለሰላሳ የሆነ የአፍ ጣሪያ።

ላገታ እጪ Tonsil

ከፍርገታዊ ሀብረ ሀብት የተሰራ ሰበርገን ገራና ቀን ሰበርገድ ውስጥ የሚገኝ እበጥ።

ላገገር ሆን ደሴቶች Islands of Langerhan

በረረጭ እጪ ውስጥ ያሉ ስበሰብ ሀብት ከነዚህም ሰበት አይነት ሀብቶች አንደኛው አንሰሊን ያመነጨ የነዚህ ደሴቶች መደምሰስ ወይም መድከም የበኳር በሽታ ያመጣል።

ላኦላይ Superior

የአካል የላይኛው ክፍል ወደላይ ያለ።

ላኦላይ ጫንጋ Maxilla

የላይ ጥርሶች የሚሰኩበት የላይኛው የጫንጋ አጥገት።

ላኦላይ ጫከን Epidermis

ደም ሰር የሌለበት የቀዳ የውጪኛው ክፍል

ላህፀ Cortex

ውጪዊ የሆነ የጣንፍጥም አባላካል ቅርፊት።

ላፀተ Viscera

በሰውነት ውስጥ የሚገኝ አባላካል በተለይም በሀድ ውስጥ የሚገኝ የሀድ እታ።

ላጣፀዎ Cartilage

እንደ ቾር አፍገፍገፍ የገድገ አጥገት ምና የመጣሱ የአካል ክፍሎች ውስጥ የሚገኝ ለሰላሳ አጥገት።

- ለዎሽ Paralysis**
ጊዛያዊ ወይም ኃይል የሆነ የሰውነት ክፍለአካል መደገዝ በተለይ ሰዓት
መጥፋት /ፑዛካል/ እንዲሁም ሰውነትን ለመቆጣጠር መሳን /ፐባነት/።
- ለባሰ Serosa**
ለዎ አባላካላትን የሚሸፍን ብሬና።
- ለባድ Epithelium**
ቀንጥም ሆነ ገፋሰ ወይም ለሰለሰ ገለፈ ተኾን በላይ መልካኸው የሚሸፍን
የሀዋክ ንብርብር ወይም ለባሰ።
- ለብ Heart**
ከዎ ተር ረገብ በጣለት ደም በሰውነት ውስጥ የሚሰራዊ አፈት ገታቻ ያሉት
የደምኦደት ቀንባር ጣላከሰ /ሰላሳ ተሰላከት/።
- ለብ ድካም Heart failure**
በተለያዩ ዎክንያቶች ዎሰላ፣ ከፍተኛ የደም ገፈት መጠን፣ የለብ ክፍክድ መጥ
በብ ወይም መሰፋት ወዘተ. ለብ ተገቢውን የደም ጣስተላላፍ ተገባር ጣክናውን
ሲሳነው ዎሰክተኛው በመጠነና እንቅስቃሴ ተገፋሽ ጣጠር ውሃዝሰ ገላ ወዘተ
ሲሆነ፣ የገፈ ወይም የቀጥ ለብ ክፍሉ ሊደክም ይችላል።
- ለብ ጭን Myocardium**
የለብ ጭን ሀብረ ሀዋክ።
- ለክፍታዊ Pathogen**
በፐታን የሚያመጥ ተቀን ዘላካላት።
- ለጋድ Thrombus**
የደም ስርን ወይም የለብን ወፍ የሚዘጋ የረጋ ደም።
- ሉቲኒዝንግ ሀርሞን Lutenizing hormone**
እንቁሊሊ ላይ ያለ ሉቲንገላ እንዲያድግ የሚረዳ ከፈተኛ /ቀዳሚ/ አዋይ
እጢ የሚሰጥ ሀርሞን።

•

- መሃነት Sterility**
ለፎ ለመውለድ ወይም ለጣስወለድ አለመቻሉ።
- መዎገሰ Suppuration**
መገሰ የመፍጠር ሁኔታ።
- መዎጠጥ Absorb**
ጣንፍውንም ለዩ ቁስ በፍርገት ስር ወይም በደም ስር ወደ ሰውነት ጣስገባት።
- መዎጠጥ Aspiration**
ፈሳሽን በመዎጠጥ መሳሪያ ከጣንፍውም ጋታ ጣስወገድ።
- መርጫ Peritoneum**
ውስጡ ሀድገና የሀድ ዕቃቻችን የሚሸፍን ለባሰ።
- መርፈ Injection**
በደም ስር በተለይ በደመላሽ በጭን በቀዳ ስር ወይም ውስጥ ወዘተ ፈሳሾችን
በመርፈ መውጋት።

መሰራጨት Disseminate

በአባላባ ወይም በሰውነት ውስጥ መተን ወይም መረጨት።

መሰብሰብ Adduction

የሰውነትን ቀርጾ ለባላ ወደ ሰውነት ማስከላከል መስመር ማስጠጋት።

ሳታይቭ Autoclave

ገሬት ባለው የጭንቀት እንፋሶት የህክምና መሳሪያዎችን ባክቴሪያ አሰባኝ ማድረጊያ መሳሪያ።

መስቆ Esophagus

ጭንቀት የሚወርድበት ከሞግዳት እስከ ጨፍ ያለው ቅን፣ ገርሮ ስለላ ተጨላክቶ

መስቆ Trocar

ከጌታ ውስጥ ፈሳሽን ለማውጣት የሚያገለግል ሾል ጨፍ ያለው መሳሪያ

መስተሃወር Vagus

በሜታቢክ እንቅስቃሴ የደም ስርዐት ያሉት ሰፋ ያለ ስርጨት ያለው አስረኛው የራስ ነርብ።

መቀረድ Laceration

የተገደበ ጫዛ ያለው ቁስ።

መቆጣጠያ Incubation

ያለጊዜው የተወለደ ሀፃንን በተስተካከለ ጭንቀት ማባደጊያ መሳሪያ።

መቅን Bone marrow

በጥፋትም እጥፋትም ውስጥ የሚገኝ ቅባትነት ያለው ለሰላሳ ልዩ ቁስ።
መቅን ቀይ ወይም ሰጢ ሊሆን ይችላል

መባለት Puberty

የጾታዊነት ጥንቃቄን የሚያመለክት ጊዜ ከ12 እስከ 16 ዓመት ድረስ ያለው ጊዜ።

መተንፈስ Breathe

አየርን ወደ ባንባ እስገብቶ ማስወጣት።

መታፈን Asphyxia

የላይኛው የአስተንፋስ ቅን በመዘጋት ወይም መተንፈስ በማቃት ምክንያት የሚደርስ የአየር እጦት።

መገጥላጫ Parotid Gland

ጭንቀት ከሚያመነጩት አጫዎች ከፍ ያለውና በመገገገ ገን የሚገኝ።

መገገገ ቅለፍ Tetanus

የሚያስታይ የጭንቀት መከላከያ የሚያመጣ ተቃራኒ ባህላዊ በተባለ ባክቴሪያ ጫዛ የሚደርስ አጣፋፊ ልክፊት።

መገገገ Cannula

ከብረት ወይም ንግረት የተሰራ ተባ በሰውነት ውስጥ ፈሳሽን ለማውጣት ወይም ለማስገባት የሚጠቅም። ብዙውን ጊዜ መገገገ ያለቸገር ለማስገባት በተባው ቀፃ ውስጥ መስቆ ይገባታል።

- ጫጫጫጫ Driube
የፈሳሽ /ምሳሌ ጠገት/ በተገሸ በተገሹ ከተገኙ ውቅ ጫሰሰ። ጫረብረብ
- ጫካጫ Spasm
ያለውኋታ የጡንቻ በድንገት ጫብብብ
- ጫካጫ Contraction
የጡንቻ ወይም የጠባሳ ጫብብብ የሚያስከትለው ጫብብብ ወይም ጫጫጫ።
- ጫላድ Delivery
ሽልን የጫላድ ተገባር ዓፄን ከናት ጣህፀን የሚወጣበት ሁኔታ ጫላገላ።
- ጫራጋት Abduction
ከሰውነት ጫስካላዊ መስመር የሰውነት አካሉን ጫላት ምሳሌ፣ እጁን ወደ ውቅ ጫርጋት።
- ጫፍ Palm
በፊትለፊት በጉሳ ያለው ከአምባር እስከ ጣቶ ድረስ ያለው የእጁ ክፍል።
- ጫዮነት Medicine
በሽታን ለመከላከል ወይም ለጫከም የሚጠቅም መፈወሻ።
- ጫዮነት ልዝ Dose
በአንድ ጊዜ የሚወሰደው የጫዮነት መጠን።
- ጫህን Immunity
ለንፃ፣ በተለይ ለጫርዞች፣ ለባሕር ንርቴኖችና ለወራሪ ተገኛች አለመበገርና የመከት ሁኔታ።
- ጫዳት Hemorrhage
ከሰውነት ወደ ውስጥ ወይም ወደውጭ ደም ጫሰሰ።
- ጫገርጣት Pallor
በልቀ ልቀ ምክንያቶች /ምሳሌ ሰሃይም/ የቀዳና በውጭ የሚታዩ ገፋጭ ገለፈቶች /ምሳሌ የእፍ ውስጥ ትንድብ/ ተለም ነጣ ጫላት።
- ጫገሉ Pustule
እንደ ብጉር ያለና በቀዳ ላይ ትንሽ ጫሰ ወይም ፍርገት ፋስ የያዘ እብጠት።
- ጫሰ Pus
በሕብረሀዋስ ልክፊት ምክንያት የጭንቀት ደም ሀዋሳት፣ ባክቴሪያዎች፣ ተወጋጅ ሕዋሳትና ሕዋስ ፈሳሽን የያዘ በጫ መልክ ያለው ፈሳሽ።
- ጫረሻ Terminal
ከአካል የጫረሻው ክፍል ወይም የነገር ሁሉ ጫረያ።
- ጫሰሻ Lumen
በደምላሽ፣ ደምላጅ፣ እንደተ፣ ወዘተ... ትገኛቸው ውስጥ ያለው ክፍተት።
- ጫላወሰ Motile
በገዛ ራሱ ለመንቀሳቀስ የሚችል።
- ጫከርባሳ/ብፊህት/ Aseptic Technique
ነፍሳትን ለጫጥፋት የሚደረግ /ዘዴ/።

ግረባሳጣጭ Aseptic

ከጥጥን ነፍሳት ነፃ የሆነ።

ግህል ጆር በገነት Otitis Media

ከጆር የመሀከለኛው ክፍል ከጆር ታምር በስተቀር ያለው ጭላከኛ ጭገን።

ግህፀን Uterus

በጭገን ሀበረ ሀዋስ የተሰራ ሶስት ግለዘን ትርፅ ያለው ፀንሰና ሸል
የሚያድገበት የሴት የዘር አባላባላ፣ የሸል ጭገን።

ግህፀን ትግ በገነት Salphingitis

የፋሌፕ ትግ በባክቲሪያዎች ጭላከኛ።

ግህፀን ለናት Uterine fundus

ግህፀን ትግዎ ከግህፀን ጋር ከሚገናኙበት በላይ ገቢ በሉ የሚገኘው የግህፀን
ክፍል።

ግህፀን ገላ Uterine body

ሰፊ ያለውና የላይኛው የግህፀን ክፍል።

ግህፀን ጭገን Myometrium

የግህፀን ጭገን ሀበረሀዋስ።

ግርከገ Antidote

ጭርዘን የሚበርዘ የሚታወቅ ጭሃኒት።

ግስፀረድ Abortion

ወትተ ወይም ገዛው ሳይደርስ የሁኔታ መጨናገፍ፣ ያረገዘ ግህፀን ሃያ ስምንት ሳምንት
ሳይቆላው የፀንሱ መውጣት። ውርጃ

ግባገድ Excretion

ከሰውነት ውስጥ እንደሰገፈ፣ ሸንተ፣ ላበ፣ ለክታ የሚሰሉትን ተወጋጅ
ነገሮች ግስፀጣት።

ግትለሸለሽ Nausea

ለግስታወክ ያለ ዝንባሌ፣ ከግስታወክ በፊት ጭጥልመልና የሀድ መረበሽ ስሜት።

ግብላላት Digestion

በትንባር ልጭ ጭካኒቱና ከጭካኒቱ ሂደት የምገባ መፈጸምና በቀላሉ ወደ
ሰውነት ውስጥ ሰርገን ለመገባት መዘጋጀት።

ግንተ ምርጫ Mantoux's test

በቀፃ ሰር የሚወጋ ካረጀ ተባብሮ የሚዘጋጅ ክትባት፣ የነፍርባ በሽታ በበ
ሽተኛው ላይ ካለ የተከተበበት ለካባቢ ከሃያ ለፊት እስከ ሰባ ሁለት ሰለት
ድረስ ቀለት ይጠየራል።

ግለዘር Radius

ወጪዊውና አጠር ያለው የከንድ አጥንት።

ግክም Medication

ጭሃኒቶች በመስጠት በሽታን ግክም።

ግያ ነርቭ Optic Nerve

ሁለተኛው የፈሰ ቀል ነርቭ የሆነና ለጭየት የሚጠቅም የልዩ ስሜት አባላባላ።

- ጣጣጥ Auscultation
የውስጥ አባላባላት የሚሰጡትን ድምፅ በመስማት የሚደረግ የምርመራ ዘዴ።
- ጣጣጫ Stethoscope
በሰውነት ውስጥ የሚፈጠሩትን ድምጾች ወደ ጀር በጣስተላላፍ ለመስማት የሚረዳ መሳሪያ።
- ጣጅረት ገትር Meningitis
በባክቴሪያ፣ በቫይረስ ወይም ሌሎች ነፃን ዘአባላት በደም ስር በጉዳት ወይም ከአቅራቢያ ቦታቸው በመሰራጨት የአገገልና የሰረሰር መለከፍና መብገገ። በዚህ ጊዜ ተኩሳት፣ ብርሃን ለጣየትና ድምፅ ለመስማት አለመፈለገ፣ መግዛት፣ አገገ ትን ሲያጥፋ ሀይም መስማት፣ መገረፈርና ነፍሱን መባት በየደረጃው ያስከትላል።
- ጣጋት Lactation
የጡት ወተት ጣጣጣት ተገባር።
- ጣጋጅ ሀርቦን Lactogenic Hormone
ከፊተኛ አዋይ እጪ የጣጣ ጡት ወተት እንዲያዘጋጅ የሚረዳ ሀርቦን።
- ጣጠፍ Flexion
የተዘረጋ አካልን ከአንጋ የጣጠፍ ሁኔታ።
- ጣጥ /በጣጥ/ Tenesmus
ያለፍላገት ሰገራን ወይም ጦንተን ለጣስወጣት የፈገጠ ወይም የፊኖ መቋቋሚያ መኮማተር የሚሰማ ሀይም።
- ጣፀንኦፍ Cervical
ወደ እምሰ የሚከፈተው የጣፀንገት ቀዳጅ።
- ጣፀንገት Cervix
የጣሀፀን አንገት እስከ ሰባት ሳንቲሜትር ርዝመት ለፍረው የሚቸልና አፋ ወደ ወጣጂ ስትብልት ክፍል የተከፈለ
- ምላስርጢ Sublingual gland
ከምሬት እጪያች አነስተኛ የሀሳና ከምላስ ስር የሚገኝ እጪ።
- ምሬን Ligament
ከጭረት ሀበረሀብ የተከፈለ የአንጋ መገጣጠሚያን ለጣያያዝና ከቦታው አንጻር ይናጋ የሚያደርግ።
- ምርቅዝ Abscess
የጣላ በጋታ ውስጥ መጠፋቱ። ከበሰለ በኋላ ራሱ ወደ ውጭ የሚደርግ ወይም በቀይ ሀክምና የሚጠባ።
- ምርጋዝ Fibula
በባት በሰተውኛ ባኩል የሚገኝ የጥፋት ከጉግበት እስከ ጥርጥጭጭት የሚደርስ አጥንት
- ምትረት ተርፍ አገጀት Appendectomy
በቀይ ሀክምና ተርፍ አገጀትን በጥፋት ከሰውንት ጣስወገድ
- ምትረት Ectomy
የአባላባላት ወይም እጪ መቅረፍና ከሰውነት መለየት።
- ምጡን Isotonic
የተመሳሰለ ስርገት ገፊት ወይም ውጥረት ያለው።

ጾጥ Labour

ሽላ ከጣህፀን ውስጥ የሚወጣበት ደርገት ሶስት ደረጃ ሲኖሩት አንደኛ ደረጃ ጣህፀን ቁርጠት ከጀመረበት ጣፀንገት ጠቅላላ እስከሚከፈሉት ሁለተኛ ደረጃ ጣፀንገት ከተከፈሉት ሽላ እስከወጣበት ሶስተኛ ደረጃ ሽላ ከወጣበት እንገላ ልጅ እስከሚወርድበት፡፡

ጾጥጥ ጾገብ Balanced diet

ለሰውነት አስፈላጊ የሆኑትን ጡነት ሰው ሰውነት ገንቢ ሰባቸንና ቢታሟኙን እንዲሁም ንጥረ ነገሮችን ያጠቃለሉ ጾገብ፡

ጾጽኒት Phimosis

የጦርጥ ሽፋን /የላፊት/ ጠጥበብ ጾከንያት የሞፋኑ ወደ እስኪት ዘንገ አለ ጠቅሰብ፡፡

ረ

ሩቅ እቶታ Hypermetropia

የአይን ኳስ ቅርፅ በጠዋታ ወይም የቦርሃን ሰበረት ጠዋታ ጾከንያት የቦርሃን ወረረ ተከታ ከአይን ኳስ ውጭ ሲሆን፡፡ ይህ በሽታ ያለው ሰው ቅርብ ነገሮችን ለግየት ሲያገኝ ውሩቅ ያሉትን ለግየት እይታገረውም በጠየቀ ይስተካከላል፡፡

ራስ ልክፈት Auto infection

ልክፈተን ከአንድ የሰውነት ክፍል በጣቶች በፍጣ ወዘተ... ወደ አልተለከፈው ክፍል ጣጋባት /ጣዛጠት/፡፡

ራስ ቅል Carinum

እንገል የታቀደበት፣ የእንግል ጠከለያ ሰጥን ጠላል አጥንት ክፍል፡፡

ራስ ቅል Skull

ሰጾንት የእንግል አጥንቶችና አባራ አራት የፊት አጥንቶችን የሚያጠቃልል፡፡

ራባ ቤት Morgue

የጾታ ሰው ራባ ከጠቀሰሩ በፊት ጠቀያ ክፍል፡፡

ርጋቢ ጾላተሰብ Diastole

የሰብ ጡንቻ ጠክጣታሩን የሚያቆምበትና የሰብ ሮዎ ጋኖች በደም የሚጠሉበት /ወቅት/፡፡

ሰ

ሰ ሃደም Anemia

በጠጠንም ሆነ በአይነት የቱይ ደም ሀፃባት በሰውነት ውስጥ ጣነሰ፡፡ ይህም በሚደርስበት ጊዜ ሰውነት ይገረጣል፣ በአንቀስታ ጊዜ ተገሩዋ ያጥራል፣ ሰብ በፍጥነት ይጠቃል፣ ድካም ይሰማል፣ እንዲሁም ራስን ያማል፡፡

ሰበከት Donsum

የአካል በስተጀርባ በኩል፡፡

ሰንበር Wheal

በአለገጋ እንደታየ በቀኝ ላይ አገዳጅ ገቢ ባሉ የሚታይ።

ሰገፋ Faeces

የተበላ ምግብ በአገደት ተበላላት የሚቀረፍ ከሀድ እንደ የሚመጣው ውሳኔ ውጤት፣ ያለተበላ ምግብ፣ ባክቲሪያና ውሃን ይይዛል።

ሰገፋ Stool

ከአገደት የሚመጣ ውሳኔ።

ሲያ Dyspnea

በጤና መታወክ ወይም በልሳ ምክንያት ለመተንፈስ የሚያጋጥም ችግር።

ሲግሞይድ ደንፋኝ Sigmoid colon

በገፋ የታዩ ሀድ ከፍለ በኩል በሚገኝ የሽላላ አገደት በላይ የሚገኝ የደንፋኝ ክፍል።

ሲሞኒያ Salmonella

የባክቲሪያዎች ዘርፍ የሀሳና አጣፋ የአገደት በገነት የሚያመጣ።

ሲንሞኒያ Pneumonia

በቫይረስ ባክቲሪያዎች ወዘተ... አጣካይነት የሚደርስ የባንባ ልክረት።

ሲንቲግራድ Centigrade

የውሃ ልክ መሰረርት፣ በዚህ መሰረርት፣ መሰረት፣ የውሃ ነፃነት ፍላጎት 100 /አገዳ መተ/ እርከን ሲሆን፣ ነፃነቱ ደገም 0 /ዘር/ እርከን ነው።

ሰልላት Atrophy

የሰውነት ሀዋቅ ከአገልግሎት ውጭ በመሆን ወይም ምግብ በጣጣታቸው ምክንያት መጠንቃቸውን የሚገልጽ መጠንቃቸው።

ሰልማታ Coma

በተለያዩ ምክንያቶች አእምሮን መሳተፍ የትፍብ ታጣቂ ሰዓት መጥፋት።

ሰዓት አባላካል Sensory organ

የሰውነት አባላት ወይም አገልግሎት በሚደረግ የተገኘ በጣጣታቸው የሚሰጥ የሰውነት ክፍል።

ሰምነት Adaptation

ፕሮጀክት መጀመሪያ ለመጨረሻ ሰርዲ ራስን ጥንቃቄ።

ሰረጣላስ Dermis

የደም ስርዐት ነርቢዎች የወዘና የላብ እጩዎችን በይዙ ሀብረ ሀዋቅ የተሰራው እውነተኛው ቀኝ ከላላይ ጣላስ ስር ያለው።

ሰር Vessel

በሰውነት ውስጥ ያሉትን ፈሳሾች የሚያስተላልፍ ተባብሮ በደም ወይም ባህል።

ሰር ነፃ Nasopharynx

ከአፍንጫ ገንጥ በበተጓላ ከላላካ ላገንጥ ጓላ ያለው የትናጋ ክፍል።

ሰርጫት Infiltration

በሀዋቅ በሀብረሀዋቅና በአባላካል ውስጥ በመሰረን ወይም መዘለት መከፋፈል።

ሰብ Fat

ነፍስ ትባትነት ያለው የእንስሳ ሮማ ሀብረሀዋቅ።

- ስብፊት Fracture
በአጥገት ላይ የሚደርስ ስጥጋት ወይም መለያየት።
- ስነጤን Etiology
የበሽታ ምክንያቶች የምናጠናበት ሳይንሳዊ ዘዴ።
- ስነጣላስ Dermatology
በሰፊ ስጥጋቶች የምናጠናበት የሳይንስ ክፍል።
- ስነዕይን Ophtalmology
የአይን ሕክምና፣ ስለአይንና በሽታዎች የምናጠናበት የሳይንስ ክፍል።
- ስነዕገስ Obstetrics
የዕገስ ሀክምና፣ ሳይንሳዊ የሆነ የእርገዝና፣ የወሊድና የእርሳት እንክብካቤ ጥናት።
- ስእርት Villus
በእንግዶ ገለፈቱ ላይ የሚታይ አጠር ያለ ፀጉር መባይ።
- ስኳር በገት Glycosuria
በተለያዩ ምክንያቶች በገገት ውስጥ ስኳር /ገላጭ/ መገኘት፣ የስኳር በሽታ አገደኛው ያልከተ።
- ስኳር በሽታ Diabetes mellitus
የሙረቱ እጩ እንጥጥ ሳይቆይበት ስኳር ነፃ ያለውን ገገት በበዛት የሚያሸናፍ ውሃ ብብ የሚያበረታታ ከመጣ በላይ የሚታይበት ያልሆነ የሚያበበላ በሽታ።
- ስወር Occult
በአገደ መፍሰስ ወይም ከሜካዊ ፈተና ብቻ መናረ የሚታወቅ፣ ገልፅ ያልሆነ፣ የተደበቀ፣ የተሸበገ።
- ስፊት Suture
የተለያዩ ወይም የተጠነጠነ አካላት በቀጽ ሀክምና ጥገና።

፡

- ፒስቶሞ Schistosoma
የትላትሎች ዝርያ የሆነ ከተከሰሰ ውሃ የሰውን የጥንቃቄና የሕይወት ደካማ የሆነ አባላባላትን የሚያጠፋ።
- ሺገላ Shigella
ከቀላል ተቀጥቶ እስከ ከባድና አጣጣሪ የሆነ ሽታ ተቀጥቶ የሚያጠፋ ሳይንሳዊ።
- ፒንድ Fundus
ገገት በሌ የሚታይ ከመጨረሻ የጥንቃቄ ረቀቅ ያለ የአባላባላት ክፍል ያለ ጥህዕት ሻን፣ ወጋ፣ ሻን።
- ፑስ Fetus
ከህፃናት ወር እስከሚወለድበት ጊዜ ድረስ በጥህዕት ውስጥ ለሚያገኝበት ዕገስ መፍሰስ።
- ፒንቶ Intussuception
ከበላይ ያለ የአገደት ክፍል ከባድ ሳይንሳዊ አገደት በይዘት ውስጥ ተገብሮ መገባት።

ፕላዛማ Dysuna

ፕላዛማ ለመፍትሔ ወይም ፕላዛማ በሚሸፍንበት ጊዜ ህመም ይጠቃልታል።

ፕላዛማ Anuna

ፕላዛማ ከኮሌላ ለመፍትሔ።

ፕላዛማ Urine

ከኮሌላ የሚመነጨ በፊት የሚጠፋውን ስሜት ለመቀነስ ጊዜ በፍላጎት በፊት ፕላዛማ የሚወጣ ፈሳሽ።

ፕላዛማ ማህሪ Oliguria

በተጨማሪ ከፍተኛ የሚጠፋውን ማህሪ የተነሳ የፕላዛማ መጠን መቀነስ።

ፕላዛማ ልብ Aminotic fluid

በሚሆንበት ወቅት ፕላዛማ የሚከበር ፈሳሽ ለማግኘት።

ፕላዛማ Mold

የበሰበሰ ለተከሰተ ላይ የሚወጣ ዘረገጉ።

ፕላዛማ Cilia

ሀ/ በአይን ቀን ላይ ያለ ፀጉር ወይም ፕላዛ ለ/ በአገላለጽ ህፃናት ላይ የሚገኝ ለመተካከል የሚያገለግል ረቂቅ ፀጉር መሳሪያ አካል።

ፕላዛማ Rash

በአገላለጽ ተከሳት በሚያመጣ በፕላዛማ በቀን ላይ የሚወጣ ጊዜያዊ የቀን መገደብ።

†

ቀረባ Forceps

በግርግሩ ለማግኘት ወይም ለመቀጠል የሚጠቀም የቀድሞ ህክምና መሳሪያ ወረንጦ።

ቀሪ Proximal

ለመጠል ወይም ለመነሻ ቀረብ ያለ፣ የርህት ተያይዞ።

ቀሪ Bronchus

የቀሪ መንጃ ክፍል የሆነ ሲሆን ውስጥ በሚገባበት ጊዜ ፊት ወደ ስንት ተርጓሚ ቀሪ የሚከፋፈል የአየር መተላለፊያ ቅጽ።

ቀሪ ለብም Bronchial asthma

በቀሪ ድምፅ እንዲሰማ የሚያስተነክር። በቀሪ ውስጥ ያሉ ጠገኖች በመከፋፈል ወደ ውጭ ለመተንፈስ የሚያስገባ። በፕላዛማ በአገላለጽ ቀን ላይ ወይም ውስጣዊ በሚገኝ ምክንያት ሊከሰት ይችላል።

ቀሪ ክፍክፍ Epiglottis

በሰጣጥ የተሰፋ ምግብ በሚገባበት ጊዜ ወደ ቀሪ ለማግኘት የሚከላከል የሚገኝ ቅጽ መክፈት።

ቀሪ Quarantine

ለከፈተኛ በፕላዛማ እንዲዘጋጅ በፕላዛማ ያዘዘው ወይም የተጠረጠረ ሰው ለተወሰነ ጊዜ መገለጽ። ቀን ማወቅ

ቀሪ ለብም Meta tarsal

የአገርን መሃል ከሚገኝ ለብም ረዘም ቀን ያሉ ለጥንተኛ አንቅ።

- ቀንበጦ ጣእዎ Taste bud
የጣእዎን ስጫት የሚያስተላልፍ በምሳሌ ላይ የሚገኝ የስጫት አባላባላ።
- ቀይ አራስፍስ Rubra
ከመውላድ በኋላ ለሰድስት ሐዳሳት ከጣህፀን የሚፈሰ ደም ያቀለጠው ቀይ ፈሳሽ።
- ቀይ ደም ስሪት Hemopoiesis
የቀይ ደም ህፃን አፈጣጠር ስርዓት፤ ይህም የሚከናወነው በአጥገት ጭንፍ በጣፊያ ውስጥ ነው።
- ቀዳሚ አንጀት Duodenum
ከዉጋራ እስከ ጣስከላዊ አንጀት ያለው የመጀመሪያው 25 ሳንቲ ሜትር የቀዳሚ አንጀት ክፍል። በዚህ ክፍል የጋራ የሦት ስዊትና የፊት ስዊት ይከፈታሉ።
- ቀዳሚ አንገል Cerebrum
የአንገል ተልቀ ክፍል የሆነና በራስ ተል ውስጥ አብዛኛውን ቦታ የሚይዝ፤ ገፈና የፕ ክፍል ያለውና የአንገል ክፍተኛ ተገባር ጣስከል።
- ቀዳሚ Meatus
በሰውነት ላይ ክፍተት ወይም ቅጥነት ያላቸው አባላባላት ክፍተት ጭንፍ ወይም ጭንፍ ያለው የፈረስ ገጽ ወዘተ...
- ቀደ ሀክምና Surgery
የሀክምና አገጥ ክፍል የሆነና ሰውነትን በመብረት ያልተሰተካከለ ወይም የተሰተካከለ ክፍልን ጥበቃላቸው።
- ቀልባት / ግላንስ / Glans
ጋራ ጭንፍ የወገድ ውጫዊ ዘርዘር / ጥፋ / ወይም የጭንፍ ስጫት።
- ቀምጥና ደረጃ Leprosy
በጣይከባክቲያ ሊገረ ጭንፍ የሚጣ ተላላፊ የሰጋ ደፍ በቦታ የአካልን አፀቅ የሚፈርቱ።
- ቀርባ Anthrax
አጣፋፊ የሆነ ከቀንድ ክብተቱ ወደ ሰው የሚተላለፍ ባሕላስ አንጭራህስ በተባለ ባክቲርያ የሚጣ በቦታ፤ አባ ሰጋ።
- ቀርጦ Colic
ከሌተገፋድ ጭንፍ የተሰረ ቅጥንት /ምሳሌ፤ አንጀት፤ ሦት ከረጠተ/ በሚከፍተረበት ጊዜ የሚሰማ ክፍተኛ ህጭ።
- ቀስል Wound
በአደጋም ሆነ በቀደ ሀክምና የሀብረ ህፃን ጭንፍ ወይም ጭንፍ ስጫት።
- ቀጣጥ Meconium
አካሉ የተወለደ ህፃን /ሀገጥ/ በመጀመሪያ የሚወጣው ጭንፍ የለላው ጭንፍ ያለ ሰገፊ።
- ቀጥር Node
ድብሰሰል የሆነ እትር ብሉ የሚገኝ እብጠት ወይም አባላባላት ያለ፤ ፍርገት እጩ።
- ቀጥር Ulcer
የቀዳ ወይም የጥፍጥ ገላፈት በአደጋ በጭንፍ ወይም በቀዳም በሚወጣው ነገር ወዘተ... ያለውን የሚደርስ ጭንፍ ጭንፍ።

- ፎጥር Clitoris**
በተገብረ ሁከረ ህፃን የተሰራና በሴት ብሉት አናት ላይ የሚገኝ አፈጣጣ
ፈ ከወገድ ብሉት ጋር ተወሳካይ የሆነ የሴት ብሉት ክፍል።
- ፎፕ Syphilis**
ግንኙወንድ የሰውነት ክፍል ደረጃ በደረጃ የሚያጠፋ ተላላፊ የአባላ ዘር በጠታ።
- ቻር Heartburn**
ጽዕጣጣ ሆህነ ነገር በመስቀ በሚተላለፍበት ጊዜ በደረት አካባቢ የሚያታጥል
ሰዓት።
- ቻሎ Burn**
በፀሀይ ብር ሃገ፣ በቀቀ ፈሳሾች በእሳት ወላፊንና ረጭች በኮሚካላና
በአለተሪክ ጫማ በሰውነት ላይ የሚደርስ የመለብለብ ወይም የመከሰል ጉዳት።
- ፍሳሪ ሂ ማዋለድ Caesarian section**
በሰቃ ልቆ ምክንያቶች /ምሳሌ፣ የሽል ደንብ ወቅት አጫጣ/ ሀድገና ጥህፀንን
በመቅደድ ሽሉን ማዋለድ።
- ፍልጫ Macule**
ከአካባቢው ቀጥለ የት ያለ ቀለም ያለው ነገር ገን ገብ ወይም በርጉድ ያላለ
የቀጥለ ወጥ፣ የተለያየ ቀለም በፋትና ቀርፅ ሊኖረው ይችላል።
- ፍምብ ውሃ Ascites**
በሀድ እቃ ልብስ ጋታ ውስጥ የተጠራጠረ ፈሳሽ። በሀድ እቃ ልብስ መብገጥ፣
በደመላሽ ተባ መዘጋት ወይም በአጠቃላይ ውሃዛል ገላ ምክንያት በሀድ ውስጥ
መጫጫ የም ፈሳሽ።
- ፍርፀብለሽነት Deformity**
የሰውነት ቀርፅ በጭሉ ወይም በከፊል መበላሸት፣ መጣጥ።
- ፍርፊት Scab**
በቀጥል ላይ የሚገጥ የደረቀ እዥ።
- ፍንባር System**
በሰራ በሚመሰሰሉ አባላካላትን በአንድ ላይ የሚያጠቃልል።
- ፍንባር ልጭ Digestive system**
በአፍ የንባ ምገብ የሚተላለፍበት ተከታታይ /መስቀ ወጋፊ ተቆን አንደት
ደንገጥ/ አንጓህም ምገብ አንጓህም የሚረኩ ፈሳሾችን የሚያጫነው አባላካላትን
/ገብተ፣ ሀጥቱ ከረጢት፣ ጫፍ/ የሚያጠቃልል።
- ፍድሀት Paracentesis**
የሰውነት ገታን በመርፈ በመውጋት ፈሳሽን ጣውጣት።
- ፍፍቁ Incubation**
ከሰብፈት ጊዜ ለሰባታው ከተጋለጡ ብኳ የመደፈሪያ ሰዓት እስከሚጠፋበት
ወቅት ያለው ጊዜ።
- ፍለጥ ብገነት Orchitis**
በሰብፈት ጉዳይ ወይም በፎር ደገፍ በጠታ ምክንያቶች የፍለጥ መብገገና ጣባ።
- ፍጥ Skin**
ተከላካይ የሆነ ሰውነትን በስተውሎ የሚሸፍን።

- በላኦ ሀብት Trophozoite
ጥገኛ ካደረገው ሀብት ምገብን የሚያገኘና የሚያድግ ጥገኛ ሀብት።
- በሽታ Disease
የአእምሮ ወይም የሰውነት ጤንነት ማጣት፣ ሀመም።
- በሽታ ስሜት Symptom
በሰውነት ላይ በሚደርሱ ለውጦች የሚሰማ ያልተለመደ ስሜት።
- በናጥ Volatile
በቀላሉ ወደ ተገነዝቦ ለመለወጥ የሚችል ፈሳሽ ወይም ጥጥር።
- በካር Preimigravida
ለመጀመሪያ ጊዜ ያረገዘች ሴት።
- ቦኦ Hernia
ውስጣዊ አባላካላን የሚያቅና ክርታስ ሲቀደድ ወይም ሲለወጥ ውስጣዊው አባላካላ በተለወጠው ቦታ ወደ ውጭ ማገልገል።
- ቢ.ሲ.፪ B.C.G
ሃይሉ ከተፍጫኝ የተባረሰበት ባሲሊስ የተዘጋጀ የሳንባ በሽታን ለመከላከል የሚሰጥ ክትባት።
- ቢቂ ወባ Yellow fever
በክትባት ለመከላከል የሚቻል በወባ ተገኝ አጣካጥነት የሚተላለፍና አጣፋፊ ልክፈት።
- ባህሪ አውራረስ Heredity
አንድን ሀይወታይ ከዘር ያው የሚወርደውን የተፈጥሮ ሙሉን ጠባይ ለመውረስ የሚያስችለው ሁኔታ ምሳሌ፣ የሰውነት ገዢነትና ትርፅ፣ የፀጉርና የቀኝ ቀለም፣ ለበሽታዎች ጭንቀት ወዘተ.
- ባምቡላ L.G.V (Lymphogranuloma Venerium)
በቫይረስ አጣካይነት በገብረሰጋ ገንጉነት የሚጠጣ የአባላዘር በሽታ። በብልት ላይ ተገቢ ቁጥልና የበሽታ አባቶ ይኖራል።
- ባሲሊስ Bacillus
ዘንገ ጭሰ ባክቴሪያ።
- ባሲላሪ ትቅጣት Bacillary dysentery
በባሲሊስ ጭንቅጥነት የሚጠጣ ደም የሚያስቀምጥ የአንጾት በተለይ የደንገጎ ልክፈት።
- ባክቴሪያ Bacteria
በአይን የማይታዩ እጅግ ጥቃትን የህክምና ሁኔታዎች በመከፋፈል የሚባዙ ባለ አንድ ሀብት ህያው ተሃብክ። ብዙዎች ባክቴሪያዎች በሰውነት ውስጥ በሚባዙበት ጊዜ ሀብረ ሀብትን በማፈራረስ ወይም መርዞችን በመሰራተና በደም ውስጥ በማሰራጨት ልክፈትን ያስከትላሉ።
- ብሩኳ Scapula
ጤናማና ሰፊ የህጎች ሥርዓት ማለዘን ትርፅ ያለው ክትክሻ በስተጋላ የሚገኝ አጥንት።

- ብሽባት Inguinal
የቦጃጃና የጭንቀት ጥገና የላላ ማጠቃለያ ቦታ።
- ብብታዊ ጭንቀት Axillary temprature
የሰውነትን ጭንቀት ለመለካት ቲሞቴርን በብብት ውስጥ ማስጠጥና የሚገኘው የጭንቀት ስርዓት።
- ብብታዊ ደምሳጭ Axillary artery
በብብት ውስጥ ያለው የሳንዊ ደምሳጭ ትንቢት።
- ብብት Axilla
ወርቅና ገና ደረሰ የሚገኝበት ገደብ የሰውነት ክፍል።
- ብከላ Contamination
ገጭ የሆነ ቦታ በሰውነት ጥንቃቄ ህጻንን በመከላከል ተወላክን ማዘዝ።
- ብገገ Cellulitis
በሰፈረኝቱ ባክቴሪያ ልክረት ምሽት የህብር ህጻን መብገገና የተለከለው ቦታ ስለሆነ። ምርቅም ገገ ስለረገገ።
- ብገር Acne
በቀላ ላይ ያለው አጭር አጭር ብገገና በሚደርስበት ጊዜ በፊት በአገገና በደረሰ ላላ የሚወጣ ስለሆነ /አትፈት/።
- ብገነት Inflammation
ከከሚካይ ማካካይ ባክቴሪያ ውስጥ መርዛዊ ጉዳት በኋላ በህብረህጻን ላይ የሚታይ አጭር ምልክት፤ ጉዳት የደረሰበት ቦታ የተፈረደ ለውጥ ካደረገ በኋላ በአካባቢ ሕጻን ጉዳት ይደረገበታል፤ ዋና ምልክቶች ህጻን /በጋይ/ ጭንቀት ቀላትና ስለሆነ ናቸው።
- ብጫት Incision
ለቀደ ህክምና አላማ ሰውነትን በሰለት ጭንቀት ወይም መሰጠት።
- ብፃት Duct
ከአጫፍ የሰውነት ረባሽ የሚያልፍበት ትንቢት ወይም ቦይ። ማወረር።
- ቧንቧት Fistula
ደንብወጥ የሆነ መተላለፊያ ትንቢት፤ የአንድን አባላካል ገታ ከሌላው የሚያገናኝ ወይም አንድን ገታ ከቀላ ውጭ /በሌላ/ የሚያገናኝ።

+

- ተላላፊ Contagious
ከአንድ ሰው ወደ ሌላው የሚተላለፍ በሽታ።
- ተላላፊ በሽታ Communicable disease
ከአንድ ሰው ወደ ሌላ ሰው የሚተላለፍ በሽታ። ተጋብተው በሽታ
- ተፋላ Axis
ሁለቱም የአገገት አከርካሪ አገገት።
- ተቀባይ Host
ጉዳት ያለካል ምንጩን በማገኘት የሚኖርበት ህይወት ያለው አካል።

- ተቅጣት Diarrhea
በባክቲሪያ ልክፍት፣ በመርገተ ወይም በሰዓታዊ ምክንያቶች የጤን ያለን ሰገራ በብዛትና በተደጋጋሚ መውጣት።
- ተገተልሽ Occiput
የፈሰ ቀለ ጋላኛው ክፍል።
- ተወጋጅ Waste
ለሀይወት ጤን ያልሆነ ክብውነት የሚወጣ ውሳኔ ወይም የሽግግር።
- ታህታይ ዋና ደመላሽ Inferior Vena Cava
ከታችኛው ክፍለአካል ደመላሽ ጥንቻ ይሆን በጣባባብ ወደ ልሳ የሚያስገባው ዋናው የደም ጥንብ።
- ቴርሞሜትር Thermometer
የሙተን ወይም ብርደትን መጠን ለመለኪያ የሚያገለግል መሳሪያ።
- ትል Worm
ርዝመት ያለውና አከርካፊ የሌለው አንበሳ ምሳሌ፣ ወሰፋት፣ ከሶ ትል።
- ትላት ለገጽት Large Intestine
ከጋላገጽት አስከ ፈንጫ ድረስ ያለው የለገጽት ክፍል ደንፋነ።
- ትርጋጽ Distal
የሰውነት ሙሃል ነጥብ የፈተ ወይም ከሙነሻው ነጥብ የፈተ ክፍል።
- ትርፍ ለገጽት Appendix
ከጋላ ለገጽት የተጣበዋና ትል መልክ ያለው ጥንብ የለገጽት ክፍል። ከሶስት አስከ አባራ አምስት ባንቲ ሜትር ርዝመት ሊኖረው ይችላል።
- ትርፍ ለገጽት ብገነት Appendicitis
የትርፍ ለገጽት ብገነት።
- ትናጋብጦት Adenoid
በአንጥልና ቶንሰል አካባቢ የፍርገት እጪ ደንበወጥ እብጦት።
- ትንታ Aspiration
ከአፍ፣ ከሰርገን ጋታ ውስጥ ፈሳሽ ወይም ንጥረ ነገሮች ወደ የሰብና ባንባ መገባት።
- ትከሻ ጤን Deltoid muscle
ትከሻና ላይ ከገድ መጋጠሚያ ላይ የሚገኝ ሶስት ጣእዘን ተርፅ ያለው ጤን የከገድ መርፌ የሚወጋበት ጤን።
- ትኩሳት Fever
የሰውነት ሙተ ከመጠን በላይ መደመር፣ ተርታና ተንፈሳ የሚደምር፣ ቀፃ የሚያሳርስ፣ ጥቂትና የወብ በገት የሚያሸናፍ ጣስታወክና ራስ ምታት የሚያስከትል።
- ትከትከ Whooping cough
በሀፃናት ላይ የሚደርስ የሙተንፈሻ ቧንቧገጥ ልክፈት አከታተሉ የሚያስልና በባሉ መደረሻ ላይ የተለየ ደምፅ የሚሰጥ።

ተውከተ Vomit
በወጋራ ውስጥ የነበረ በእፍ ተመልሶ የሚመጣ።

ፑ

ፑፍርግ Glomerulus
በባዕጣ ከረጢት የተከበበ ፀጉር ደም ስርጥ ሰበሰበ፣ ደም በጣፍቶ በጉትን የሚያውኑ ነጭ።

ኃ

ነርቫል ትንባር Nervous system
በጣም ውስብስብና ረቂቅ የሆነ እርስበርሱ ገንጽት ያለው የነርቭ ህብረህብ ከሞቸት፣ አገልገል፣ ሰረሰርና የነርቭ ስርጥን የሚያጠቃልል።

ነቀርሳ Tuberculosis
በተባባሰው ባህሪ ለጣካገነት የሚመጣ በተለይ በተገረሻ ትንባር ላይ የሚደርስ በሽታ ሌሎች የሰውነት ክፍሎችም በበሽታው ሊጠቁ ይችላሉ።

ነገርጋር Epilepsy
ነፍሱን በጣሳት የሚታልና በውነት የሚያወራጅ የሚያገረፈገጥ የአገልገል በሽታ። የሚታል በሽታ።

ናጭ Specimen
የአካሉን ለመቃላይ ላይ ነትና ሁኔታ ለጣየት /ለመመር/ የሚወሰድ ክፍል።

ንቃተ አለምር Consciousness
በአለምር ነቀተ በአካባቢ ያሉትን ሁኔታዎች ለመረጋገጥና ለመለየት መቻላ።

ንድፍት ጫርዝ Venom
በአገልገል አገልግሎት /ከባቢ፣ ተባባሪ/ ለየተዘጋጀ በንድፍት ወይም ውጊት ወደ ሰውነት የሚገባ ጫርዝ።

ንፋጭ Mucous
ከንፋጭ ገላፈትና ከእጩዎች የሚመነጨ መጠቀሚያ ያለው ለድላቶች ፈሳሽ፣ ለገደ ገፍት ያለ ነገር።

ንፋጭ ገላፈት Mucous membrane
ንፋጭ ለመገፍ ህብስ ወይም እጩ ያለው በሰውነት ውስጥ ያሉ የአገልገል መተላለፊያዎችና ገታዎች የሚሸፍን ገበር።

ንፍርት እባጭ Caruncle
በአገልገል አካባቢ በርካት ብሉ ከቀዳሚ ስር ለንድፍት እባጭ ለየፈነዳ የሚመጣ ቀሳ።

ንፍቀ ደረት Mediastinum
ከእምሴያና የደረት አከርካሪ ጫህ የደረት አባላካላትን /ለብ፣ ተላላቅ ደም ስርጥ፣ ጫቀ ወዘተ.../ የያዘ ከሁለት ባንባዎች ጫህ ስር የሚገኝ ክፍለአካል።

አለመቻጠር Incontinence

በአንገሉ ወይም በረሰር መታወክ በፊኛ ወይም በፊንጢጫ መቋጫ መሳሳት በጉት ወይም በጉራጉ ለመቋጫ አለመቻልና ማጠባበቅ፡፡

አለርጂ Allergy

ለሰውነት አንገዳ የሆኑ ፕሮቴኖች በተገኘ መጠን በሚገባበት ጊዜ ብርቱኛ ጋራልፍ ቁጡ መታወክ በበሽታኛው በሚደርሰበት ጊዜ ምሳሌ፣ አሰም፡፡

አላካሊ Alkali

ከአሲድ ጋር ሲዋሃድ ውውን፣ ከሰብ ጋር ሲዋሃድ ባጮና የሚፈጥር ልዩ ቁጥ፡፡ ቀይ ሊትጡን ወደ ሰማያዊ የሜቶኔር፣ በሀከምና ስድሞ ፖታሲየምና አጥንፍ ዋና ዋና ንጥረ ነገሮች ናቸው፡፡

አሜባ Amoeba

ከፕሮቶኦክላ ባለ አንድ ሀዋስ ቢተሰብ የሆነ፣ ከነዚህም አንዱ አይነት /አንታሚን ሂስታሊኒን፡ ተቀማጥ የሚያመጣ ሀዋስ፡፡

አሜባ በሽታ Amoebiasis

በአንታሚን ሂስታሊኒን መለከፍ ምክንያት የደንጓዴ መቀሰሰ፣ አንገሁም በጉንት ውስጥ የአሜባ ምርቶዝ መፈጠር፡፡

አሜባ ተቀማጥ Amoebic dysentery

በአንታሚን ሂስታሊኒን በመለከፍ የሚመጣ ተቀማጥ፡፡

አምባር Wrist

አጁና ክንድ የሚገናኙበት መገጣጠሚያ ቦታ፡፡

አፊስፍስ Lochia

ደም፣ ገፋጭና ሀብረሀዋስክ የያዘ በአፊስነት ጊዜ ከሚሆንበት ብልት የሚወጣ ፈሳሽ፡፡ በመጀመሪያ ደም የበዛው ተጥሎ ጥናይነት መለክ ያለው ከዚያም ነጭ ፈሳሽ ይሆናል፡፡

አፊን ልክፈት Ascending infection

ከታች ከፍለ አካል ወደላይኛው የሜዛመት ልክፈት ምሳሌ፣ ከፊኛ ወደ ኩላሊት የልክፈት መዛመት፡፡

አሲዳዊ Acidic

አሲድነት ያለው ልዩ ቁጥ፡፡

አሲድ Acid

ከአላካሊ ጋር ሲደባለቅ ውውን የሚፈጥር፣ ማንኛውም ልዩ ቁጥ ሰማያዊ ሊትጡን ወደ ቀይ የሚቀይር፡፡

አስም Asthma

ብርቱኛ ድንገተኛ የሆነ የተገፋሽ ማጠር፡፡

አስታላፊ ተቀባይ Intermediate Host

ጥገኛ ሀዋስ በአጭነት ጊዜ የሚያልፍበት ደንደስ የለሽ አንገባ ምሳሌ፣ ለወባ በሽታ የወባ ትገጥ ነው፡፡

አቫታሊ ደንጓዴ Ascending colon

ከጋዳ አንጀት በመነሳት ጉበትን መታጠፊያ ድረስ ያለውና በስተቀጥ የሆዱ ጋታ በኩል ያለው የደንጓዴ ክፍል፡፡

አባይ ደምባጅ Aorta

ከገራ ከርሰ ልብ የሚነሳ ተሰታ የበውነት ደምባጅ ትን። ሀፃኒ አባይ ደምባጅ በሀድ ውስጥ ያለው ክፍል አባይ ደምባጅ ትስተ። ከልብ ሲነሳ ያለው የልግግ ድፍል። ደረታዊ አባይ ደምባጅ በደረት ውስጥ ያለው ክፍል።

አባላዘር በቫታ Venerial disease

በቫታ ካለበት ሰው ጋር በገባረ ስጋ ገንጥነት የሚመጣ ተላላፊ በቫታ።

አብርላድ Congenital

ከሙሉ በፊት ወይም በላደት ጊዜ ለሚኖሩ ሁኔታዎች የተሰጠ ስም ምሳሌ፣ ወርሳነት።

አቲቢቭ Febrile

ተከታትነት ያለው፣ ተከታት በበውነት ላይ የሚያመጣ።

አትላስ Atlas

የጸጸፊ ያጭ የአገገት አከርካፊ። ራስ ቀላን የተሸከመው የጸጸፊ ያጭ ደንደስ።

አኔሳ Sacrum

የጓሌ ገንፋ / የፊ / የጋላ ክፍል የሀሳና በአምበት የተሰጠበት የአከርካፊ አጥገኞች የተሰጠ ሰበት ግለዘን አጥገት።

አፍት Apex

የምበብ ለጋም ያለው ነገር ሁሉ ሹሉ ወይም ጃፍ ክፍል።

አናቶሚ Anatomy

በሌ በውነት ክፍሎች የምናጠናበት ባይገባ።

አገጀት ተስቦ / የ / Typhoid

አጣጣሪ የሀሳና ተከታት፣ ራስ ያታተና የሀድ ሁከት የሚያመጣ በባላም ነሳ ባክቲሪያ ጸፊ የሚደርስ ተላላፊ በቫታ።

አገጀት አገፋት Intestinal obstruction

በተለያዩ የከገገኖች የአገጀት በይ ጸዘጋት ይህም በሚደርስበት ጊዜ የርጠት ግልታዊነት ለገራ ድር ተት ሀድ ጸፊ ተናጸጸጠት ወዘተ ይኖራል።

አገገል Brain

በራስ ተሰ ውስጥ የሚገኘው የግለከላዊ ነርቭ ተገባር ክፍል። ይህ ነጭ ለበላሳ የሀሳ ሀበረ ሀዋስ የአእምሮ ግብተላ ፑሉታ የሚመጣ ወይም የሚረቱ ተና ፑሉታ ያለው የአውቶት ግለከል።

አገገል ሸብረት Concussion

በሃይለኛ ምት የከገገኛት በአገገል ላይ የሚደርስ ሁከት። በዚህም የከገገኛት ሀይወትን ጸባት።

አገጋ Joint

ሁለት አጥገኞች የሚገናኙበት ጸገናኛ ያሞ የግደን ተገባት / ምሳሌ ለመለገባር / በመጠኑ የሚገባ ተገባት ሊሆኑ ይቻላሉ።

አገረከርስ ቅጥ Nasogastric tube

ምገባ በአኖ ለመውሰድ የተገነባ በውጭ ለመውጣት በጨጋ ውስጥ ያለን ነገር ለግደባት የሚጠቀም በአፍንጃ በኩል ወደ ጨጋ የሚገባ ረዞም ያለ የጥላባ ቅጥ።

አካ በቦታ Endemic

• በአገሪቱ የተወሰነ አካባቢ ተስፋፋ የሚገኝ በቦታ።

አካፋይ Septum

ገበሬ ታይ የሆኑ ሁለት ገታጃጥን የሚከፍል / የሚለገግ /

አካታ Sputum

በጭሰ ወይም ገርርን በጭረገ የሚወጣ ረባሽ፣ በውስጡ ሀዋቅተን ልገገን ደም ወይም ጭሰ ለይዝ ይቸላል።

አውታፍ Embolus

በደም ጭረት ውስጥ በጭንዞ ጭባብ ባለ ደም ስር ሲደርስ የሚዘጋ እንደረጋ ደም፣ አየር ለረፋ ብተንገን ሀብረሀዋብ ወዘተ... ያለ ነገር ሁሉ።

አውደፀለት Perineum

ከፊንጫፍና ከብልት ጋር የሚገናኝ ያለው አካባቢ።

አዝጋጂ የልብ ምት Brady candia

ደገብ ወጥ የሆነ ዘቅተኛ የልብ ምት ወይም ተርታ ናት።

አይነርገብ Retina

በነርብ ሕብረሀዋብ የተፋፀመ ምስል የሚፈጥሩበት የአይን ሌላ የውስጥ ልባስ።

አይን Eye

ባሕር ልባስ ያለው ድጉጉጉጉ ያለ የሌላ ቀርፅ ያለው የግጥም አባላባል።

አይን ግዝ Trachoma

ተላላፊ በሀሳብ በሚረገግ በአይን በፋን ላይ የሚደርስ ልብ፣ የድርገታይን አብጦት ብሎ ገብሮ ጭጭር ከዚያም ጭባብ በአይንና በአይን ብቻ ላይ የሚረገግ።

አድራፍኮርቲክ ተርፊክ ሀርሞን Adrenocortico trophic hormone

ከፊፋኛ አጥይ እጩ ገርባብ የሚፈጥሩ የኮሊትን እጩ አሳት ስር ተገ ሀርሞን ስለሚፈጥሩ የሚፈጥሩ ሀርሞን።

አገልባቻ Booster

ውጭት እንዲጨምርና እንዲታገል የሚረዳ። የደም ብሉ የተጠጠ ከተባባሽ ሃይሉ እንዲታገዝ ባድጋሚ የሚሰጥ ከተባባሽ።

አጣጣል Active

በድንገት ደርሶ በአጭር ጊዜ ውስጥ ከባድ የሆነውን ሰዓትን የሚያጠግ ስር ያለበደ ወትት የማይሰጥ ሆኖ።

አጥገት ብገነት Osteomyelitis

በጥገት ወይም ልብ፣ የውስጥ ወይም የአጥገትና ጭንቀት ጭንቀት።

አፀፀ ጭንቀት Metacarpal

የአፀፀ ጭንቀት ከሚገነቡ አምስት ረዞዎች ያሉት አጥገቶች አንዱ።

አፀፀ አጥገር Carpal

አጥገርን አጥገር ጭንቀት የሚረግጥ በሁለት ረዞዎች የሚገኙ ስምንት አጥገቶች ስብስብ ጭንቀት።

አፀፀከሳፍ Claville

በፈለፈት በኩል በተከሸና አገገት ሙሃል የሚገኝ የሰማማ አገገት። ብፊ
ወይም ጣጣላገገት /ጣጥፍ አገገት/።

አፍአፀርዝ Exotoxin

የተገን አካላት ወይም ባክተርያ ወደአካባቢያቸው የሚረጩት ጫዛ።

አደተ ደም ትገባር Circulatory system

ደም በሰውነት ውስጥ የሚዘወርበት ስርአት። ደም ከሰፍሰ ስርዓት ወደ
አሰደ ደምባጅና የርገጃፍ ደምባጅቸው በመጨረሻም ወደ ፀጉር ደም ስርቸው በ
ፍሰስ ከዚያም በደም ጫፍ ደም ስርቸው አጣካይነት ወደ ልብ የሚለሰበት
ስረአት ነው።

አሸርሽታ Indigestion

የተበላ ያገባ በጨጋፍ የተጣደ የጭን አገገት በደገብ ባለብላላት የሚደርስ
ጣፋለሽለሽና ጣስታወክ፣ ጣታርና አሰደ ጫፍ፣ የጋዝ ጫፍጭና ጣገሳት
ወተተ።

አፈ ሂደያገብ Anorexia

በበሽታ ወይም በጭንተና በገልፍተኝነት ያስገኛል ያገባ ለሰፍሰላትና የሰውነት
ጫፍ።

ኤሌክትሮላይት Electrocyte

የከረንቷያፍ ፍርስት ተዋረድ ለውጥ የሚደርስበት ልዩ ጭን።

አስተርፎን Estrogen

የሴት ልጋን የሚወስን ከእንጥላክዲ የሚጣጥ ሀርፆን።

አስላምጥሲያ Eclampsia

በአርገዝና ጊዜ የሚደርስ አገገጥነት ወይም አገፈርፋፊ በሽታ። ይህ
በሽታ ሲደርስ የደም ገፈት ጫፍን ጫፍር፣ የሰውነት ክብደት ጫፍርና
በሽገት ውስጥ የፕሮቲን ጫፍን ያልከተፍ ነው።

አጭ Vernix caseosa

ከሽል የፋ አጫፍቸው በመጥፋት ሽሉ ሲወለድ ገላው ላይ የሚለደፍ ጭፍ ጫፍ
ነገር።

አጣሪ Demonstration

ጉላ የጭን በግልጫቸው አጣካይነት ጣስረላት።

አጭግፍ Vulva

ከጭገር ፊት በታች ያለ የሴት ብልት የውጭ ክፍል።

አጭግ Vagina

ከጭግፍ ወደ ጣፀገገት የሚያስተላልፍ የሴት ገብረስጋ ጫፍና ተከ።

አጭግ Sternum

ጫፍብና ጫፍፋ የሆነ በደረት ፊት ለፊት የሚገኝ አገገት።

አርሳት ጊዜ Puerperium

ከመፀላድ በኋላ ለሰውነት ሳገገታት ጣህፀን ወደ ትድህ አርገዝና ሁኔታው
የሚለሰበት ጊዜ።

እርገቢገቢት Fontanelle

በሽልና ሀሳናት የራስ ቀለ አጥጥፍ ማህል የሚገኝ በፊና ቀላጭ እርገብ ገቢት በቀርገ ራስ ቀለና ከገንባር ራስ ቀለ ማህል የሚገኝበት በአገዳ አመት ተክል አድጋ የሚገኝበት ድሃሬ እርገብገቢት የተገለበጠ ራስ ቀለና ከቀርገ ራስ ቀለ ማህል የሚገኝበት በፀሐይት ጊዜ የሚገኝበት።

እስተገላበልባ Apnea

በደም ፀብት የከርቦን ዲኦክሳይድ እየረገጠ ምክንያት የሚደርስ ጊዜያዊ የጭንቀት ምልክት።

እስኪት Penis

የወገድ ገብረሥጋ ጫናና አባላቸው የወገድ ልፍረተኞች ጭንቀት።

እስኪትጅ Epididymis

የምዝገባ ተጠቃሚ የሆነ የእስኪት በስተጋላ ተባብሮ የሚገኝ ምላሽ ያለ ቀርፅ ያለው የእስኪት ተገኝቶ ከእስኪት የሚወጣው ዘር ፍላጎት በዚህ አካል ወደታች እስኪት ይተላለፋል።

እትሬ Papule

ጫፍ ያለና በቀላ ላይ ገብ በሉ የሚወጣ አሳቢ ስብከት።

እንጭላ Ovum

የሴት እርባታ ልብ ከባለቤት የገፊና ገብ የሚወጣ ከፀንፍ ዘር ጋር ከተገናጸበ በኋላ ዘር ያውን የገቢ ፍጥረት ሆኖ ያድጋል።

እንጭላላ Ovulation

በወር አበባ ስድስት በአስራ አራተኛው ቀን ከባለቤት የገፊና ገብ የእንጭላላ ወጪት።

እንጭላላ Insomnia

በአእምሮ ድካም በሀሳብ በሽብርት በተለይ እንጭላላ አይወስድም በሉ በጣብ እንጭላላ ጭንቀት ወይም ሽለብ አያደረገ አንደገና ጭንቀት።

እንጭላላ Parathyroid Gland

ከእንጭላላ አጠቃላይ በስተጋላ ተለጥፎ ወይም ተቀጥሎ ከሚገኙ ፀብት አጭር እጭላላ አንቀጥ በደም ፀብት የከላሊየምና የፍሳሪ ሚዛን የሚጠበቅ።

እንጭላላ Goitre

በአእምሮ እየረገጠ፣ በብንጥ ወይም ልክረት፣ በጭንቀት እየጠፈ፣ የእንጭላላ እጭላላ የፍሳሪ ወይም ዘቅተኛ የተገባር ምክንያት የሚደርስ የእንጭላላ እጭላላ ወይም ወይም።

እንጭላላ /እጭ/ Thyroid gland

ፀብቅ አጭላ የሆነ በአንገት ፊት ለፊት በተጠበቀ ጭንቀት ላይ ተለጥፎ የሚገኝ እጭ።

እንክብል Tablet

አሳቢ በሉ ጫፍ ያለ ሙሉነት ያለው።

እንክብል Vocal cord

በጭንቀት ፀብት የሚገኝ ድምፅ ለመስጠት ወይም ለመፍጠር የሚገባበት የሚዘር

- አገገር Colostrum
ከወለድ በኋላ ከእናት ሙት የሚወጣው የጠጠራ ዕጩ ወተት። አገገር በጥርቱን ይዘት ከወተት ይበልጣል።
- አገገልል Supine
ፊትን ወደላይ አድርጎ በጀርባ ማተኛ።
- አገገልበጥ Lithotomy
ጉሳቸውን ተገረረክ በጀርባ ተገኝ ቅጥን በሀድላይ፣ ባትን በቅጥን ላይ በሞጫ ለሚሆን ምርጫ ወዘተ... በሚያጠፋ ሁኔታ ማተኛ።
- አገገላ አካል Antigen
ለሰውነት አገገላ የሆነ ልዩ ተባብሮ በከተማዎች ሆነ ለላ በአድ አካል ሰውነት ውስጥ በገባ ጊዜ ፀረ አገገላ አካል እንዲፈጠር የሚያደርግ።
- አገገድ አብጠት Tumor
ጥቅም የሚይዘው አገገላ የሚገኝ ህገ ወጪ የሆነ በሰውነት ላይ ወይም ውስጥ የሚገኝ አካል አብጠት።
- አገገላ ለፍነት Orthopnea
በከባድ የልብ ድካም ውሃዊ ለባባ ተሰብስቶ ልብ አስቆ ወዘተ... ምክንያቱም ለጠጠራ ማጥፊያ በጠጠሩ ውስጥ ወይም ተፈሰሰ ከፍ አድርጎ በማተኛ የሚሻል ተገፋጅ አጥረት።
- አገፍርፍፊት Seizure
ድንገት የሚጠቅም ስጋ ወይም የሰውነት ማንኛውንም አካል ማፈራረር።
- አከክ Scabies
ከአከክ ተባይ ቀኝ ውስጥ በርሶር በጠገባት የሚጠቅም ተላላፊ የሆነ የሚያሳክክ የቀኝ በሽታ፣ በተለይ እጅና እገር ላይ ማጥፊያ ማስቀመጥና በጥንቃቄ መቆየት አካባቢ የሚወጣ።
- አዝህ Exudate
በገታ የተጠራጠረ ፈሳሽ እንደሚገኝ ወይ እዝ ያለ።
- አዝት Effusion
የደም ወይም የእዝ በአካባቢ ሀብረህ የሚተካ ገታ ውስጥ መጠራጠም።
- አዝ ጌጠር Blister
በሰው ልዩ ምክንያት በላይ ቀኝ ስር የእዝ መጠራጠም።
- አጽ Hand
ከከንድ ጋር እንዲባር አገጋ ላይ የሚገኝ ስጋን አፀጠራን ማጥፋት አደጋ ለመጣፍጥስ ለሰራ አራት የጣት አጥገኞች ያጠጋሉ የሰውነት ክፍል።
- አገላ Obstruction
አገድ አካል ማጥፋት ለሚገኝ በደንብ እንዲጠፋ መዘጋት።

እፄ Gland

በተለያዩ የሰውነት ክፍሎች የተለያዩ አጭነትና ተገባር ያለው አጭጫ አባላባል።

እጥበት Irrigation

በደኅነት ጠባይ ያላቸው የሰውነት ክፍሎች የፈር አንጀት ፊኖ ረባሽ እየረጁ ጣጠብ ወይም ጥልገን በረባሽ ጣጠብ።

እጥናት Fumigation

አካባቢን በቦና ጤን ወይም ጋዝ በጣጠን ጀርቆችን ወይም ተገኝተን ጥፋት።

እጥ Larva

ከአንጥል ከተረፈረፈ በኋላ ነገር ገን ጭረ ሳይሆን ያለው የተገፈፈ አጭን ደረጃ።

እክሰኒን አጭ Anoxia

በህብረ ህዝብ ወይም አባል አባል ውስጥ የእክሰኒን እጥረት ያሳለ፣ የአንጥል እክሰኒን አጭ፣ በፍ የሆነ እክሰኒን በአንጥል ውስጥ አለጭገኘት።

ከ

ከረፈት Sac

አንደበርባ ያለ ረባሽ፣ እየርን ወይም ሌሎች ጭረ የጭዘ።

ክርክር Chancroid

የአባላዘር በቦታ፣ በብልት ላይ በጥንፍ ባህላዊ ያህንነት የጭጣና የጭም ጥንፍ ወይም አርቆ።

ከገተር Tibia

ወደ ውስጥ ጭረ ያለው ከገሰበት እስከ ጥፍፍፍፍ ጭክሰል የጭገን አጥንት።

ከፍተኛ የጭረ ተጭኑት Hyperemesis Gravidarum

በአርገዘና ጊዜ የጭጣ ከፍተኛ የጭታታ ተጭኑት።

ከፍተኛ የደም ስኳር Hyperglycomia

በደም ውስጥ የስኳር /ገላክቶ/ ጭጥ ጭክት፣ ያሳለ፣ ስኳር በቦታ በዚህም ያህንነት ሸገት ይበዛል፣ ውሃም ይጭጣል።

ከፍተኛ የደም ገፈት Hypertension

በደም ስርጥ ተበት ያህንነት በጭነባ የደም ጭረላፍ አገገ፣ ለአንድ ጭ ለአንድጭ የተወሰነው በላይ የደም ገፈት ሲኖር፣ የልብ ጭጥ፣ አንጥል ውስጥ ደም ጭረላፍ ወዘተ. የጭጥሰክትል።

ኩላሊት እፄ Adrenal gland

በኩላሊት ላይ ተላይ የጭገን፣ ውስጥ አጭጭ እፄ።

ኩላሊት Kidney

አደገገረ ተርፅ ያለው፣ ከሀድ ገታ በበተኋላ በአከርካሪ አጭ ገን ያለ ተወጋጅ ውጭተኛን በሸገት ጭረ የጭጥሰክትል አባላባል።

ኩላሊት ጭር Kidney stone

በኩላሊት ጭር ውስጥ ጭር ጭጥ፣ ወይም ጭረጭ።

- ኩፍኘ** Measels
በበትባት ለመከላከል የሚቻል በቫይረስ ለማካሄድ የሚጠበቅ ተላላፊ በሽታ እንደ ጉንፋን ደምር በቀላሉ ላይ የራሱ ጫባ ያለው መፈንገጥ የሚያሳይ፣ አብዛኛውን ጊዜ ከጉልህነት በፊት የሚመጣ፣ ከሰዓት ወር እድሜ በፊት ገን የሚመጣ፣ እንደ ከወጣ ተልሳ የማይደገም።
- ኬሚካላዊ ምዕብ** Chemotherapy
ኬሚካላዊ ምዕብ የሆኑ መድሃኒቶችን በመጠቀም በሽታዎችን ማከም።
- ኪንታርት** Wart
በቫይረስ ለማካሄድ በቀላሉ ላይ ገቢ ብሉ የሚመጣ።
- ካርቲድ ደምባጅ** Carotid Artery
በአገገት ውስጥ ያለው ወደ አንገል ደም የሚወስደው የኖው የደም ትጥ።
- ካቲተር** Catheter
ከሰውነት ገታ ወይም ለጭንቀት ፈሳሽ ለማውጣት የሚጠቀም ውስጠ ክፍት ከላሳ ቲክ ወይም ከብረት የተሰራ ትጥ።
- ካንሰር** Cancer
ጤንኛው በተከሰሰ እስከዛሬ ያልታወቀ በሰው ልፍ የአካል ክፍሎች ደንበወት በሆነ አስተዳደር በአካባቢው በመስፋፋትና በደም ስርጥ በመሰራዊት ለቅት የሚያደርስ ጭን /የነፃርባ/ በሽታ።
- ክሊኒክ** Clinic
እውቅና በተሰጠበት ደረጃ የሚመረጠው የሚታከሙበት በገጠርም ሆነ በከተማ የሚገኝ የጤና ተቋም።
- ክርናኩንት** Ulna
ረዥም የክርንጥ ጭን የሚፈጥር ከክንጭ ነጥቶች አንዱ።
- ክትባት** Vaccine
ከቅተኛ ወይም ከተፋከመ ቫይረስ ባክተሪያ ተዘጋጅቶ አንገንድ ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከል የሚዘጋጅ
- ክትባት** Inoculation
በሽታዎችን ለመከላከል ቫይረስን በሰውነት ውስጥ ማስገባት ያሳለ፣ ፈንጣጣ
- ክንፍ** Forearm
ከክርንጥ አንገር መሃል ያለው የላይ ጅገር ክፍል።
- ክንፊ አካል** Limb
በቀኝ ወይም በገፊ የላይ ወይም የታች ጅገር።
- ክላራ** Cholera
በተከሰሰ ያገባ ወይም መጣ ለማካሄድ አጣፋፊ የአንጀት ልክፊት። የኖው ያልከተለ ከባድና አጣፋፊ ተግጥሞ፣ ተወክቶ፣ የጤንነት መቀረጫም፣ የሽንት መጠን መቀነስና የሰውነት መድከም ናቸው። ዘግ
- ክሮኒክ** Cirrhosis
በሰው ልፍ መርዛት ባከተር ያገኘ ወይም በሌሎች ያከፋፈለ በጉዳት ላይ የሚደርስ ተዋረድ ለውጥ። የዚህ እይነት ለውጥ የሚታይበት ጉዳት ለሰላላ መሆኑ ቀርቶ የተከፋፈለና የጠጠረ ይሆናል።

ኮፕሊክ ነጠባጣ Koplick Spot

የኩፋፕ ቀፃ ምልክት ከመጣት በፊት በጉንፍ ውስጥ የሚወጣ ነጣ ያለ ነጠባጣ።

ወ

ወለዎታ Sprain

በአደጋ ጫካ በመጣጠሚያዎች ላይ የሚደርስ ጉዳት፣ መጋጠሚያው ያባባላል፣ ያተኩሳል እንዲሁም ሲያንቀባቅሱት ያሳል።

ወለድ ቀጥጥር Birth Control

በልዩ ልዩ ዘዴ እርገዝናን መከላከል።

ወላድ Multi gravida

ከሁለት ወይም ከዚያ በላይ የወለደች ሴት።

ወረራ Infestation

በጥቅንና በጥገኛ ህፃናትና በተባይ የሰውነት መወረር።

ወረርሽኝ Epidemic

በአንድ ጊዜ በተጠቃሚ የሚያጠቃ ተላላፊ በሽታ።

ወራጅ ደንጓዝ Descending colon

ከጣፊያ አባባቢ እስከሲሞማክል ደንጓዝ ድረስ በሆድ ገራ በኩል ቀልቀል የሚወር ደው የደንጓዝ ክፍል / የአንጀትን ስእል ተፅልከት/።

ወረዛ Adolescent

በአቶም አገም /አቶም ሃጥ/ መድረሻና በአቶኒት መካከል ያለ ክፍለ ዘመን በወንዶች ከ14 እስከ 21 አመት ሲሆን በሴቶች ከ12 እስከ 19 አመት ድረስ ያለው የእድሜ ዘመን።

ወርቸ Arm

የላይኛው ጅገር አባል የሆነና ከተከሻና ከክርን መሃከል ያለው።

ወርቸ አፅዎ Humerus

ከተከሻና ከክርን መሃከል የሚገኝ ረጅም አጥንት።

ወር አበባ Menstruation

ከጉልምብና እስከ እርጣት ጊዜ ድረስ ከሚሆን የሚወጣ ፈሳሽ። ይህ ፈሳሽ ደም፣ የፈራረስ የሚሆን ገለፈትና የሚሆን እጤያ ፈሳሽ ይይዛል። የወር አበባ ፈሳሽ እይረጋም ነገር ገን የሚረጋ ከሆነ ደንበወጥ ነው።

ወሰፋት Ascaris

ከክብ ተሌቸ ዘርያ የሆነ የአንጀት ተል።

ወባ በሽታ Malaria

አጣፋፊ እንፃፃፃም የሚያቀም በወባ ተገኝ አጣካይነት የሚመጣ በሽታ፣ ምልክቱም ወቅት በመለየት ብርድ ብርድ ጣለት፣ ጣንዘፍዘፍ፣ ጣንቀቅቀቅ፣ ተኩሳትና ጣላብ።

ወተት Milk

ሀባን የሚገባው ከጡት እጪ የሚመነጭ ፈሳሽ፣ ውሀን፣ ለርጋነት ልዩ ተባብሮ /ከርቦት/ የሚታወቅ፣ ፕሮቲንና ሰብ/ እንዲሁም ሚኒራሎችን /ካልሲየም፣ ሶድየምና ፖታሲየም/ በተጨማሪም ልዩ ልዩ ቢታወቅና ከእናተ ደም የተገኘ ፀረገድ አካላትንና አንዳንዶችን የሚይዝ።

ወይቦ Jaundice

በደም ውስጥ ቢላረሲን በባዘተ መጠራቱም ምክንያት የሆኑት ቀለም ሀጠላዊ ቀንጭ የአይን ነጭ የብድኑት ፈሳሾችን ወዘተ ለሚመለከቱ ሲሆኑ ይህም የሚደርሰው የሆኑት በዋና ሲዘኑ የቀይ ደም ሀብት በባዘተ ሲፈረሱ ወይም የጉዳት ሀብት በደምብ ባይሰሩ ነው።

ዋሊት Alveolus

ሀ/ የርስ በድድ ላይ የሚገባበት መስኪያ፣ ለ/ በባንባ ውስጥ ያሉ ትንተን የአየር ክረጦች፣ ሐ/ የእጪ ሽኩቻ።

ዋሊት Hydrolele

በጣህደረ እስኪት ውስጥ ፈሳሽ ሲጠራቅም የሚደርስ አባጠት።

ወሃጽጠር Vesicle

በቀን ላይ ተገሽ ፈሳሽ በጽጽጦር ገሽ የሚሰረዝ ክረጥ።

ወሃዘል Edema

ፈሳሽ በሀብረሀብ በመጠራቅም የሚደርስ አባጠት። አባጠት የደረሰበት አካል በጣት በተጨማሪ ጊዜ ይሰረዝና ከጥቂት ጊዜ በኋላ እንደገና ተጨባጭ የሚያዳግ፣ በተለያዩ የሰብ የጉዳትና የኮሚሊት በሽታዎች ሊያጋጥም ይችላል።

ወልተት Dislocation

የአጥንት ከመደበኛ መገጠሚያው መውጣት ወይም መታወስ።

ወርሰ Inherited

ከህፃን ወይም ከወላጆች የተገኘ።

ወሰጠ Intra

በውስጥ ለሚለት ባለድ መነሻ ምስላ፣ ውስጠ ጣህፀን በጣህፀን ውስጥ።

ወሰጠጫ Empyema

በጉበር ወይም በሃሳት ክረጥ ውስጥ የጫፍ መጠራቅም።

ወሰጠጣህፀን Endometrium

የጣህፀን ውስጥ የሚሸፍን ለፋፍ /ገፋፍ/ መሰል ለባስ።

ወሰጠአጫ እጪ Endocrine gland

ሀርሞኖኖችን በጣፍላት ተታወቀ ወይም ለሚያፈሩ እጪዎች የተሰጠ አጠቃላይ ስም። ለምሳሌ አንቀርተ እጪ፣ አንቀጠጠ ኮሊትን እጪ ወዘተ...

ወሰጠዊ Internal

በብድኑ ውስጥ በውስጥ ወይም ወደ ውስጥ የወጣ የተቃረነ።

ውስጣዊ ጫዛ Endotoxin

በጥቅንላካል ወይም ባክቴሪያ ውስጥ የሚዘጋጅ ጫዛ። ባክቴሪያው በሚፈረስ በት ጊዜ የሚወጣ።

ውስጥ ሊቦቦ Labia Minora

በሴት ብላት መገቢያ ገፈና ቀን የሚገኝ ሰባ የሆነ የቀኝ እና ስኞት ከውጭ ሊቦቦ በስተውስጥ የሚገኝ።

ውስጠ ደዌ ሀክምና Medicine

ያለ ቀደ ሀክምና በመድሃኒቶች በሽታን ጣከም።

ውጫዊ ዘርአባል External genitalia

በውጭ በኩል በገልፅ የሚታየው የወገድ ወይም የሴት ብላት ክፍል።

ውጫዊ ጀር External ear

ውጭዊ የጀር ትጠለና የመሰሪያን ተብሎ እስከጀር ከበር ድረስ ያለው ክፍለአካል የሚያጠቃለል መጠሪያ / የጀርን ስእል ተብሎም /።

ውጭ ሊቦቦ Labia Majora

በሴት ብላት መገቢያ ገፈና ቀን በሰባ ሀብረሀብ የተሰራ።

ውጭ እስተገፋሽ Expiration

ወደውጭ መተገረስ፤ እስተገፋሽን ወደውጭ ጣስወጣት።

H

ዘረንጉዳይ Fungus

አካሉና የእጭሩ ዘር የሆነ እንደአንጉዳይና የመባሰሉትን የሚያጠቃለል፤ እንዳንደኙ በሽታን ያጣሉ።

ዘረደጥ Rodent

የእደጥ ዘር ነት ያለውና በመገርደም ወይም በመጋጥ የሚጠገብ እንሰባ ምሳሌ፤ ጥንጥል።

ዘር አባል /ዘረባል/ Genitalia

የመረቢያ አባላባላት አጠቃላይ መጠሪያ።

ዘርአባል ሽንታወጪ ትንባር Genitourinary system

የመረቢያ አባላባላትና ሽንታ አፍላቂ አባላባላትን ያጠቃለል ክፍለአካል።

ዘርጌ Extensor

አንድን ክፍለአካል የሚዘረጋ ጤን።

ዘበጫክል Medial

ወደ ሰውነት ጣክከላዊ መስመር ተረብ ያለ።

ዘንገ ነርቭ Axon

ከነርቭ ሀብስ አካል ደምር ነርቭ እስከሚያገለግለው አባላባል መደረሻ ያለው የነርቭ ቅረት።

ዘለፍታ /ሸክ/ Shock

በመደግበት በመቃጠል ወይም ለክፈት ወዘተ... ምክንያቶች የደም ገፈት መውረድና የሰውነት ሀብት የላባሽነት መድረስ።

ዝርጋታ Extension

አንጋን /ጫጣጫ/ የዝርጋታ ድርጊት፣ ያሳሉ በጫጥበት ጊዜ ጉልበትን ጫዝርጋታ።

ዘቶኖ የሰውነት ጭቀት Hypothermia

የሰውነት ጭቀት ጫን ከሰላላ አምስት /35/ ሰንጠረድ እርከን በታች ሲወርድ።

ዘቶኖ የደም ስኳር Hypoglycemia

በደም ውስጥ የስኳር ገላብስ ጫን ጭቀት፣ በአንድ ጭቀት ሲሰጥ ደም ውስጥ የስኳር ጫን ከሰላላ 80 ሚሊግራም በታች ሲሆን፣ በጫን ከጫን በላይ እንሰላን በጫጋታ ሊደርስ የሚችል።

ዘቶኖ የደም ገፊት Hypotension

የደም ገፊት ጫን ከዘመና /90/ ሚሊሜትር ሚርኩፊ በታች ጫፈ፣ በዘለፍታ በከፍተኛ የደም ጫፍሰስ ወዘተ ሊደርስ የሚችል።

ዘ

ዘብር ሰቶዝ Lumber puncture

ለምርመራና ለሌላ ጉዳይ፣ ሰረሰር ፍስ ለጫጣትና ጫጋዝዝ ፍሳሽ፣ ለጫጣት በዘብር አከርካሪያቸው ጫን ወደ ሰረሰር በፋን ሰር ጫፈ ጫጋትና ጫጋገባት።

ዘብር አከርካሪ Lumber vertebra

ከደረሰና ከአንድ አከርካሪያቸው ጫን፣ በወገብ ከጫገ፣ አምስት የአከርካሪ አምድ አሳሉቸው አንቶ።

ያፍ

የ

ያፍ Oral

አፍን የጫጣት ሁሉ።

ደ

ደጫፍት Hematuria

በብንት ጫጥ ጫፍ፣ በብንት አጫፍ ትንባር ልክረት፣ ጫፍ ወይም ጋር እብጫት፣ በትንባርው ውስጥ ጫፍ ጫገት ወዘተ ያከጋገ፣ በብንት ውስጥ ደም ጫገት።

ደጫክታ Hemoptysis

በጫጣል ከላገታ፣ የሰብ፣ ተሰባት ወይም ሳንባ ደም ጫጣት።

ደም Blood

በሰብና የደም ሰርጥ ውስጥ የጫዝጫፍ ተይ ፈሳሽ፣ ለሌሎች የሰውነት ሀብረ ሀብት ጉት ጫገታና ለከሰፍን የጫጥብ፣ ካርቦን ደይጋከሳይድን የጫ ወስደና ከጫዝጫፍ ሀብት ጉት ነገርጥ የተፍጸመ ፈሳሽ፣ ጉት ነገርጥ የተይ ደም ሀብት የነጭ ደም ሀብትና እርገ ሀብት በጫጣል ይታወቃሉ።

- ደም ተቋማት Dysentery
በደንገሳ፤ መባገጥና መላጥ ምክንያት ደም እየተላቀሰ የሚያስቀምጥ ተላላፊ የሆነ ልክፊታዊ በሽታ።
- ደም አይነት Blood group
በዘር የሚመረከ፣ የአንጻን ሰው ደም ከሌላው የተለየ የሚያደርገው ባህርይ፣ የሚመሰግሱ የደም አይነቶች ሲቀላቀሉ የደምን መበጠጠን ያስከትላሉ። በአለም በሰፊው የምንጠቀሟቸው የደም አይነቶች አራት ናቸው [A,B,AB,O]
- ደም ገፊት Blood pressure
ደም በደምታችሁ ሲገባቸው ውስጥ ሲዘዋወር ያለው የገፊት መጠን። ይህም ገፊት በሰብ ምት ሃይል በደም ስርቶ ጥበትና ሰፋት በደም መጠንና ወፍረት ወይም ቁጥነት ይወሰናል።
- ደም ገፊት መለኪያ Sphygmanometer
የደም ገፊትን መጠን ለመለኪያ የሚያገለግል መሳሪያ።
- ደምታች Artery
በጭንቻ በላስቲክ ጭረት የተሰራና ደምን ከሰብ ወደ ፀጉር ደም ስርቶ የሚያስተላልፍ ተብ።
- ደረት Chest
ከገንደ አካል የላይኛው ክፍል፣ የሆነና በገድገና ሠደጋ የተከበበ ከሀድ በላይ ከአገገት በታቸ የሚገኝ ክፍል አካል።
- ደረት ራጂ Chest X-ray
የደረት ራጂ ምርመራ። ባንባና ልብ እንዲሁም የገድገ ለጥንተጥን የሚያሳይ የራጂ ሰእል።
- ደረት ቶራ Thorax
ከአገገትና ከሀድ መሃል የሚገኝ የሰውነት ክፍል አካል።
- ደቂት ተሰቢት Bronchoue
የአነስተኛ ተሰቢቶች ትርጓሜ የሆነው መጨረሻውና ረቂቅ የአየር መተላለፊያ ተብ።
- ደንበወጥ Abnormal
ከተለመደው አኳኋን የተለየ ሁኔታ።
- ደንበወጥ አመጣጥ / የሽል / Malpresentation
አገል የሆነ በጣህፀን ውስጥ የሽል አቀማመጥ ለመውለድ የሚያጓጓተና ለጭዋሌ የሚያስቸገር ምሳሌ ሸሉ በእገራ ወይም በጭረት ሲመጣ።
- ደንገሳ Colon
ከጋሳ አንደተ እስከ ሸለል አንደተ ያለው ተልቶ አንደተ።

ፋፍቲርያ Diphtheria

ላንታን ተገሰሰና አካባቢያቸው የሚያጠጋ በጠታ፣ ነጣ ያለ ክርታስ በነዚህ በታያቸ ላይ በጭጦርና ኃይለኛ ውጫዊ ጦርዝ በሰውነት ውስጥ በጣሰፊወት /በተለይ የሰብን ጡንቻ የሚያጠጋ/ በጠታ በከተባት ጭላካሰ ይቻላል።

ፋ. ፒ. ቲ D.P.T

ለፋፍቲርያ፣ ለተከተከና ጭንጋ የሰፍ በጠታያቸ የሚሰጥ ከተባት።

ፋህራይ ቊን ለገጀት Ileum

በሰተኛው የጫረባው የቊን ለገጀት ክፍል ከጣከላዊ ቊን ለገጀት አስከ ጓገገጀት ያለው።

ፋበሳ Palpation

የሰውነትን ውስጥ እየጎሰሰና እየተጫኑ በውስጫዊ አባላባላት ውስጥ ያለን በጠታ የጫራያ ዘፋ።

ፋናንተ Night blindness/Nyctalopia

በወጋገን ወይም በጨለማ ለጣየት አለጭቻል። ምሳሌ፣ ቪታሚን ሌ አጥረተ የሚጫፍ።

ፋህራይ ለገገል Cerebellum

ከራስ ሰረሰርና ከቀፃጫ ለገገል ጭሃሰ ያለው የለገገል ክፍል። ጓሳ ለገገል።

ፋህረሰደት Postnatal

ከጭለድ በኋላ።

ፋህረፆት Postmortem

ከጭት በኋላ።

ፋህረወለድ Postpartum

ከጭለድ በኋላ።

ፋህር Posterior

ዙጓላ በኩል ያለ፣ የቀፃጫ ተቃራኒ።

ፋንደና Hypertrophy

የሀዋሳት ቋር ሳይጨምር አካል ጎዘፈተ ሲጨምር ወይም ሲገፈፈል፣ ምሳሌ፣ የጡንቻ ጭገር።

ፋድርታ Induration

የሀብረ ሀዋስ በሀገድ በታ ጭጠር።

ጀ

ጀርጣሰባ Sterile

ሀይወት ካላቸው ደቂቅ ሀዋሳት ነፃ የሆነ።

ጀርም Germ

በጣም አነስተኛና ባይን የጫይታይ የቅን አካል፣ ባክቴሪያ።

ጂያርድያ ሰክፈት Giardiasis

በቸርጊያ ለምብሊያ የላንጀት ጭለከና ወይም ጭቃትና ተጣጥ ጣስጭጥ።

ጅጣት Tendon

ጡንቻን ከአዋገት ጋር የሚያገናኘ ጭረታዊ ሀብረ ሀዋስ።

ፎረት አጥገት Coccyx

የመጨረሻ ምዕራባዊ አጥገት /ከሬ ወይም ዘሬት/::

ፎገር Extremity

ከተከሻ በታች ያለው የአጭ እንዲሁም ከፋሌ በታች ያለው የአገር ክፍለ አካላት አጠቃላይ መጠሪያ።

ፎር Ear

የጡንዳ ለባላባሳ የሆነና በቦስት ክፍሎች የተከፈለ፣ ሀ/ ወሳይ ለ/ ማእከላዊ ሐ/ ወጣጣ።

ፎር ደገፍ Mumps

አጣፋፊ፣ ተላላፊና ተከላት የሚያመጣ ጭንቅላጫ ሌሎች ምሩቅ አጭንቅ እንደሆኑ በገነዘብተዋል።

ገ

ገለፈት Membrane

በሰ ለሰላሳና በቀላሉ የሚተጣጠፍ ሀብረሀዋስ፣ በሰውነት ውስጥ ያሉ ተጠቃሚዎች ገታቸውን አባላቸውን የሚሸፍን፣ አገጥሞ ክፍለ ክላሳው የሚለይ።

ገጫን ራስ ምታት Migraine

በራስ ቀል ውስጥ ያሉ ደምባቾች መሰረት ምክንያት ራስ ቀልን ከፍሎ የሚያም ከፍተኛ የራስ ምታት። በሽታው ሲደርስ የአይን ብዝሃነት፣ ደምፅ ሲጣጣ የሚባባስ።

ገጫን ሽባት Hemiplegia

በአገጥሞ ገጫን ክፍለ በሚደርስ ጉዳት የሰውነት ገጫን አካል ለመንቀሳቀስ መቻሉ።

ገር Benign

ጭኖ ያልሆነ ለሀይወት ወይም ለጤና የማያሰጋ።

ገቦር Pleura

ውስጠደረትና ባንባባቸውን ድልሺን የሚሸፍን ለባስ።

ገቢር Active

ፈጥኖ አድራጊ በፍጥነት ውጤት የሚሰጥ የተገባር ተምህርት።

ገብር Follicle

በጣም ትንሽ የሆነ አጭንቅ ከረጩት ወይም ገታ።

ገቦት ብገት Hepatitis

በቫይረስ ወይም በጦርዝ አማካይነት የገቦት መብገን፣ ብዙ ጊዜ ወይቦነትን ሲያሳይ ገቦት ሊያብቅ ይችላል።

ገንደጥ Stump

አጭ ወይም አገር ከተቀረጠ በኋላ የሚቀረው።

ገንደፍ Chickenpox

በቫር ፃላ ቫይረስ አማካይነት የሚመጣ ቀላል ተላላፊና በተለይ በገንደ አካል ላይ የሚወጣ፣ ገጫን ሲከሰም ከፊሉ ፈሳሽ የሚቋቋም የቀዳ በሽታ።

ጋድ /ጋዲ/ Tourniquet

አጅና አገርን አጥብቶ በጣሰር ከደም ስር ደም እንዳይፈስ ለመቆጣጠል የሚያገለግል መሳሪያ።

ገራፍ ግብር Graffian follicle

ከእርገዝና ጊዜ በስተቀር ከአካል መጠን ወቅት እስከ ማረጃ በየአፈት ሳምንታት የሚወጣ የበሰለ የእንጥል እጪ ግብረት፣ በወሰጡ እንጥላሳን ይይዛል።

ገርቫ ተኩሳት Relapsing fever

ለጥቂት ጥናት ከፍተኛ ተኩሳት ለጥቂት ጥናት እየበረደ እየደጋገመ በቅጥልና ተጓን አጣካይነት የሚመጣ በሽታ።

ገርደሽ Pannus

በሰፊ ልቀቅ ያሳያቸው /ዳሳሌ አይገጣጠም/ አይን ላይ የሚጥልና ብርሃን አይን ውስጥ እንዳይገባ የሚከሰል።

ገንድአካል Trunk

ከራሱና አጅ አገርን በስተቀር ያለው የሰውነት ክፍል አካል።

ገሽጫ Stimulus

ጠንቻ እንዲከፍተር ከአጪያቸ ፍሳሽ እንዲወጣ ወዘተ... የሚያደርግ ጥንኛውም ነገር።

ገታ Cavity

በሰውነት ውስጥ የሚገኝ ጥንኛውኑ ክፍት ቦታ፣ ዳሳሌ፣ የሀድ ገታ፣ የራስ ቅል ገታ ወዘተ...። ገታ በውስጡ የተለያዩ ነገሮችን ሊይዝ ይችላል።

ገናዊ Lateral

ከሰውነት ማእከላዊ መስመር ራቅ ያለ የዘመለከሰ ተቃራኒ።

ጋደገጀት ክፍክፍ Ileocecal valve

በሽጾታዊ ጠንቻቸው የተሰራ የጭን አገጀት ከጋደገጀት የሚገናኘበት ቦታ ጋደገጀት ውስጥ ያለ የተበላላ ያገባ ወደ የጭን አገጀት እንዳይመለስ ይከለከላል።

ጋዳገጀት /ጋዳ አገጀት/ Caecum

የጭን አገጀት ለሰፊ ደንፋኔ የሚጀምርበትና ተርፍ አገጀት የተጣባቀበት የእንጥል ክፍል።

ጠ

ጠረን Odour

ከአንድ አካል የሚወጣ ሽታ።

ጠባባ Scar

ቀሰሰ በጭረት ህብረሀዋስ የሚደገበት።

ጠባታ ብናኝ Droplet

በጣኑ ተገሽ የሆነ ጠባታ ጥቅጥጠታ።

ጡት Breast

በሰውና በሌሎች አጥፊ እንስሳት ደረት ወይም ጉያ ላይ የሚገኝ ወተት አመገጪ የሆነ የአካል ክፍል።

ቡት ሳፍ Nipple

የወተት እጩ በዓፍ የሚከፈሉት ወጣቶች የሚታዩት የቡት ክፍል።

ቡጋፍ Muscle

የአባላባላን ወይም የሰውነት ክፍልን ለማንቀሳቀስ በሚከፍተሩ ሀብረሀዋታትና ጭረቶች የተሰሩ ሰር።

ሳፊያ Spleen

በሀድሙ ውስጥ በገፈ ላይኛው ክፍል የሚገኝ ጠቀር ያለ ቀይ መልክ ያለውና የሰለሰ ያለ አባላባላ፤ ደምን በመሰራት ለማጠፋጠንና ለማጣፋት የሚጠቅም።

ጥቅጥ ተፍር Nodule

አነስተኛ ተፍር፤ ሀዋታት በአንድ ቦታ ስበስቦ በሰው ጠገኝ።

ጥበት Constriction

የቅንነት ጠባይ ያላቸው የአካል ክፍሎች መጥበብ።

ጥበት Stenosis

የተሰመረ ሀዋታት ወይም አፍ መጥበብ።

ጥበት Stricture

በተፈጥሮ ወይም በገኘት ምክንያት ተሰጥሮ የሆነ አባላባላት መተላለፊያ መጥበብ።

ጥበቀት Adhesion

በተፈጥሮ ያለ ተጠባባቂነት ነገር ገን በበገነነት ምክንያት የተጠባባቂነት ምሳሌ፤ በጭረታዊ ሕብረ ሀዋቅ የሚገኝ መጠባበቅ።

ጥጥርቦ Volvulus

የሕንፃት ክፍል በመጠምዘዝ የሕንፃት መዘጋት።

ዘ

ዘብጥ Gonorrhea

በገናኮክ ባክቲሪያ ልክፈት በሁለቱም ጾታዎች የሚደርስ የአባላዘር በሽታ፤ ከብልት መገል ይፈሳል።

ዘጋራ Gastric

ዘጋራ የሚለከት ወይም ገንጉነት ያለው ሁሉ።

ዘጋራ ብገነት Gastritis

በሰከፈት፤ ኮምጣጣ ነገርን በመመገብና አልባሽ በብዛት በመጠጣት የሚደርስ የዘጋራ መቆጣት /መብገን/።

ዘጋራ ፈሳሽ Gastric juice

አባራት ያለው ከዘጋራ እጩዎች የሚመነጭ ለምግብ እንጥርክረት የሚጠቅም ፈሳሽ።

ጥን አጥንት /ጥናጥንት/ Femur

ከጎላ እስከ ጉሳት ያለው የሰውነት ረጅሙ ጠንካራው አጥንት።

ጥንጋና Premature

ያለጊዜው የተወለደ ሽል ወይም ከባድ ተሰላተ ኪሉ ተኩሳ በታች ሆኖ የተወለደ ሕፃን።

ጥገር ላብ Mons pubis

የጎላ አጥንቶች በስተፊት የሚገኙበት ገቢ ብሉ የሚታየው ቦታና ከጉልዳጽ በኋላ በጥገር የሚሸፈን።

ፀ

ፀረ ሄስታሚን Antihistamine

ሄስታሚን በሀብረ ሀዋክ ተቀባይ ላይ እንዳይጣበት የሚያገድ ጫሃኒቶች። ለአ ለርጁ በሽታዎች የምገጠ ማባቸው ጫሃኒቶች።

ፀረሀመድ ልክፈት Disinfectant

ከልክፈት የሚከላከልና ባክቲሪያዎች የሚያጠፋ ነገር፣ ያሳለ ፀሀይ ብርሃን ጫተ ልዩ ልዩ ክሚካሎች

ፀረ ሀዋክ Antiseptic

የባክቲሪያ እርባታን በጣገድ ልክፈትን የሚከላከል ልዩ ጥን።

ፀረ ሎክ Antitoxin

በባክቲሪያ ወረራ ጊዜ በሰውነት ሀዋክ የሚዘጋጅና የባክቲሪያን ጫዘ /ሎ/ የሚቃወም። ልዩ ጥን። ለተወሰኑ የባክቲሪያ በሽታዎች ሀኪም የሚያገለገል። ያሳለ፣ ለጫንጋጋ ቶልፍ ጓፍቲያ ወዘተ...

ፀረ እንገዳ አካል /ፀረ እንገዳካል/ Antibody

የተወሰነ ንርቲን ልዩ ጥን ወይም ገሎሎን የሆነና በሰውነት ውስጥ በጫንጋጋ የባክቲሪያዎች እንገዳ አካል ወይም ጫዘን የሚቃወም።

ፀጥፊ Carrier

በሽታን የሚያመጥ ጥን ሀዋካትን በሰውነት ውስጥ ይዞ የበሽታው ያልከት የጣይ ታይበት ነገር ገን ወደ ሌሎች በሽታውን ጣስተላለፍ የሚችል አካል።

ፀገር Hair

በጡት አጥቢ እንስሳት ቶኅ ላይ የሚወጣ ጥፍንና ተዘልፍላሬ ከጥርን ሀዋክ የተሰራ አገዳ።

ፀገር ነርቭ Dendrite

ከአንድ ነርቭ ሀዋክ ወደ ሌላኛው ሰሜትን የሚያስተላልፋ የነርቭ ሀዋክ ንርቶ ንላስጣዊ ጭረት።

ፀገር ደም ስር Capillary

ረቂቅ የሆነ የደምባጅ የደምላሽና የፍርገት ደም ስር።

ቅጥረገድን ጡንታ Introcostal muscle

በሁለት ገድፍ ጭህል የሚገኝ ሰብ ጡንታ።

ቅስጥት Moribund

ለጭት ጭጋረብ፣ ሀይወት ለማለፍ የደረሰበት ወቅት።

ፀላጦት ጡት Areola

የጡትን ጨፍ የሚከበው ጠቁር ያለው ቀን።

ፀንሰ Embryo

በወገዳ ዘር የጎበር እንቁላል ወላጅ ወገኑን ለመምሰል ትርፅ እጅከሚይዝበት

በባው ዘር የመጀመሪያው ሁለት ወር ነው።

ፈ

ፈርጅ Diagnosis

የበሽታን ለይነት መገንዘቢያና ጠባቂን ለይተ የሚወቅድ ዘን።

ፈብ Flatus

ለቀ ልቀ ጋዞችን የያዘ ከደንገገና በፊንጫ የሚወጣ ጠረን ያለው ለየር /ጋዝ/።

ፈንጣጣ Small pox

እጣገፊ ተላላፊና አተኳሽ የሆነ በሽታ በቀን ላይ መፈነገጥ የሚያመጣ።

ፈሊምነት Gigantism

በቀጥላዊ ለቀይ እጩ የናረ ደርጊት የሰውነት ደንብ ወጥ የሆነ ገዢና አድገት።

ፈተኛ Anterior

ከፈተለፊት የሚገኝ።

ፊንጫ Anus

ፊብ፣ የአንጀት መፈረሻውና ሰገራ የሚወጣበት ትቦ።

ፊንጫ ኪንታርት Hemorrhoid

በፊንጫ አካባቢ የደም መነሻ መወጠር ምክንያት የሚወጣ አብጠት፣ ውጢቂ ወይም ውስጣዊ ሊሆን ይችላል።

ፊኛ Bladder

በሰውነት ውስጥ ለሽንት ማጠራቀሚያ የሚያገለገል ክረጢት።

ፋሻ Bandage

ከጨርቅ ወይም ከሌላ ነገር የተሰራ አብዛኛውን ጊዜ በጥቅል መልክ የሚዘጋጅ አርባ ጠባብ ለቀሰል ማሰሪያ የሚጠቅም፣ የቀሰል መሰሪያ።

ፋሻ ማሰር Dressing

በጥፁህ ፋሻ ቀሰሰን መሸፈን ወይም ማሰር።

ፋሻ Gauze

ከዘክከዘ ሻሽ የተሰራ ጨርቅ ለቀሰል ማሸጊያና ማሰሪያ የሚጠቅም።

ፍሉፕ ትቦንቹ Beef tapeworm

ርዝመታቸው ከአሰር እስከ አስራአምስት ሳንቲሜትር የሚሆኑ ትቦንቹ በሚሆኑ ገፈና ቀጥ የሚገኙ ተገባራቸውም እንቁላሉን ከእንቁላጩ ወደሚሆኑ ገታ ማስተላለፍ ነው /የሚሆኑትን ስእል ተመልከት/።

ፍሪያ ከሰ /ቮጥ/ Beef Tapeworm

ያልበሰለ የብረ ወይም የላም ስጋ በተባላ ጊዜ የሚገባ በሰው አገጽት ውስጥ የገና ሆኖ የሚኖር ተለ።

ፍርሳት Decomposition

ውሃውን ወደ አነስተኛ አባሎች መከፋፈል። መበሰበሰና መበላሸት።

ፍርጎት ፍስ Lump

በፍርጎት ስርቸ ውስጥ የሚዘዋወር ተለም የለሽ ወይም ነጭ ፈሳሽ። ከደም የሚለየው ተጭ የደም ሀዋሰን ስለሌለውና ፕሮቲን ይዘት ዝቅ ያለ ስለሆነ ነው።

ፍሴት /ፍሰሳት/ Discharge

የምግጧት ወይም የሰውነት አስር /ሰረገ ሸገት ጫል ወዘተ/ መፍሰስ።

ፍጎትዊት Cornea

ብርሃንን የሚያስተላልፍን በሰተፊት በኩል የአይን ኳስ የተሸፈነበት ብርና። ብሩ

ፍገድሽ Impetigo

በሰራራኝ ተክክ ወይም እስታፊሎክክ ልክፊት ጫል እየጽጠረና እየፈነሳሳ የሚወጣ የቀዳ ተሰላ።

ፍገፍገ Abrasion

የለቅ ያለሆነ የቀዳ መፈገፈገ ወይም መቀርደድ።

ፍክት Pruritis

በተወሰነ ቦታ ወይም አጠቃላይ ከባድ የቀዳ ማሳከክ።

T

ፖስተራይዝ ማድረግ Pasterization

ፈሳሽን በመጠነ ጥቅም በተወሰነ የጊዜ ገደብ ውስጥ በጣዋት ነገር ገን ከሚካደ ውሀደት ባይተየር በውስጡ ያሉትን ባክቴሪያዎች መገደል ምሳሌ፤ ፖስተራይዝድ ወተት በሴንቲግራድ አርክን ለ20 ደቂቃ በጣዋት በውስጡ ያሉትን በሽታ እምጫ ባክቴሪያዎች ማጥፋት።

የአግሮ-እገልዝቻ የህክምና ታላቅ ዝርዝር
AMHARIC-ENGLISH CLOSSARY OF MEDICAL TERMS

ሀ

ሀላፊ ጭሀን	Passive immunity
ሀዋት	Bile
ሀዋት ጭዋረር	Bile duct
ሀዋት ከረጪት	Gall Bladder
ሀዋት ከረጪት በገነት	Cholecystitis
ሀክም	Physician
ሀይለ ሀፃክ	Mitochondrion
ሁለተኛ/ላንቶስ ነቀርሳ	Secondary tuberculosis
ሁለት ወገን	Bilateral
ሀባራ	Union
ኔግሌን	Hemoglobin
ሀጭ ተኛ	Sick
ሀበረ ሀፃክ	Tissue
ሀገጡ	Neonate
ሀገጡ	Newborn
ሀገጡነት	Neonatal
ሀክምና	Medicine (as a medical profession)
ሀክምና	Treatment
ሀክምና ተም ሀርተ	Medicine (as an educat- ional discipline)
ሀፃክ ሞት	Necrosis
ሀፃክበል	Phagocytes
ሀፃክ ብዙ ነፍሳት	Metazoa
ሀፀታ	Tinnitus
ሀይወት የለሽ /ገለዘ/	Inaminate
ሀገነክ ሀክምና	Medico-legal
ሀነነ ለፀም	Epiphysis
ሀፀናት ሀጭ	Pediatrician
ሀፀን	Infant
ሀፀን	Sulcus
ሀርዋን	Hormone
ሀይንክ	Abdominal
ሀይ	Abdomen
ሀይ ተለ	Helminth

ለ

ለምሽ /ለምነት/	Paralysis
ለምፀ	Vitiligo
ለስላሳ ላንታ	Soft plate
ለስታ	Chile
ሉቲናይዝ ሀርዋን	Luteinizing hormone
ለተፀከ	Litmus
ላብ	Sweat
ላብራ ተፅ	Laboratory
ላብራ ተፅ ምርጫ	Laboratory test
ላንታ	Palate
ላንገር ሃን	Islands of Langerhans
ደስ ተኛ	Epidermis
ላኦላይ ጫከ	Superior Venacava
ላኦላይ ተለ ቶ ደምባሽ	
ላከተከ	Lactose
ላይናፀ ከንድ	Upper arm
ላይናፀ ከንፍ አካል	Upper extremity
ላይ ከንድ ለፀም	Humerus
ለተሸ የናት	Nocturia
ለ ሄዳይ	Macroscopic
ለሀፀ የጭ	Cortisone
ለፊት	Viscera
ለጭ	Tartar
ለጭም	Cartilage
ለምሽ	Poliomyelitis
ለምሰፃ	Prepuca
ላባስ	Serosa
ላባደ ከርታክ	Chorion
“ባድ	Epithelium
ለብ	Heart
ለብ ሰፋይ	Pericardium
ለብድ	Periosteum
ለብ ድካም	Heart failure
ለብ ጡንቻ	Myocardium

ልከፈተ	Infection	መበበበ	Adduction
ልጋ	Frenulum	መሰገጃ	Insertion
ልጃ/የክፍ	Cups	መሰገ	Autoclave
ከደ/		መስጥፍ መሰባሰል	Cross Matching
ሉጂ	Patella	መስፍ	Esophagus
		መስፍ	Trocar
መሀላይ አገላ	Midbrain	መስተሀፀር ነርቭ	Vagus nerve
መሀል ሳት	Middle Finger	መስተፃት	Hyaline
መሀን	Nullipara	መጠፍት	Micturition
መሀንነት	Infertility	መጠፍ	Maceration
መሀንነት	Sterility	መተርፎ /ለጥሰል/	Laceration
መለከት	Salpinx	መተሰ	Scissors
መልከት	Inspection	መተደድ	Rupture (n)
መረዘ	Intoxication	መተደ	Orbit
መርጫ	Cough	መተላፃት	Scalpel
አልጋ		መተረዘ	Atlas
መጥል	Suppuration	መተገ	Bond Marrow
መጠጥ	Absorb	መተገጥ /ለተገ/	Irritation
መጠጥ	Aspiration	መጋጭ ሀይል	Resistance
መረፍ	Pancreas	መበሰተር	Pasturize
መረሂ ጃላከል	Vital Center	መበከል	Pollution
ጃራጢ ብልት	Reproductive Organ	መበባሰ	Exacerbation
/ወባጣፂ/		መበዛገዝ	Incubation period
መረባት	Reproduction	መበከት	Putrefaction
መርጫ	Peritoneum	መተገረሰ	Respiration
መርጫ ብገነት	Peritonitis	መተፈገ	Asphyxia
መርዛት/መርዛ	Toxoid	መተፈገ	Suffocation
አጥ/		መነፍ	Emaciation
መርዛፉሎ	Toxin	መነፍ /ጥከገገት/	Etiology
መርዛ /የአባባ/	Venom	መነፋት	Distension
መርጋት	Coagulation	መጠጥረር	Strabismus
መርፈ	Injection	መገረረ አጭ	Sella turcica
መርፈ ተል	Pinworm	መገረፍ	Aciatic
መርፈ ጋን	Syringe	መገረር /አጥገት/	Ischium
መርፈት	Spraying	መገተ	Twin
መስፍ	Senses	መገተላ /የላይኛው/	Maxillae
መሰረተ ሀጥስ	Protoplasm	መገጋጋ /ጥርስ/	Molar
መሰረት	Base	መገጋጋ ተለፍ	Tetanus
መሰረፈት	Propagate	መገጋጋ ተለፍ ተፈጸ	Colestridium tetani

ግንጽ	Cannula	ግልበት	Prolapse
ግጦት ተላ	Hook Worm	ግርግት	Pollor
ግጦረር	Duct	ግጥፍላ / ታፕሩው/	Mendible
ግሮሊር / ስኳር	Diabetes Mellitus	ግለሳ ውሃ ጀጦር	Vesicopustule
ግብታ/		/ ቀፃ/	
ግብላከላ የሚቻል	Preventable	ግሊት	Pustule
ግብላከያ	Prophylaxis	ግላዎ	Purulent
ግብግር / ለጭ	Contraction	ግላ	Pus
ግቻ/		ግላ ሀባስ	Pus cell
ግብግር	Spasm	ግላሸናት	Pyria
ግቢያ	Appligator	ግቻ	Restraint
ግጦርወሪያ	Plunger	ግጥኛ / ለስብራት/	Splint
/ ለጦርፊ/		ግጥብ	Stricture
ግ.ወ.አ. / የመጨረሻው	LMP (Last Menust-	ግጦረሻ እስተገላስ	Gasping
የወር ለባባ የታ	ral period)	ግጥግ / የሰውነት/	Malaise
የበተ ተገ/		ግጥረት	Fibrosis
ግደድ	Hilum	ግጥግ ስት/ስት	Toilet
ግጥላድ	Parturition	ግጥግ	
ግዘረር	Prostration	ግጥግ	Excretion
ግዘርጋት	Abduction	ግጥግ / የሰት	Ovulation
ግዘርጋት	Extension	ዘር/	
ግዘር	Trochlea	ግ / ስብሸት/	Inguinal
ግዘር	Tick	ግጥግ	Moulding
ግደብ	Trigone	ግጥግ ግጥግ	Thermometer
ግጥግ/ግጥግ	Triminal	/ ተርፍግር/	
ግጥ	Palm	ግጥግ ግጥግ	Temperature
ግጥግ ስት	Dose	ግጥግ	Host
ግጥግ ስት ለባባ	Medication	ግጥግ/ግጥግ/	Pulp
ግጥግ	Immunity	ግጥግ	Tigger
ግጥግ/ግጥግ	Hemorrhage-	ግጥግግጥግ	Aseptic
	internal	ግጥግ	Microbe
ግጥግ / ግጥግ	Hemorrhage-	ግጥግ	Crystal
	external	ግጥግ ቀለት	Scortum
ግጥግ	Percussion	ግጥግ ሀኪም	Gynaecologist
ግጥግ ስት ስት	First aid	ግጥግ ሀኪም	Gyneacology
ግጥ	Callus		(Gyneacology)
ግጥ	Induration	ግጥግ ስት	Salpingitis
ግጥግ	Delivery	ግጥግ ስት	Vterus-fundus

ዶገብ	Diet
ዶገብ ስለፀ	Indigestion
ገሽሬሽር	
ዶጤን	Isotonic
ዶጥ	Lobour
ዶጥጥን	Symmetry
ዶፊ /ኦናትና	Omentum
ገልገል/	
ዶርፊን	Morphine
ዶር ቅፅብ	Reflex-Moro
ታጣፊ ሰዓት	
ዶተ የተወለደ	Stillborn
ዶን	Molar
ፈ	
ፈቅ ስይታ	Hypermetropia
ፊህ	Gout
ፊክትስያ	Rickettsia
ፈብ ወባት	Unconsciousness
ፈብ ሰረሰር	Medula oblongata
ፈባ ቅል	Skull
ገቅል ነርቭ	Cranial Nerves
ሰቅል ስፀዎ	Cranium
ፈብ ቅል ጌታ	Cranial Cavity
ፈብ ቅፃ	Scalp
ፈጂ	X-ray
ፈባ	Cadaver
ፈባ ዎርፌፈ	Autopsy
ፈባ ቤት	Morgue
ፈሽሰስ ፋክተር	Rheusis factor
ርቱክዊ /ጤንጅ/	Rectus
ርደት	Tremor
ርጉጾ	Thrombus
ርጋቢ ዎላተሰብ	Diastole
ሰ	
ሰለባ	Castration
ሰላጤ	Pylorus
ሰላፃ	surface
ሰጫን	Anaesthesia
ሰዎ	Was

ሰረሰር	Spinal Cord
ሰረሰር በቀል	Spinal Nerve
ነርቭ	
ሰረሰር ሰቅፃ	Spinal tap
ሰር ነቅ	Nasopharynx
ሰርን	Pharynx
ሰርጋፃ ሰንበር	Striae
ሰርጥጥያ	Speculum
ሰቅ	Band
ሰቅ	Fascia
ሰበከት	Dosum
ሰንበር	Bruise
ሰንበር	Contusion
ሰንበር	Wheal
ሰውነታዊ	Physical
ሰደጋ/ኦዎቢያ	Strenum
ሰገፈ	Faeces
ሰገፈ	Stool
ሰገፈ ወፀባት	Defecation
ሰጪ	Donor
ሰፊዎሬን	Broad ligaments
ሰፋ	Stitch
ሰፋድል	Amnion
ሱስ	Addiction
ሱፖዚተሪ	Suppository
ሱስት	Cyst
ሲወለድ	Intra-natal
ሲገጣሰል ደንፃ ነ	Sigmoid Colon
ሳለጤነሳ	Salmonella
ሳንባ ዎቸ	pneumonia
ሳንባ ነቁርሳ	Pulmonary tuberculosis
ሳንባ ገብር	Pleura-Vesceral
ሳይ ነስ	Sijus
ሴሉሎስ	Cellulose
ሴት ብላት	Vagina
/ኦዎስ/	
ሴት ብላት ከገፈር	Vulva
ሴንቲግሬድ	Centigrade
ሴፕሲስ	Sepsis/Septicemia
ሴሀደዎ	Anaemia (anemia)

ሰላላት	Atrophy	ሸላላ ገጃት	Rectum
ሰጣታዊ	Auditory	ሸላቋ	Sinus
ሰጣት	Sensation	ሸዎ ተተ	Sphincter
ሰጣት ጫከ /አፀፋ/	Reaction	ሸረክ	Aponeurosis
ሰጣት አባላባላ	Sense organs	ሸበሸበ	Convolution
ሰዎዎ	Compatible	ሸጥታ	Malnutrition
ሰረ ጣክሰ	Dermis	ሸሬት	Loin
ሰፊት	Pedicle	ሹሰ ተስጣ	Schistosoma
ሰር ትታ	Hiccup	ሺጌሌሲስ	Shigellosis
ሰር ጉድ	Depressed	ሻህፕ	Kala-azar
ሰቃይ /ሀዎዎ/	Pain	ሻፍ	Fundus
ሰባዎ	Fatty	ሸላ	Fetal
ሰባሬት	Fracture	ሸላ	Fetus
ሰባርባር	Comminute	ሸላ አ ተጣፀተ	Fetal position
ሰተረገገሎህ	Strongloides	ሸላገ	Scaphoid
ሰነጣሰ /ሰነ ጣክሰ/	Dermatology	ሸዎዎፍ አገጃት	Intussusception
ሰነ ተገባር	Procedure	ሸርጋታ	Palpitation
ሰነ አለዎር	Psychiatry	ሸርፕ	Syrup
ሰነ ጤፍ	Hygiene (the science)	ሸባነት/ብድፍት /በጽገገት//	Paralysis
ሰገገ	Rhythm	ሸታ	Naevus
ሰገገላ /የአባላ/	Handicap	ሸገገር/ ተጓጓ	Perforation
ሰገገ አገገጓ ለጅ	Retained placenta	ሸገገጥ	Dysuria
ሰእርት /ገእዝ ፀገር/	Villus	ሸገገላ ሀርዎገ	Antidiuretic hormone
ሰኳር በገት	Glycosuria	ሸገገ ጤፍ	Anuria
ሰፎር	Occult	ሸገገጥ ደዎ	Uremia
ሰጋ	Flesh	ሸገገ	urine
ሰጋት	Risk	ሸገገ ጣክሰ	Oliguria
ሰጋ ደፃፕ ጥ	Leprosy	ሸገገ ዎርጫ	Unanalysis
ጥፍ /ደረጃገ/		ሸገገ ውሀ	Amniotic fluid
ሰፊት	Suture	ሸገገ ፊፍ	Urinary bladder
ሰሰት ጣክዝገ	Triangular bandage	ሸገገሬ	Nystagmus
ፋሻ		ሸክፍ	Acini
ሰሰት አፍት	Triceps	ሸፎር /ሸፎረረ/	Squint
ጤገፕ		ሸገገ/ሸበት/	Mold
ሰሰት ጣባ	Tricuspid Valve	ሸፋዎፍት	Cilia
ክፍክፍ		ሸፍሸፋት	Eyelash
		ሸፍታ	Rash (n)
		ሸክ	Shock

†		ፎፍ	Malignant
†ለሰታ	Remission	ቋጥ	Breecb
ለጥ	Pigment	ቋጥጥ	Syphilis
†ለበተ ጣት	Ring finger	ታሪዛ	Stretcher
†ረባ ለወረንጦ/	Forceps	ታር	Hear burn
†ፊ	Residual	ታባ	Hydatid
†ሰሰ	Insidious	ታጠሉ /ጤታጂ/	Burn (thermal)
†ሰብ	Trachea	ታጠሉ /ኪካሰ/	Burn (chemical)
†ሰብ ከፍክድ	Epiglottis	†ላገገት	Fetal Stethoscope
†ባቢት	Bronchi	†ሰጦት /የጥጥ/	Macule
†ሰቢት	Bronchioles	†ጣሰ	Louse
†ሰተገር ለፀጥ	Metatrasals	†ጣሰ ጦጥ ተከባ	Louse borne Typhus
†ታሉ ባከቲርያ	Bactericidal	†ጥሆን ለጥጥ	Croup
†ይ/ደጥ/አራሰ ፍሰ	Rubra	†ጥጠ ውሃ	Ascites
†ይ ደጥ ሀጥሰ	Erythrocyte	†ሪቲ ተፋት	Morning sickness
†ይ ደጥ ሀጥሰ	Red blood cell	†ሪሀባሪ	Malunion
/†.ይ.ሀ/	(R.B.C)	†ርብ አይታ	Myopia
†ጥጥ አገገጥ ሰፊ	Placenta Previa	†ርፀ ብለጥነት	Deformity
†ጥጥ	Proximal	†ርፊት /የጥሰ/	Scab
†ጥጥ አገገጥ	Duoedenum	†ብከት ለጥጥ	Ointment
†ጥጥ	Meatus	†ገጥገ	Itch mite
†ጥጥ	Orifice	†ገባር	System
†ጥጥ	Pore	†ገባር ተ ሰጦት	Digestive System
†ጭ ሀኪጥ	Surgeon	†ገጥ	Canthus
†ደሀከጥና	Surgery	†ደሀት	Paracentesis
†ደጥጥሰድ	Caesarean section	†ደጥ ሀጥጥ	Prodromal
†ጣጥ	Meconium	†ደጥ ጥገ	Premolar
†ጣጥይ ጥርሰ	Permanent tooth	†ደጥ ተርጥቢገ	Prothrombin
†ራጭ ፍጥና	Biopsy	†ደጥ ለከላጥጥገ	Pre-eclamptic
†ርባ	Antrax		toxemia
†ርጠት	Colic	†ጣጥ	Nit
†ርጥጥታይ ተከላት	Rehmatic fever	†ፀብ ታጣፊ ሰጣት	Reflex
†ርጥጥጥጥ	Ankle	†ለጥ	Testis
†ሰለት	Lesion	†ለጥ ጂ	Epididymis
†ሰለ	Sore	†ለጥ ብገነት	Orchitis
†ሰለ	Would	†ላ ጥሰ	Propical ulcer
†ገጥር -ጥሰ	Ulcer	†ጣጥ ሰገ ደጥ	Lepromatous
/ለሰሰር/		†ረጣ	Resection
†ገጥር	Leishmaniasis	†ጥ	Skin
†ጤት	Ganglion	†ጥ ሰር	Percutaneous
†ጥር	Nodule		

ቶሳ ስር	Subcutaneous	ቢ.ቢ.ፕ	BCG
ቶሳ ስርባጭ	Lipoma	ቢታጫን	Vitamin
ቶሳ ስር አባጭ/		ቢጫ ወባ	Yellow fever
ቶሳ ተጣ	Erythems	ባህል መድሀኒት	Traditional Medicine
ቶሳ ውስጥ	Intradermal	ባህሪ አወራረስ	Hereditary
ታተ ወዘፍ	Seminal Visicle	ባጾሱ	LGV(Lymphogranulidmavenereum)
ታገጥ	Popliteal	ባሲሰስ	Bacillus
		ባሲላዊ ተቶጫጥ	Bacillary dysentery
		ባተ	Leg
		ባተ ሀድ ጡገቻ	Gastrocuemius
በላሊህዋስ	Trophozoite	ባገድ ወገን	Unilateral
በረቶ	Calcification	ባገጥ	Paramedican
በስተጀርባ /ድሀር/	Posterior	በአድ በል	Macrophage
በሽቱኛነት /ድካም/	Infirmity	ባአድ አካል	Foreign body
በሽቱኛነት	Morbidity	/ባላካል/	
በሽታ	Disease	ባከተፊያ	Bacteria
በሽታ ምልክት	Symptom	ባከተር ዌሌፕ	Bacteriology
በሽታ አምጪ	Pathogenic	ባይተዋር	Ectopic
በቶላሉ ተጠፎ	Susceptible	ባ ዌክሞስተፊ	Biochemistry
/ደካማ/		ቤተሰብ አቶድ	Family planning
በአተ	Foramen	በላተ	Pox
በክል	Contaminate	በላገ	Pupil
በክፋ	Capsule	በልታጥ	Vial
በካር	Primipara	በልባሊ	Prone
በካይ	Contaminant	በልባል	Ventral
በክተኗፊ	Saprophyte	በልዝ	Ecchymosis
በዞድ	Hypochondrium	በፊ ስር ደግ	Subclavian artery
በዞድ መደድ	Symphsis	ባድ ተስ	
በዞድ ራስ	Suprapubic	በራኳ	Scapula
በዞድ አገገት	Pubes	በርሀን ጥላቻ	Photophobia
በዱን	Palsy	በርሊት	Ampulla
በጀርባ መተኛት	Supine	በርድ በርድ	Chill
/አገገልል/		አለ	
በገባ /ወድጋጋ	Percussion	በስ /የተሰባ/	Puncture
ጫጃ/	hammer	በስተራ /ፖስተራ	Pasturization
በፋቫ ግሰር	Dressing	ይዞድ አደረገ/	
በፍታ	Granulation	በሸሸት	Groin
ቡርባ	Bursa	በሸሸት አባጭ/የ/	Granuloma ingfunale
ቡላ	Hernia	በባተ	Axilla
ቡጉጉድ	Boil (furuncle)	በተስ	Placenta abruption
ቢልሀርዚያ	Bilharzia	በተስ የአገገፋ	

በከላ	Pollution	ተጠጥቶ	Solute
በዙ ጫናት	Polyuria	ተባይ	Insect
በዙ ጫላት	Polyphagia	ተባይ	Pest
በዙ ወላድ	Multigraida	ተባይ ጫ	Insect-borne
በዙ ጥጥ	Polydipsia	ተባይ ጥፊያ	Insecticide
በጉር	Ache	ተነፈስ / የ/	Collapse (lung)
በገነት	Inflammation	/ለሰገባ/	
በጣት	Incision	ተናገ	Volatile
በጥበጥ	Solution	ተገለጸ	Resuscitation
በተላከዎ	Botulism	ተገለጸ / ራስ	Occipital (bone)
በይ	Canal	ፋስ/	
ቧንቧት	Fistula	ተገገሱ ተገገሙ	Orthopnea
ቢገላ ዎርጫ	Widal test	ጣር፤ አገላ	
ቫርሊ ድላገይ	Pons Varolii	አናት	
በስርጥ ዎርጫ	Wasserman test	ተወገድ	Waste product
/ የወርሳ/		ተዛግጥ	Referred
ቫ የላ ፊላክስ	Weil felix test	ተዘለፈለፈ	Collapse
ዎርጫ / የ/		ተደጋጋጃ	Recurrent
ቫይረስ	Virus	ተገዝ	Recessive
ቫይረስ / የ/	Viral	ተገባት ጊዛ	Communicable period
ቫዚሊን ፋቫ / የ/	Vaslin gauze	ተገኝ	Victim
†		ተጣባቶ	Agglutination
ተላላፊ	Communicable	ተባርኩሊን	Tuberculin
ተላላፊ	Contagious	ቶቦ	Tube
ተላላፊ በሽታ	Communicable disease	ቶቦ ግገገ	Lumen
ተረጎ	Axis	ተ.ክ- ቲ/ጫጋጋ	T.A.T (tetanus antitoxin)
ተሰራጪ	Disseminate	የላና ፀረጫ/	
ተስጥጫ	Compatible	ታህታይ ከገድ	Forearms
ተስቦ	Typhus fever	ታህተገለፈት	Submucous
ተስ	(lause borne)	ታይርኮሲን	Thyroxine
ተስቦ አስተኔ	Paratyphoid	ታይታይ ሸጣ	Inferior Conchae
ተሸካፊ / የበሽታ/	Vector	/ የአናገጣ/	
ተሸከርካፊ ወገን	Wheal Chair	ታህታይ ዋ	Inferior vena cava
ተባይ	Recipient	ደዎባድ	
ተባጥ	Diarrhea	ተረፒ	Therapy
ተባጥ	Dysentery	ተስተርገ	Testestrone
ተባጥ በሽታ	Diarrheal disease	ተላ	Worm
ተጠጥቶ		ተላ ቶ የደረተ	Pectoralis major (muscle)
		ጫጋ	
		ተፎታ	Pulse

አሉታዊ ሪፖርት	RH Negative
አሰሰር	Ulcer
አሰጋሊ /አረብ/	Alkaline
አሰባስ	Meninges
አሰብላ	Alcohol
አወላካቸ ጳጳስ	Index finger
አወላይ	Hypothermia
አወብ	Sebum
አወብ ልጅ	Sebaceous gland
አዋና አሰድ	Amino-acid
አዋባ	Amoeba
አዋባ በጸታ	Amoebiasis
አዋባር	Wrist
አዋጋይ	Pyogenic
አዋጃ	Afferent
አዋጃ	Ampoule
አራብ ፍቦ	Lochia
አራተኛት ጭንቅ	Quadriceps femoris
አራቸ	Arachnoid
አራጊ ለከፈተ	Ascending infection
አራጊ	Sedative
አርባጃ	Polypus
አርጊ ህፃን	Platelet (thrombo-
ደግሞ	cytes)
አሰር	Roughage
አሲዳዊ	Acidic
አሲድ	Acid
አሲተን	Acetone
አስፆ	Asthma
አሰራብ	Bruit
አስፆፍ	Laxative
አስፆፍ	Sneeze
አስጊ ወገን	Risk group
አፒፕ	Diuretic
አቫጋጋ ደገፋ	Ascending colon
አባባባ	Intermediate host
አባባይ	Caustic
አባባ	Postural
አባባ	Posture

አሰይ ደግ ወሳይ	Aorta
አባላዘር	Gentiana
አባላዘር በጸታ	Veneral disease
አባላዘርና ጸገታ	Genio-Urinary System
ወጪ ተገባር	
አባላካል	Organ
አባቸ	Major
አባርላይ	Congenital
አተጋቢ	Febrile
አባባ	Lacrimal
አባባ	Sacrum
አናት	Apex
አናተኝ	Anatomy
አናፃን	Anion
አንጥጋቢ	Motor
አንጥ	Stimulant
አንጋር	Tonsil
አንጋር በገነት	Tonsillitis
አንጋር	Buttock
አንጥፋቲክ	Antibiotic
አንጥጋቢ በጸታ	Onchocerciasis
/አንጥ በጸታ/	
አንጋር	Androgen
አንጋር	Unipara
አንጋር	Intestine
አንጋር በገንጽ	Mesentery
አንጋር ተባብሮ	Typhoid
አንጋር አንጋር	Intestinal Obstruction
አንጋር ተገናኝ	Intestinal Parasites
አንጋር	Colostrum
አንጋር በላይ	Otorhinolaryngologist
ህክም / የጽርጽ	
አናጋር፣ ጽርጽ	
ህክም /	
አንጋር	Keloid
አንጋር	Brain
አንጋር ሰረጸር	Meninges
አንጋር	
አንጋር ሰብራተ	Concussion
አንጋር በገነት	Encephalitis

አገረርፋ	Convulsant
አገረከርብ	Nasogastric
አገፍ ብገነት	Rhinitis
አከርካፊ/ደገደብ	Vertebrae
አከርካፊ አዎድ / የ/	Vertebral column
አኪሉስ ጁግት	Achilles tendon
የአካ በቨት / የአካ	Endemic
ባባ በቨት/	
አካባቢ	Environment
አካፋይ	Quadrant
አካፋይ	Septum
አከት	Seputum
አከት ጫፋት	Expectorate
አከረት	Metastasis
አወቶ አዎዎ	Malingerer
አዋይ አጤ	Pitutary gland
አውራጣት	Thumb
አውታረ ደዎፀ/	Vocal cord
አገዛፊ	
አውታር	Rays
አውደ ፀላት	Perineum
አወገታዊ ፈገግሰ	Rh Positive
አዙፊት	Syncope
አየራዊ	Aerobic
አፍር	Air
አይነርገብ	Retina
አይን	Eye
አይን ሀኪም	Ophthalmologist
አይን ሀኪምና	Ophthalmology
አይን ግዝ	Trachoma
አይን ግጉያ	Ophthalmoscope
አይን ተገ	Eyelid
አይን ብሉን	Pupil
/ግግት/	
አይን ውሀ	Aqueous Humor
አዩን	Ion
አዩዲን	Iodine
አደገጋዝ	Narcotic
አደፍ ቶሬት	Amenorrhea
አጌብ አብጥ	Neoplasm
አድራፍሊን	Adrenaline

አድራፍ ከርቱ	Adrenocortic
ተርሬክ ሀርዋን	trophic hormone
አገርብ	Intermittent
አገርብ	Recrudescence
አገርብ	Remittent
አገሊ ጫፀር	Microscope
አገግብ በባነት / የ/	Hemiplegia
አገገጫ ደገገነ	Transverse colon
አገደዎ አተግጦጥ	Transverse posit-
/ለጠለ/	ion
አገሊባቸ	Booster
አገይ	Saddle nose
አገጉት	Ring worm
አጣገፊ	Acute
አጣፊ	Flexor
አጥናን	Duramater
አጥገት	Bone
አጥገት በገነት	Osteomyelitis
አፀፀ ጫፍጥ	Meta carpals
አፀፀ በዘድ	Symphsis Pubis
ጫፍ	
አፀፀ ከባድ	Clavicle
አፀዎ ተገባር	Skeletal system
አፀዎ አገባር	Carpal
አፈገጋጭ /ለአጥ	Protruding
ገጥ/	
አፍ ብገነት	Stomatitis
አፍገጃ ጫጋት	Snuffles
አፍገጃ ተገገ	Nostril
አፍሊ	External
አፍሊ ጫርዝ	Exotoxin
አፍሊ ብላት	External genitalia
አፍ ግግ	Oral cavity
ኦብ ተገ ተገ	Eustuchian tube
አለግገግ	Atypical
አር ተገ	Indirect
አብዎ	Incompatible
አተረፍጥፍ	Artificial
አገሊሊን	Insulin
አገፋለገዝ	Influenza
አለ የራዊ	Anaerobe

አከፃላ	Asymmetry	አስከርቧ	Scurvy
አወሲብ	Impotence	አባሲት / ቀላ/	Penis
አፈ ቲዶግብ	Anorexia	አባሲት ገላሳት	Glans
አፈ ቲዶ	Involuntary	አብገ	dentine
አፍትወት ጫ	Hydrophobia	አባድ ውሻ በጸታ	Rabies
አሉክትሮላይት	Electrolytes	/ላኩግ/	
አባትሮገን	Estrogen	አብጠት	Tumor
አገዚያ	Enzymes	አተት	Periphery
አከላሎፕሲያ	Eclampsia	አተራ / ቀፃ ላይ	Papula
አለትት	Mediastinum	ያተረ/	
አለበት	Peristalsis	አተር	Node
አጭካ	Vernix Caseosa	አተርፍርገት	Bubo
አጭፃት	Excision	አተብት	Cord
አጫላወብ	Motile	አተብት	Umbilical Cord
አጫወራዊ	Restless	አተብት ደምሳሽ	Umbilical artery
አጫራ	Demonstration	ክ	
አጫይባጫ	Intolerance	እናት	Maternal
አጫይታይ / በአይገ/	Invisible	እና ተኖና የህጻ	MCH (Maternal Child
አጫይገ ቀሳቀስ	Immobile	ናት ጤና አገ	Health Service)
አጫይዘለት	Impermeable	ለገሉት	
አጭቅ ደግሰደት	Antenatal	አገ ቀላሳ / የሴት	Ovum
አጭቅ ደግሰደት	Ante mortem	ዘር/	
አጭቅ ደግሰደት ውለኛ	Antepartum	አገ ቀላሳ አጤ	Ovary
አጭቅ ደግሰደት	Manubrium	አገ ቀላሳ ሸት	Insomnia
አጭቅ ደግሰደት	Umbilicus	አገ ቀላሳ ተት አጤ	Parathyroid gland
አፈርና ጫሻ	Ball and socket	አገ ቀላሳ ተት	Goiter
አርጾድ	Chancer	አገ ቀላሳ አጤ	Thyroid gland
አርሰና ገዛ	Perverperium	አገ ቀላሳ ገሽ	Thyrotrophic
አርሽ	Ferment	ጫሻ ሀርጾገ	Hormon
አርታት	Manipulation	አገ ቀላሳ ተት	Convulsion
አርካብ	Stirrup	አገ ክብል	Pill
አርድ	Gyrus	አገ ክብል	tablet
አርጉት	Pregnant	አገ ደብደብ	Urticaria
አርገብገቢት	Fontanelle	አገ ገር	Colostrum
አርገዝና	Gestation	አገ ገሊት	Supine
አርገባ	"Show"	አገ ገሊት	Sapine
አርጫት	Climacteric	አገ ገሊት	Lithotomy
አባ ታፈላክብ	Staphylococcus	አገ ገላ አካል	Anigen
አባ ተርድ	Steroid	አገ ገላ ለድ	Placenta
አባ ተርገላብ አለባ	Apnea	አገ ገላ	Uvula

አገፍርፍርት	Seizure	አፍ ተኛ ቅሬት	Hyper emesis
አገፍታ	Expiration	ተውከተ	gravidarm
አከከ	Scabies	አፍ ተኛ ተከላተ	Hyperpysereixa
አዞህ /ገፀዞ/	Exudate	አፍ ተኛ ደዎ	Hyperglycemfa
አጃተ	Effusion	በካር	
አዥ	Serum	አፍ ተኛ ደዎ ገሬት	Hypertension
አዥ ጾጠረ	Blister	ኩላሊት	Kidney
/ለ ቀፃ/		ኩላሊት በገነት	Nephrits
አድጻ	Age	ኩላሊት ተቴት	Renial [Tubula]
አድገተ ሀርዎገ	Growth hormone	ኩላሊት ድካም	Kidney failure
አድገተ	Growth	ኩላሊት ጠጠር	Kidney stone
አድገተ በገጠረዥ	Growth Chart	ኩላተገን አጢ	Adrnal gland
አጅ	Hand	ኩርርታ	Murmur
አገፃ	Obstruction	ኩርርታ	Stridor
አገር ጣት	Toe	ኩፍፕ	Measles (rubella)
አጢ	Gland	ኪንታርት	Wart
አቸረት	Deficiency	ካሎሬ	Colorie
አቸበት	Irrigation	ካርቦሀይድሬት	Carbohydrate
አጭ	Larva	ካርቦን ሞኖክሳይድ	Carbon monoxide
አጭ ገፃጅ	Larvicide	ካርቦን ሳይኦክሳይድ	Carbondioxide
አፀፍ	Towel	ካርቲድ ተርታ	Carotid pulse
አተጣቲክ	Automatic	ካሰጣ	Odontoid
አተኖጫክ	Autonomic	ካባ	Gown
አበሲተሲን	Oxytocin	ካቲ	Calcaneum
አከሰጂን	Oxygen	ካተተር	Catheter
አከሰጂን አጠተ	Anoxica	ካገሰር	Cancer
ለፍ	OS	ከጫካላ	Chemical
ለፕራሲዩን	Operation	ከጫፈውክ	Chemotherapy
		ከተገ	Ketone
		ከሊኒካዊ	Clinical
		ከሊኒክ	Clinic
		ከርታሰገሰር	Amnion
		ከረገ	Elbow
		ከርገ አፀዎ	Ulna
		ከርገ ደዎሳጅ	Ulnar artery
		ተባ	
		ክርዎዞዎ	Chromosome
		X- ክርዎዞዎ	X-Chromosome
		Y- ክርዎዞዎ	Y-Chromosome

ከ

ከረጢት	Sac
ከረጫ	Granule
ከርሰ ለባ	Ventricle (of heart)
ከርከር	Chancroid (H.ducry)
ከሸለላ	Marasmus
ከበር /የጾር/	Tympanum
ከተተ	Aberrant
ከገተር አቸገተ	Bibia
ከፊላ አዘላቂ	Semipermeable

ከባሉ	Malaena
ከባጃ	Cicatrix
ክብጽሬገ	Round ligament
ክብረ ገፀሀና	Hymen
ክትባት /ክትባት/	Inpuculation
ክትባት	Vaccination
ክትባት ጫጋኔት	Vaccine
ክገረ ለካላ	'E' extremity
ክገፍ ለካላ	Limb
ክግብር/ክጫት	Kwashiorkor
ክፋሰት ሰብረት	Complicated fracture
ክፍት ሰብረት	Open fracture
ክፍት ሰብረት	Open fracture
ክፍክፍ	Valve
ክፋጾጪ	Complication
ክሊት	Nephron
ክሊራ	Cholera
ክሊስተርላ	Cholesterol
ክግ፣ ሰለጾታ	Coma
ክጾተሪ	Cirrhosis
ክረጫት	Contracture
ክቦተላ/ሰብ/	Tapeworm
ኾት	
ክፕሊክ ነጠባጣብ	Koplik's spot
ወሂ	ወ
ወሂ	Anaphylactic
ወለጾታ	Sprain
ወለድ የጥፋር	Birth control
ወረራ /የግለ፣	Infestation
ተጋገ፣ ጉገገገ/	
ወረርሽኝ	Epidemic
ወራሪ /በሽታ/	Pandemic
ዋራድ ለገጃት	Descending colon
ወረዘ /ገለዘ/	Adolescent
ወርቸ	Arm
ወርቸ ግባ	Glenoid
ወር ለበባ	Menustration
ወባላ	Efferent
ወሰፋት በሽታ	Ascariasis
ወሽባ	Quarantine

ወባ	Malaria
ወተት	Milk (cow's)
ወተት /ፋተት/	Milk (powdered)
ወተት ጥርት	Deciduous teeth
ዋገገገረድነት	Virilism
ወገገ ዘር	Spermatozoa
ወዘፍ	Semen
ወዘፍ ወገድ	Sperm (semen)
ዘር ፍሳሽ	
ወዘፍ ትብ	Vas deference
ወዘፍ ትብ /ወገ ድ ዘር ፍሳሽ/	Ejaculatory duct
ወይቦ	Icterus
ወይቦ	Jaundice
ወይናግ ጌገሎክ	Gentia Violet
ዋሺት	Alveolus
ዋና	Major
ወዘላ ተለጥ	Hydrocele
ውሃ ጅጫፂ	Vesicular
ውሃ ጅጫር /የሃ/	Vesicle
ውሃነሰነት	Dehydration
ውሃክላ /ውሀ	Makintosh
ከላካይ ልብብ/	
ውሃክላ ገላ	Edema
/ውሀክላ ገላ/	
ውላታት	Dislocation
ውርላ	Sequelae
ውርላ ምርጫ	V.D.R.L
ውርጃ	Abortion
ውስጠሀዋብ	Intracellular
ውስጠ ጫርሬ	Intraperitoneal
ውስጠ ጫርዝ	Endotoxin
ውስጠ ግሀፀገ	Intra-Uterine
ውስጠ ግሀፀገ	Endometrium
ገላረት	
ውስጠ ለብራጥ	Endocrine gland
እጪ	
ውስጠ ደግለሽ	Intra venous
ውስጠ ደፃ	Internist
ሀኪም	
ውስጣፂ	Internal

ደግጥወክት	Haematemesis	የሀፈሪ ተግን	Ileum
ደግ ለልካላ ዊነት	Alkalosis	ለገጃት	
ደግ ለሲሳ ዊነት	Acidosis	የሌ	Hip
ደግ ለደ ነት	Blood group	ደሌ	Pelvis
ደግ ለደ ነት ቢ	Blood group B	የሌ ለጥገት	Hip bone (ilium)
ደግ ለደ ነት ለቢ	Blood group AB	የሌ ገታ	Pelvic Cavity
ደግ ለደ ነት ለ	Blood group A	የሰባ	Palpation
ደግ ለደ ነት ለ	Blood group O	የተ ጫካ	Acetabulum
ደግ ከፋዊ ዊነት	Ketosis	የፍገት	Night blindness
ደግ ወሳጅ ቧገቧ	Artery	የፍገት	Nyctalopia
ደግ ዘርላት /ደግ	Circulatory System	የከሰተርስ	Dextrose
ጫዋጦር ስርላት/		ደሀር ነት	Dwarfism
ደግ ገፊት	Blood pressure	ደሀፄ ለፈት	Post-natal
ደግ ገፊት ጫካኪያ	Sphygmomanometer	ደሀረ ቶት	Post-mortem
ደግ ጨዋር	Transfusion	ደሀረ ጥፂ	Post-operative
ደግ ጃጃት	Haemodysis	ኦክሞና	
ደረብ	Pad	ደሀረ ወሊድ	Post-partum
ደረት	Chest	ደላ	Nodule
ደረት	Thorax	ደላሽ	Diaphragm
ደረት ፈጂ	Chest x-ray	ደግረሀጫ/	Syndrome
ደረት ቶድነት	Thoracentesis	የግረሀጫ	
ደረት ለካፋይ	Mediastinum	ደር ገታይገ	Conjunctiva
ደረት ገበር	Pleura	ደባት	Depression
ደቴት	Micro	ደብለያ	Fusion
ደቴት ደግሳጅ	Arteriole	ደብት	Latent
ደገብ ወጥ	Abnormal	ደገክ /ደሀር/	Dwarf
ደገብ ወጥ ተገባር	Malfunction	ደገዛፄ ስጋ	Tuberculoid
ደገብ ወጥ ለጫጥ	Malpresentation	ደፃ	lepracy
ደገሳና	Hypertrophy	ደገጋዝ /ደነገዝ/	Moribund
ደገሳነ	Colon	ደድ	Gingiva
ደገሳነ	Large intestine	ደድ	Gum
ደገሳነ ጠገጠገ	Mesocolon	ደገገ	Ankylosis
ደገሳነ ብገነት	Colitis		
ደገሳነ ለጥበት	Enema	ደ	
ደገፈ የነርቭ	Sympathetic nervous	ደርጫ ከፍጥ	Rubella
ስብረር	system	ደርጻልባ	Sterille
የፍ ተፅያ	Diphtheria	ደርጻልባነት	Sterilization
የ. ፒ. ቲ	DPT	/ዘሳ/	(methods)
		ደርጾ	Germ

ጼገ	Gene	ገርፆስና /ፀባለት/	Puberty
ጼፆር ላፆ ተፃፃፏ	Giardiasis	ገርሶ	Bolus
ጸገደረባ	Eunuch	ገርድ /ገላ/	Stump
ጸቦ	Cast	ገበት	Liver
ጸጻት	Ligament	ገበት በገነት	Hepatitis
ጸጻት	Tendon	ገባር	Follicle
ጸፆፊት	Menarche	ገባር ገሸጻፏ	Follicle Stimulating
ጸፊት ለገገት	Coccyx	ሀርፆገ	hormone
ጸፊና ተሰ	Trichuris (whip-worm)	ገባ	Condyle
ጸደታ	Senility	ገባ	Trochanter
ጸገር	Extremities	ገባር ታ /አበት/	Mass
ፆር	Ear	ገንፁ ለገገት	Zygomatic bone
ፆርታታ	Tragus	/ገርፁ ለፀፆ/	
ፆር ተጠሰ	Pinna	ገንፋገ	Common cold
ፆር ከባር	Eardrum	ገድፍ	Chicken pos
ፆር ደገፍ	Mumps	ገጣገትነት	Projection
ፆር ገንድ	Temporal	ጋለበለበ /ፈጣገ	Tachycardia
ፆርጢ	Parotid	ለበ ፆት/	
ገ		ጋነገባ	Homogenous
ገሀ	Friable	ጋዝ	Gas
ገለፈት	Membrane	ጋጎ	Tourniquet
ገለፈት ጸሰረት	Basement Membrane	ጋድ	Touringuet
ገጻብ ፈሰፆታት	Migraine	ጋደፆሽ ጥሰላ	Decbitus bedsore
ገጻብተሰ	Hemisphere	ገሉክሰ	Glucose
ገር	Benign	ገላፆ	Sequestrum
ገባር ጸገላ	Empyema	ገላፆከድገ	Glycogen
ገባር ገታ	Pleural cavity	ገሉሉሊገ	Globulin
ገቢ	Intake	ገጻድ	Segment
ገቢር ጸድሀገ	Active immunity	ገፆድ	Torsion
ገንባፍፈሽ	Metabolism	ገፈፍ ገባፎ	Graafian follicle
ተገባር		ገርሻ	Relapsing
ገጎቢ ባክተርያ	Bacteriostatic	ገርሻ በሽታ	Relapsing fever
ገጎይነት	Mortality	ገርባባዩ	Lobular
ገገባ /አርፆኛ/	Fainting	ገርባብ	Lobule
ገሰበት	Knee	ገርባዩ	Lobar
ገሰፕ /አባጠት/	Sessile	ገርብ	Lobe
ገሰገላ /ለአይገ/	Protruding	ገርዘት	Circumcision
		ገርዶሽ	Pannus

ገበረከጋ ገገኝነት	Intercourse	ጠባባ/ጫ	Scar
ገበረገበ	Ethics	ጠበታኛ	Droplet
ገታት	Inhibition	ጠበታ ፈባጠ	Infusion
ገተርተር ደዎ	Varicose vein	ጠናገል	Malleolus
ጫሸ		ጠጠር	Calculus
ገተርነት	Rigidity	ጡት	Breast
ገተርነት /ለስ	Stiffness	ጡት ግስግጃ	Weaning food
ውነት/		ዎገብ	
ገገባር አገገት	Frontal bone	ጡት ግጋት	Lactation
ገገባታ	Anabolism	ጡት እጢ	Mammary gland
ገገባታ	Synthesis	ጡት ጫፍ	Nipple
ገገዱ አካል	Trunk	ጡት	Muscle
ገገተ	Acquired	ጡት መወገ	Tetany
ገገርተ	Stupor	/ፀረ/ ተታሪ/	
ገገዋሽ	Incidence	ጡት ወሰን	Intramuscular
ገፊት	Impulse	ጣባ	Calyx
ገርናናነት	Hoarsness	ጣባአይገት/ከፈስ	Parietal bone
ገሸጸጸ	Stimulate	ቀለ/	
ገሸጸጸ	Stimulus	ጣተአገገት	Phalanx
ገባ	Hyphosis	ጣኦ	Taste
ገባ	Gibbus	ጣጋ	Cachexia
ገባነት	Gibbosity	ጣፊ	Spleen
ገታ	Cavity	ጣፊ ለባጠት	Splenomegally
ገናዩ	Lateral	ጩ አጠባባቂ	Sanitation
ገገ ደጋፊ የነ	Parasympathetic	ተላታ	Phobia
ርብ ተገባር	nervous system	ተለየነት የለ	Superficial
ገድናዩ	Costal	ለፀ	
ገድገ	Rib	ተረር	Enamel
ገድገ ገበር	Pleura-pariental	ተርብ	Dental
ገጂ	Noxious	ተርስ	Tooth
ገገቲ	Gloves	ተርየት	Labage
ገሐ	Bud	ተታት	Virulence
ገላገላት ከፍከዱ	Ileocecal valve	ተታገ ሀገብ	Micro-organism
ጠ		ተባት	Constriction
ጠዋለለ /ጡት/	Sartorius	ተባት	Stenosis
ጠረገ	odor	ተባቢ	Stenosis
ጠቀላላ ሀዘብ	Mass immunization	ተባተት	Adhesion
ከተባት		ተባተባት	Adhesion
		ተባጣብ	Sling

ጥገታቱ	Precaution
ጥገታርዝ	Volvulus
ጥገድ ክፍከድ	Mitral valve
ጥገኛ ተወሳክ	Parsite
ጥፍረጦጥጥ	Paronychia
ጦስፕ ሕጢ	Thymus gland

ዘ

ዘረር /ተገርኛ/ /አእምር/	Vertigo
ዘብጥ	Gonorrhea
ዘጋሩ	Gastric
ዘጋሩ	Stomach
ዘጋሩ ብገነት	Gastritis
ዘጋሩ ብገነት	Gastroenteritis
ዘጋሩ ጥጣቱ	Gastric juice
ዋረት	Fibre
ዋነታዊ ጥሰሳ፣ የአሳጋ ጥሰሳ	Bed sores (pressure sores)
ዋገ	Thigh
ዋገ	Femoral
ዋገ ቀት	Anxious
ዋገ ቀት	Stress
ዋገ አጥገት	Femur
ዋገር ላብ	Mons pubis
ዋግ፣ ሰብ	Fat

ፀ

ፀረ ሂስታሚን	Antihistamine
ፀረ ሀዋሳት	Antiseptic
ፀረ ለክረት	Disinfectant
ፀረ ጦርዝ	Antitoxin
ፀረ ተኩሳት	Antipyretic
ፀረ አገገላ አካል	Antibody
ፀረ ለዝ	Antiserum
ፀረ ደምርጋት	Anticoagulant
ፀገር	Hair
ፀገር /ደምሰር/	Capillary
ፀገር ፍርገት	Lymphatic capillary

ፀጋረ ገድገ	Intercostal
ፀጣዊ	attenuated
ፀላጦ ተጠት	Areola
ፀሕሐ ሰባስ /የአይገ/	Sclera
ፀገሰት	Fertilize
ፀገስ	Conception
ፀገስ	Embryo
ፀገስ ሀክምና	Obstetrics
ፀገስና ሀክምና	Obstetrics & Gynaecology
ፀላድ/ብላት	Excreta
ፀታ	Sex
ፀታ ሕጢ	Gonad

ረ

ረርድ	Diagnosis
ረሳብ	Fluid
ረስ	Flatus
ረገገል	Trypanosomiasis
ረገጣጣ	Smallpox
ረተኛ	anterior
ረት	Facial
ረት ጥርስ	Incisors
ረገጢጣ	Anus
ረገጢጣ	Hemorrhoid
ረኛ	Bladder
ረኛጠገ ቀላላ	Urethral meatus
ረኛ ጠገብ	Urethra
ረኛ ለምስ ልገ ቢት	VVF (vesico vaginal- fistula)
ረኛ ኩሳት ጥን	Ureter
ረዚዎሌድ	Phsyiology
ረላሶት	Fetor
ረሶፕ /ግሀፀገ/ ጥን	Fallopian tube
ረደጣከሶጂ	Pharmacology
ረሻ	Bandage
ረሻ	Gauze
ረሌምነት	Giagantism

ፍፊግ ኮሰ	Beef tape-worm
/፳፻/	
ፍፈፍፈ	Fruits
ፍፈ ሀዋስ	Nucleus
ፍፈለግነት	Fertility
ፍርስት	Decomposition
ፍርስት	Lysis
ፍረገታዊ / የፍ	Lymphatic
ርገት/	
ፍርገት ሰር	Lymphatic vessel
ፍርገት ሰር	Lymphangitis
ባገነት	
ፍርገት	Lymph Node
ፍርገት ለጤ	Lymphadenitis
ባገነት	
ፍርገት ዘርላት	Lymphatic circulation
ፍርገትፍስ	Lymph
ፍርገትፍስ	Lymphadema
ለባጥ	
ፍስሳት	Discharge
ፍስጽጦር / የጎ/	Bulla
ፍፍፍገት	Hermaphrodite
ፍርፁጥ ጠጠላ	Impetigo
ፍክፍክ	Slough
ፍገፍገ	Abrasion
ፍጭት	Crepitation
ፍረፍር	Dandruff

T

ፒየር ለጂ	Peyer's glands
ፒፒፈ	PPD (purified protien derivative)
ፖተሎጂ	Pathology
ፕላስቲክ	Adhesive tape
ፕላዝማ	Plasma

ፕላዝማ ሲኖፕ	Plasmodium malariae
ጣለዝ ዓ	
ፕላዝማ ሲኖፕ ገፅ	Plasmodium vivax
ባኮስ	
ፕላዝማ ሲኖፕ ለባሌ	Plasmodium ovale
ፕላዝማ ሲኖፕ ፋሰ	Plasmodium falciparum
ሲፖሪያ	
ፕሮስቲት ለጤ	Prostate gland
ፕሮቲን	Protein
ፖትስ በቨታ	Poot's disease

የእንግሊዝኛ-አማርኛ የህክምና ቃላት ዝርዝር

ENGLISH-AMHARIC GLOSSARY OF MEDICAL TERMS

Abdomen	ሀድ
Abdominal	ሀድነክ
Abduction	● ዘፋጋት
Aberrant	ከተተ
Abnormal	ደንበፀተ
Abort	ግሰረድ
Abortion	ፀርጃ
Abrasion	ናገናገ
Abscess	ዎርቱዝ
Absorb	● ዎጠተ
Acetabulum	የለ ግሻ
Acetone	አሲተን
Achilles tendon	አኪሊስ ድግት
Acid	አሲድ
Acidic	አሲዳዊ
Acidosis	ደዎ አሲዳዊነት
Acini	ጠከና
Achne	ባገር
Acquired	ገኘተ
Acromion	ዛቢያ
Active imm- munity	ገቢር ● ደህን
Acute	አጣጣፊ
Adapt	ግስግግተ
Addiction	ሱስ
Adduction	● ሰብሰብ
Adenoid	ተናጋብጠተ
Adhesive tape	ፕላስቲክ
Adhesion	ተብተተ
Adolescent	ወሬዛ / ገለዝ/
Adrenal gland	ኩላተን አጪ
Adrenaline	አድሪናሊን
Adrenocortico- trophic hormone	አድሪኖ ኮርቲኮ ተርሬክ ሀርዎን
Aerobic	አየራዊ
Afferent	አዎጪ
Age	አድግ
Agglutination	ተጣብተተ

Air	አየር
Alba (white matter)	የፀ አገጼ
Alcohol	አልኮል
Alkaline	አልካሊ / አረብኛ/
Alkalosis	ደዎ አልካሊነት
Allergen	አላርጂኖ
Allergy	አላርጂ
Alveolus	የቢተ
Amenorrhoea	አደና ተፅተ
Amino-Acid	አሚኖ አሲድ
Amnion	ሰፋደላ፣ ክርታስ ገባር
Amniotic fluid	ጠገተ ፀሃ
Amoeba	አሚባ
Amoebiasis	አሚባ በጠታ
Ampoule	አዎፕል
Ampulla	ብርሊተ
Anabolism	ገንባታ
Anaemia (Anemia)	ሰሀ ደዎ
Anaerobe	አኦየራዊ
anaesthesia	ሰጮን
Analgestic	ግስታገሻ
Anatomy	አናተሚ
Androgen	አንድሮጂን
Anion	አናዮን
Ankle	ቀርጭጭግት
Ankylosis	ድገን
Anoreria	አፈ ፀደዎገብ
Anoxica	ለብስጂን አጠተ
Anpylactic	ፀሂዝ
Antemortem	አዎተደጦ ዋተ
Antenatal	አዎተደጦ ልደተ
Ante partum	አዎተደጦ ፀላፕ
Anterior	ፊተኛ
Antibiotic	አንቲባዮቲክ
antibody	ፀርአገገን አካል
Anticoagulant	ፀር ደዎርጋተ
Anidiuretic	ጠገተክላ ሀርዎን
hormone	

Antidote	ግርከሻ	Atlas	ጠቅረዝ
Antigen	አገገጎ አካል	Atrium	ደምለሽ ገገጎ
Antihistamine	ፀረ ሂስታሚን	Atrophy	ሰለሳት
Antiphoretic	ፀረ ተኮሳት	Attenuated	ፀግፂ
Antiseptic	ፀረ ህፃሳት	Atypical	አልሃጎፂ
Antiserum	ፀረ እዥ	Auditory	ሰግታፂ
Antitoxin	ፀረ ጫርዝ	Auscultation	ግጎጦት
Antrax	ቀርባ	Autoclave	ጫሻዝ
Anuria	ሽገተ ጫፍ	Autoinnoculation	ፌስጫፂ ከተባተፕ ፊስ ከተባተ
Anus	ፊንጫጫ	Automatic	አተግቲክ
Anxious	ጥገተት	Autonomic	አተኖጫክ
Aorta	አቢይ ደም ወሳጅ	Autopsy	ራሳ ምርፅፊ
Apex	አናት	Axilla	ብብት
Apnea	አስተገፋሰ አለባ	Axial	ተፊጎ
Aponeurosis	ሸፊክ	Axon	ዛገገ ነርቭ
Appendectomy	ዎተረተ ተርፍ አገጀት		ባሲላ -
Appendicitis	ተርፍ አገጀት ብገነት	B	
Appendix	ተርፍ አገጀት	Bacillary dysentery	ባሲላፂ ተግጥ
Applicator	ጫፊያ	Bacillus	ባሲለስ
Aqueous Humor	አይን ውሃ	Bacteria	ባክቲሪያ
Arachnoid	አራዝ	Bactericidal	ተጋላ ባክቲሪያ
Areola	ፀለጦተ ጫት	Bacteriology	ባክቲሪያ ጻሑፒ
Arm	ወርቅ	Bacteriostatic	ገጎቢ ባክቲሪያ
Arteriole	ደፍት ደምባጅ	Balanced diet	የተጫጫነ ምግብ
Artery	ደም ወሳጅ ቧገቧ	Ball and Socket	አረርና ግሽ
Arthritis	አገገ ብገነት	Band	ሰት
Artificial	አተፈጥሯዊ	Bandage	ፋሽ
Ascariasis	ወሰፋት በሽታ	Barrier	ግገፍ /ከለላ/
Ascending colon	አሽታቢ ደንጎነ	Base	ጫረት
Ascending infection	አራጌ ልክፈት	Basement membrane	ገለፈት ጫረት
Ascites	ኦምጫ ውሃ	BCG	ቢ.ቢ.ፒ
Aseptic	ግክርባልቦፂ	Bed Sores (pressure Sores)	ጥነታዊ ጭነት አለጋ ጭነት
Asphyxia	ጫታረገ	Beef tape-worm	ፍፊጎ ከሰ /ሽጥ/
Aspiration	ጫጫጥ	Benign	ገር
Aspiration	ተገታ	Biceps	ግፊንጃ ጫገፕ
Asthma	አስም	Bilateral	ሁለት ወገን
Asymmetry	አከከል	Bile	ሀዋት

Bile duct	ሀዋተ ጫጮረር
Bilharzia	ቢላሪያ
Biochemistry	ባዮኬሚስትሪ
Biopsy	ቶራቶ ምርጫ
Birth control	ወሊድ ተቆጣጥሮ
Bladder	ፊና
Blade	ዋላጥ
Blister	አዝ ጌጫ
Blood	ደም
Blood group	ደም ባዴ ነት
Blood grou A	ደም አይ ነት አ
Blood group AB	ደም አይ ነት አቤ
Blood group B	ደም አይ ነት ቤ
Blood group O	ደም አይ ነት ለ
Blood pressure	ደም ገፊት
Blood vessels	ደም ስርተ
Body of uterus	ግፀገገላ
Boil (furuncle)	ቡገገጃ
Bolus	ገርሰ
Bone	አጥገተ
Bone marrow	ጫተገ
Booster	አገላባቸ
Botulism	ቦተሊስም
Bradycardia	ዘጋጃ ልባ ዎተ
Brain	አገገጤ
Breast	ጤተ
Breech	ፏተ
Broad ligaments	ባፊ ዎራገ
Born-chi	ቡባሲተ
Bronchioles	ቶባሲተ
Bruise	አገባር
Bruit	አስፈባ
Bubo	አተርፍርገተ
Bud	ጋላ
Bulla	ፍባጌጫ / ቶጎ/
Burn (chemical)	ጋጫ / ኬሚካላ/
Burn (Thermal)	ጋጫ / ጤተጋጂ/
Bursa	ቡርሳ
Buttock	አገባርተ

C

Cachexia	ጫጋ
Cadaver	ረባ
Caesarean Section	ቶዶ ግጥሊድ
Calcaneum	ካታ
Calcification	ባረተ
Calculus	ጫጫር
Callus	ጫጃ
Calorie	ካሎሪ
Calyx	ጫባ
Canal	ባይ
Cancer	ካገባር
Canine (teeth)	ወባ ከራገጃ
tooth	
Cannula	ጫገላ
Canthus	ተገተ
Capillary	ፀገር / ደም ስር/
Capsule	ባከጎ
Carbohydrate	ካርቦሃይድሬት
Carbondioxide	ካርቦን ዳይኦክሳይድ
Carbon monoxide	ካርቦን ሞኖክሳይድ
Carbuncle	ገፍተ አባጥ
Cartoid pulse	ካርቲድ ተርታ
Carpal	አፀዎ አገባር
Cartilage	ላግፀዎ
Cast	ጀሰ
Castration	ሰለባ
Catalyst	ተገከሸተ
Catgut	ተታገ
Catheter	ካተተር
Caustic	አጋጣይ
Cautery	ግጋጫ
Cavity	ጉታ
Cecum	ጋጎ አገጃተ
Cellulose	ሴሉሎስ
Centigrade	ሴንቲግራድ
Chancer	አርዎድ
Chancroid (H. ducrey)	ክርክር

Chemical	ከግክላ	Communicable disease	ተላላ በሽታ
Chemotherapy	ከግረፀስ	Communicable period	ተጋባት ጊዜ
Chest	ደረት	Compatible	ተስማሚ ስዎ
Chest X-ray	ደረት ራጂ	Complicated fructure	ከፋሰት ስብራት
Chicken pox	ጉድፍ	Complication	ከፋዎጪ
Chill	በርድ በርድ ላለ	Conception	ፀገስ
Cholecystitis	ሀዎት ከረጪት በገነት	Concussion	አገገላ፣ ስብራት
Cholera	ኮሌራ	Condyle	ጉባ
Cholestrol	ኮሌስተሮል	Condyloma	ፑፍገ
Chorion	ሳባደ ክርታስ	Congenital	እብርላድ
Chromosome	ክሮሞሶም	Conjunctiva	ድርገታጌገ
Chyle	ለስታ	Consciousness	ገታተ አእምሮ
Chyme	ዛፈት	Constriction	ጥበት
Cicatrix	ከባጫ	Contagious	ተላላፊ
Cilia	ሸፋሸፍት	Contaminant	በካፎ
Circulatory System	ደም ዙርላት / የደም ስርዓት ስርላት/	Contaminate	በከለ
Circumcision	ገርዘት	Contraction	መኮግተር / ለጤገጃ/
Cirrhosis	ኮሾትራ	Contracture	ኮረጫት
Clavicle	አፀፀከባድ	Contusion	ሰገብድ
Climacteric	እርጫት	Convolution	ሸብሸብ
Clinic	ክሊኒክ	Convulsant	አገረርፋፊ
Clinical	ክሊኒካዊ	Convulsion	አገጥጥጥ
Clostridium tetani	መገጋጋ ተላፍ ተፊያ	Copulation	ረካቦ
Clot formation	ደምርጋት	Coracoid	ዎገጋር
Coagulation	መርጋት	Cord	እትብት
Coccyx	ድራት አጥገት	Cortisone	ላህፀ ትጫዎ
Colic	ጋርጫት	Costal	ጉጎናዊ
Colitis	ደገጎኔ በገነት	Couch	መጫጫያ ስላጋ
Collapse	ተዘለፈለፈ	Cranial cavity	ራስተላ ገታ
Collapse (Lung)	ተነፈሰ / ለባገባ	Cranial nerves	ራስተላ ነርቭ
Colon	ደገጎኔ	Cranium	ራስተላ ስፀዎ
Colostrum	አገገር	Crepitation	ፍጪት
Coma	ኮማ፣ ስለዎታ	Cross matching	መስተላፍ መግባሰል
Communate	ሰበርበር	Croup	ለትጎ
Common cold	ጉገፋገ	Crutch	ዎርኩል
Communicable	ተላላፊ	Crystal	ግፊፀ
		C.S.F (Cerebro-spinal fluid)	አገገል ደገደስ ፌህ

Culture	ግሩቢያ
Cusp	ለጣዎ / የከፍከፍ/
Cyst	ሲስት
D	
Dandruff	ጾረፍር
Deciduous teeth	ወተት ተርሰ
Decompose (De- composition)	ፍርሰት
Decubitus bedsore	ጋዴዋሽ ተሰላ
Defecation	ሰገራ ጫጣት
Deficiency	እጥረት
Deformity	ኑርፀ ብልጅነት
Dehydration	ውሃነት
Delivery	ጫገገል
Deltoid	ተከሻ ጫገ
Demonstration	እግረ
Dendrite	ናግ / የነርቭ/
Dental	ተርሰ
Dentine	እብገ
Deoxygenated blood	ንጥላ ለከሰጂን ደዎ
Depressed	ስርጉድ
Depression	ድባቲ
Dermatologist	ግላሲት / ከገለዝ/
Dermatology	ስነግሰ / ስነግለሰ/
Dermis	ስግ ግለሰ
Descending colon	ወራጅ አገጀት
Dextrose	ኋከሰተርስ
Diabetes mellitus	ጫረኤር / ስኳር በሽታ/
Diagnosis	ረርጅ
Diaphragm	ድልጼ
Diarrhea	ተፃጣጥ
Diarrheal disease	ተፃጣጥ በሽታ
Diastole	ርጋሴ ዎላተሰብ
Diet	ዎገብ
Digestion	ግብላላት

Digestive system	ተገባርተ ልጫት
Diphtheria	ጊፍ ተፊያ
Diplopia	ዎገተውታ
Discharge	ፍሰሳት
Disease	በሽታ
Disinfectant	ፀረልክረት
Dislocation	ውልታት
Disseminate	ተሰራጨ
Distal	ተርጋድ
Distension	ጫነረት
Diuretic	አሻጂ
Donor	ሰጪ
Dorsum	ሰበከት
Dose	ጫሃነት ልክ
DPT	ጊ. ፒ. ቲ
Dressing	በሩሻ ግሰር
Droplet	ጠብታ ብናገ
Duct	ጫገረር
Duodenum	ተጓግያ አገጀት
Dura mater	አጥፍገ
Dwarf	ድንክ
Dysentery	ተፃጣጥ
Dyspnea	ተገሩሽ ግጦር
Dysuria	በገተጣጥ

E

Ear	ጾር
Ear drum	ጾር ከበር / ታዎሰር/
Ecchymosis	ብልዝ
Eclampsia	አከለዎጃሲያ
Ectomy	ዎተረታ
Ectopic	ባይተግር
Eczema	ፕሬ
E.D.D	ጫገገያ ተገ /ጫለጃ ተገ/
Edema	ውሃዘላ ገላ /ውሃ ለዘላ ገላ/
Efferent	ወባጓ
Effusion	አዝት
Ejaculatory duct	ወዘፍ ተገ /ወገድ ዘር ፍሳሽ/

Elbow	ከርን
Electrolytes	አላክትሮላይት
Elephantiasis	ዝሀኔ
Emaciation	ጭነት
Embolus	ውታፍ
Embryo	ዕገሰ
Emergency	አስተጋሪ፣ አጣጥሪ
Emesis	ጥሰታወክ
Emotion	ውስጣዊ ሰዓት
Empyema	ገባር ጭገል
Enamel	ጥረር
Encephalitis	እንገል በገነት
Endemic	አካባቢያዊ / የአካባቢ በቦታ/
Endocrine gland	ውስጠ አሰራጭ አጢ
Endogenous	ውስጠወለድ
Endometrium	ውስጠጣህፀን ገለጊት
Endotoxin	ውስጠ ጫርክ
Enema	ደገጎን አጥባብ
Environment	አካባቢ
Enzymes	አንዛዎች
Epidemic	ወረርሽኝ
Epidermis	ላኦላይ ጣሊስ
Epididymis	ጥላጥጅ
Epiglottis	ጥሰባ ክፍክፍ
Epilepsy	ነገርጋር / ከገለል/
Epiphysis	ሀፀነ አፀዎ
Epithelial (Epithelium)	ሊባድ
Erythrocyte	ተይ ተይ ደዎ ሀፃስ
Erythems	ተጎ ቲጫ
Esophagus	ጭንቅ
Estrogen	አስተርገን
Ethics	ገብረገብ
Etiology	ጭነት
Eunuch	ጥገደረባ
Eustachian tube	ኡስታቸ ተክ
Exacerbation	ጭባባ

Excision	አጭጥ
Excreta	ፀጎጅ/በላት
Excretion	ጥሰወገድ፣ ጭጎት
Exocrine	ውጭ አጭገ
Exogenous	ውጭ ወለድ
Exotoxin	አፍአጫርክ
Expectorate	አባታ ጭጥፋት
Expiration	አንፍታ
Extension	ጭዘርጋት
External	አፍላ
External genitalia	አፍላ ብልት
Extremities	ጅገር
Extremities	ከገረላካል
Exudate	እዝህ /ገለል/
Eye	አይን
Eye lash	በፋቦፍት
Eye lid	አይን ተክ
F	
Facial	/የ/ፊት
Faeces	ባገራ
Fainting	ገንባ /አርዎፍ/
Fallopian tube	ፋሎፕ /የጣህፀን/ ተክ
Family planning	ቤተሰብ አቅድ
Fascia	ሰቀ
Fat	ጭጥ፣ ሰብ
Fatty	ሰባዎ
Febrile	አተኳሽ
Femoral	የጭን
Femur	ጭን አጥገት
Ferment	አርቭ
Fertility	ፍሪኦጣልት
Fertilize	ፀገብት
Fetal	/የ/በል
Fetal position	በል አተጣጭጥ
Fetal Stethoscope	ተላገገት
Fetor	ፍላሎት
Fetus	በል
Fever	ተኩሳት
Fibre	ፍረት

Fibrin	ዘህ
Fibrinogen	ዘህወለድ
Fibrosis	ውጭረት
Fibula	ዎርጊዘ
First aid	ጾጽጫ ለገገታ
Fissure	ገፍት
Fistula	ቧገሲት
Flatus	ፊስ
Flesh	ሰጋ
Flexion	ማጠፍ
Flexor	አጣፊ
Fluid	ፈሳሽ
Follicle	ገብር
Follicle Stimulating hormone	ገብር ገሰጣጭ ሀርዎን
Fontanelle	አርገባገሲት
Foramen	ቦለት
Forceps	ቶርባፕ ወረገጽ
Forearms	ታንታይ ክንድ
Foreign body	ባለድ አካል /ባላካል/
Fracture	ስብራት
Frenulum	ሰጋዎ
Frequency	ዝውትራ
Friable	ገህ
Frontal bone	ገንባር አጥገት
Frothy	አረፋጭ
Fumigation	ማጠገ
Fundus	ሻኖ
Fungus	ዘረገጉጃይ
Fusion	ድብሉታ

G

Gall Bladder	ሀዎት ክረጢት
Ganglion	ቀጢት
Gangrene	ዎፊት አባል
Gas	ጋዝ
Gasping	ጾጠረሻ ለስተገፋስ
Gastric	/የ/ ወጋፊ
Gastric juice	ወጋፊ ጥጣዩ

Gastritis	ወጋፊ ብገነት
Gastrocueminus	ባትሀድ ጡንቻ
Gastroenteritis	ወጋፊ ብገነት
Gauze	ፋሻ
Genitalia	አባላዘር
Genito-urinary system	ያባላዘርና ጠታወጪ ግንባር
Gentian violet	ወይናግ ጂንጣን
Germ	ጀርም
Gestation	አርገዝና
Giardiasis	ጂያርዲያ ተጥጥ
Gibosity	ጉባነት
Gibbus	ጉባ
Gingira	ድድ
Gland	አጢ
Glenoid	ወርቶ ጫሻ
Globulin	ጉሎቢን
Glomerulus	ፕሩርገ
Gloves	ጋንቲ
Glucose	ጉሎኮስ
Glycogen	ጉላይኮጅን
Glycosuria	ሰጋር ጠገት
Goiter	አገሮት
gonod	አታ አጢ
Gonorrhea	ወብት
Gout	ፊህ
Gown	ካባባ
Graafian follicle	ገራፍ ገብር
Granulation	ቦፍታ
Granvle	ክረጢ
Granuloma ingiunale	ብሽሽት አባጥ
Groin	ብሽሽት
Growth	አድገት
Growth chart	አድገት ሰገጠረዥ
Growth hormone	አድገት ሀርዎን
Gum	ድድ
Gynaecologist (gynecologist)	ግህፀን ሀኪም

Gynaecology	ግህፀን ሀክኖ
(gynecology)	
Gyrus	አርድ
	H
Hair	ፀጌ
Hand	እጅ
Haematemesis	ደምተውከት
Haemolysis	ደጃጃት
Handicap	በገዢ / የአካል/
Head	ፊሰ
Heart	ልብ
Heart burn	ታር
Heart failure	ልብ ድካም
Heliminth	ሀድ ተለ
Hematuria	ደም ጫናት / ደጫናት/
Hemiplegia	አጋጣሽ ሽባነት
Hemisphere	ገጫባላ
Hemoglobin	ሄሞግሎቢን
hemopoiesis	ደም ሰሪት
Hemorrhage- external	ፍድጫት / ወጪ ዊ/
Hemorrhage- internal	ፍድጫት / ውስጣዊ ዊ/
Hemorrhoid	ፊንጫዊ ኪንታርት
Hepatitis	ጉበት በገነት
Hereditary	/ የ/ባህሪ አወራረስ
Hermaphrodite	ፍናፍንት
Hernia	ቡክ
Hiccup	በርቅታ
Hilum	ጫዋድ
Hip	ጎላ
Hib boneilium	/ የ/ጎላ አጥንት
Hoarsness	ጉራናናነት
Homogenous	ጋነገብ
Hook worm	ጫጦቶ ተለ
Hormone	ሀርሞን
Host	ተቀባይ / የበጠታ/
Humerus	/ የ/ላይ ከገድ አፅም
Hyaline	ጫታየት

Hydatid	ታባ
Hydrocele	ዋዘል ተለጥ
Hydrophobia	ኢትወተ ጫይ
Hygiene (the science)	ሰነድ ጤና
Hymen	ከባረ ገፅሀና
Hyrer emesis gravidarm	ከፍተኛ የታሪት ተውከት
Hyperglycemia	ከፍተኛ የደም ሰኳር
Hyperpysreixa	ከፍተኛ ተኩዝት
Hypertension	ከፍተኛ የደም ገፊት
Hypertrophy	ደገላና
Hypochondrium	በዝድ
Hypoglycemia	ዝቶተኛ የደም ሰኳር
Hypotenison	ዝቶተኛ የደም ገፊት
Hypothermia	ዝቶተኛ የሰውነት ጭቶት አጭላይ
Icterus	ወይቦ
Ileocecal valve	ጊዳገገጥ ከፍክድ
Ileum	ጎሀፊይ የጭን አገገጥ
Immobile	ጫይን ተባብሮ
Immunity	ጫይሀን
Immunization /active/	ከተባባት / ደጃ/
Immunization /passive/	ከተባባት / ጋላፊ/
Impermeable	የጫይዘልት
Impetigo	ፍንድቨ ጭሰል
Implantation	ቲክለት
Impotence	ኢወሲቦ
Impulse	ገፊት
Inanimate	ሀይወት የለብ / ገላዝ/
Incidence	ገጥሞብ
Incision	በጣት
Incisors	የፊት ጥርስ
Incompatible	ኢቦም
Incontinence	አለጫጫር
Incubation perio	ጫባዝ ጊዜ
Index finger	አጫሳዊ ጣት

Indigestion	/የ/ዎገብ አለመገራገር	Internist	ውስጠ ደዩ ሀኪም
Indirect	ኢር ትክ	Intestinal	አገጀት አገጀት
Induration	ጫጭ	Obstruction	አገጀት ጥገኛ ተውሳ
Infant	ሀፃን	Intestinal	አገጀት ጥገኛ
Infection	ለከፈት	parasites	ተውሳክ
Inferior	ታይ ታይ ሸጣ	Intestine	አገጀት
Conchae	/የአፍ ገጣ/	Intolerance	አጣይስጣጣ
Inferior vena cava	ታይ ታይ ዋና ደዎሳጅ	Intoxication	ጫፈረዘ
Infertility	ጫህንነት	intracellular	ውስጠ ሀዋስ
Infirmity	በሽታኝነት /ደካሞ/	Intradermal	ቀጥ ውስጥ
Inflammation	በገነነት	Intramuscular	ጡንቻ ውስጥ
Inflated	የተነፈሰ /አየር/	Intra-natal	ሲወለድ
Influenza	ኢንፉሊንዛ	Intraperitoneal	ውስጠ ጫፈረዘ
Infusion	ጠብታ ፈሳሽ	Intra-uterine	ውስጠ ጣህፀን
Inguinal	ጫሳ /በበሽት/	Intra-venous	ውስጠ ደመላሽ
Inhalation	ገፍታ	Intussusception	ሽጥጥፍ አገጀት
/inspiration/		Invisible	አጣይ ታይ /በአይን/
Inherited	የተወረሰ	Involuntary	ኢፈ ጭ
Inhibition	ገዳት	Iodine	አዩዲን
Injection	ጫርፈ	Ion	አዩን
Inoculation	ከትባት	Iris	ጣዝገቢያ
Insect	ተባይ	Irrigation	አጥበት
Insect-borne	ተባይ ጫጭ	Irritability	ነፍሩዊነት /ፀባይ/
Insecticide	ተባይ ጣፕፍያ	Irritation	ጫጥጥ /ለዋጥ/
Insertion	ጫሰጣ	Ischaemia	ደመከሰ
Insidious	ቀሰሰ	Ischium	ጫሰር /ለጥንት/
Insomnia	አንቀልፍሞት	Islands of	ላንገር ሃን ደሰተፕ
Inspection	ጫልከት	langerhans	
Instinct	ደመነፍስ	Isolation	በጥንነት
Insulin	ኢንሱሊን	Isotonic	ዎጡን
intake	ገቢ	Itching	ጣሳከከ
Intercostal	ፊጫረ ጉድን	Itch mite	ቀንቀን
Intercourse	ገብረሰጋ ገንጥ	Jaundice	ወይቦ
Intermediate	አቀባባይ	Jejunum	ጣላከላዩ ተፎን አገጀት
host		Jigger	ጫፍሌ
Intermittent	አገርሺ	Joint	አገጋ
Internal	ውስጣዊ		
Internal medicine	ውስጥ ደዩ ሀኪም	Kala-azar	ቫህፕ
Internal organ	ውስጣዊ አካል አካል	Keloid	አገዝ

K

Ketone	ኬቶን
Ketosis	ደምኬቶኒዝም
Kidney	ኩላሊት
Kidney failure	ኩላሊት ድካም
Kidney stone	ኩላሊት ጠጠር
Knee	ጉሳበት
Koplik's spot	ኮፕሊክ ነጠብጣብ
Kwashiorkore	ክዋሻዮር ክሎራ
Kyphosis	ገባ

L

Labia-inner	ውስጥ ከገፈር
Labia-outer	ውጭ ከገፈር
Laboratory	ላቦራቶሪ
Labour	ዎት
Laceration	ቋቋሪያ / ለቋቋሪያ
Lacrimal	እንባ
Lacation	ቋት ግጋት
Lactogen hormone	ላክታጅ ሆርሞን
Lactose	ላክታዝ
Large intestine	ደንገን
Larva	እፄ
Larvicide	እፄ ገዳይ
Larynx	ላሪንጅ
Latent	ደብት
Lateral	ገናዊ
Lavage	ጥርጥር
Laxative	አስጥፍ
Leg	ባት
Leishmaniasis	ቋንጭር
Lens	ዎስፊት
Lepromatous	ቀጣፄ ስጋ ደፍ
Leprosy	ስጋ ደፍ / ቅጥፍፍ ደረጃ
Lesion	ቀስለት
Leucocyte	ነፄ ደም ሀክስ
LGV (lympo granu- lmdavenervm)	ባምጫ
Ligament	ድግት / ዎራ

Limb	ከገፍ አካል
Lipoma	ወገ
Lithotomy	አገገልባቢ
Litmus	ሉትሙር
Liver	ጉበት
Lobar	ገርባዊ
Lobe	ገርብ
Lobular	ገርባባዊ
Lobule	ገርባብ
Lochia	ራራ ፍቦ
Loin	በፊት
Lumbar puncture	ዘበር ሰጥቻ
Lumar vertebra	ዘበር አከርካፊ
Lumen	ቀን ዋሳ
Luteinizing hormone	ሉቲናይዝ ሆርሞን
Lymph	ፍርገትፍብ
Lymphadenitis	ፍርገት እጩ በገነት
Lymphangitis	ፍርገት ስር በገነት
Lymphatic	ፍርገታዊ / የፍርገት/
Lymphatic Capillary	ፀገር ፍርገት
Lymphatic Circulation	ፍርገት ዘርዘት
Lymphatic vessel	ፍርገት ስር
Lymphedema	ፍርገትፍብ እብት
Lymph Node	ፍርገትት
Lysis	ፍርሰት

M

Maceration	ቋሽት
Macrophage	ባዲያ በሰ
Macroscopic	ለሂት እይ
Macule	ለቀጥት / የቀጥት/
Major	ዋና፣ አባቶ
Makintosh	ወሃከለ/ወሀ ከላካይ/
Malaena	ከሳሉ
Malaise	ቋጩኝ / የሰውነት/
Malaria	ወባ

Malfunction	ደንበወት ተገባር	Medico-legal	ሀገህ ሀክምና
Malignant	ፎኛ	Medula oblongata	ፈሰ ሰረሰር
Malingerer	አውቶ አጭ	Membrane	ገለፈት
Malleolus	ጫናላ	manarche	ጅምሬት
Malnutrition	ደንብ ወት አጭገብኛ በጥታ	Meninges	አንጃ ሰረሰር ላባስኛ አላባስ
Malpresenta- tion	ደንብ ወት አጫት / የሽላ/	Meningitis	ጫፈት ገተር
Malunion	ተረሀባረ	Menopause	ጫረት
Mammary gland	ጤት አጤ	Menustration	ወር አበባ (monthly cycle)
Mandible	ጫንጭላ / ታፕኛው/	Mesentery	አንጀት ሽንጽ
Manipulation	እርታት	Mesocolon	ደንጓዝ ሽንጽ
Mantoux (test)	ጫንት / ምርጫ/	metabolism	ገንባፍሬብ ትንባር
Manubrium	አምቢያ	Meta carpals	አፀፀ ጫኖፕ
Marasmus	ከሽላላ	Metastatis	አኮረት
Mass	ገበርታ / አበጥ/	Metatarsals	ተሰተር አፀም
Massaging	ጫሽት	Metazoa	ሀዋከቤ ነፍሳት
Mass immuniza- tion	ጫተላላ ሀዘብ ከተባት	Micro	ደጅት
Maternal	እናት / የ/	Microbe	ጫክርብ
Maxillae	ጫንጭላ / ላጀኛው/	Micro-organism	ተጥን ሀዋከ
MCH (maternal child health service)	የእናተኛ የሀፃናት ጤና አገልግሎት	Microscope	አገሌ ጫፀር
Measles	ኩፍጥ	Micturition	ጫሸናት / ሸናት/
(rubella)		Midbrain	ጫሀላይ አንጃ
Meatus	ተጓጓ	Middle finger	ጫሀላጫት
Meconium	ተጫቸ	Migraine	ገጫሰ ራስጾታት
Medial	ዘበጫካላ	Milk (cow's)	ወተት
Mediastinum	ደረት አካፋይኛ አላትት	Milk (powdered)	ወተት / ጥጥት/
Medication	ጫድሀኒት አበጫቸ	Minor	ተላላ / ገላላ/
Medicine (as a medical profe- ssion)	ሀክምና	Mitochondrion	ሀይለሀዋከ
Medicine (as an educational discipline)	/ የ/ሀክምና ተምህርት	Mitral valve	ተንጅ ክፍክጅ
Medicine (sub- stance in teating disease)	ጫድሀኒት	Molar	ጫንጋ/የርስ/ኛ ጾን
		Mold	ሸገትኛ ሸበት
		Mons pubis	ጭገር ጃብ
		Morbidity	በሸተኛነት
		Morgue	ረባ ጤት
		Moribund	ድንጋዘ / ደንገዘ/
		Morning sickness	ተፊት ተፋት
		Moron	ነከርት
		Morphine	ጾርፊን

Mortality	ገጻይ ነት
Motile	አጣጣሪ
Motor	አገጣጥሚ
Moulding	ጭሰዋላ
Mucin	ዛህል
Mucus	ገፋዊ
Mucus membrane	ገፋዊ ገለፈጽ
Mucus secretion	ገፋዊ ምጪት
Multigravida	በዙ ወላድ
Mumps	ጀሮ ደገፍ
Murmur	ኩርርጭ
Muscle	ጡዐጅ
Myco-bacterium	ዘረገገጻይ
Mycocardium	ልብጡጅ
Myometrium	ጣህፀን ጡጅ
Myopia	ቀርብ አይታይ

N

Naevus	ቨታ
Narcotic	አደገጋዝ
Nasogastric	አገፈከርስ
Nasopharynx	ሰር ነት
Nausea	ጥቅለሰለሰ
Necrosis	ሀዋስ ቀት
Neonatal	ሀገጡ ነት
Neonate	ሀገጡ
Neoplasm	አኳስ አበታ
nephritis	ኩላሊት ብገ ነት
Nephron	ኩሊት
Nerve	ነርብ
Nerve cell	ነርብ ሀዋስ
Nerve ending	ነርብ ጭፍ
Nerve tissue	ነርብ ሀብረሀዋስ
Nervous system	ነርብ ጥገባር
Newborn	ሀገጡ
(neonate)	
Night blindness	ጻፍ ገት
Nipple	ጡት ጫፍ

Nit	ቶጫዎ
Nocturia	ሌትሸፍት
Nocturnal	የሌት
Node	አትር
Nodule	ቀጥር፣ ድል
Nostril	ያፍገጫ ተጻጻ
Noxius	ጉጂ
Nucleus	ፋሪህ ዋስ
Nullipara	ጭሀገ
Nutrition	ኒዩትሪሽን
Nyctalopia	ጻፍ ገት
Nystagmus	ጭሽናድ / በገደራ /
	0
Obesity	ወፍረት
Obstetrics	ፀገስ ሀክምና
Obstetrics and Gynaecology	ፅገስና ሀክምና
Obstruction	አገጻ
Occipital	ተገ ተለቦ
Occult	ሰወር
Odontoid	ባስጫ
Odor	ጠረገ
Ointment	ቀብስ / ልዋጥ
Olfactory nerve	/ የ/ጣብ ተተ ነርብ
Oligura	በገት ጣህስ
Omentum	ዎራ / እናተና ገልገል /
Onchocerciasis	አገሰርሲባ በብታ
(river blindness)	/ የአገሰ በብታ /
Open fracture	በፍ ት ሰበራት
Operation	አፕራሲዩ
Ophthalmologist	አይን ሀክም
Ophthalmology	አይን ሀክምና
Ophthalmoscope	አይን ጣጉያ
Optic nerve	ጣያ ነርብ
Oral cavity	ደፍ ዋሻ
Orbit	ጭጅድ
Orchitis	ቀለቅ ብገ ነት

Organ	አባላዊ
Organism	ዘላካ
Orthopnea	ተገላ ተገላ ጫር
OS	አፍ
OS Cervical	ጫፍ አፍ
Osteomyelitis	አጥጥ ብገነት
Otitis media	ጫፍር ብገነት
Otorhinolaryn- ologist	አጥጥ በላይ ሀኪም /የፍርገላናጣ ወዘተ/
Ovary	አገጥላኤ
Ovulation	ጫፈረረ / የሴት ዘር /
Ovum	አገጥላ / የሴት ዘር /
Oxygen	አከሰጊ

P

Pad	ደረብ
Pain	ብቃይ / ሀጫ /
Palate	ላገታ
Pallor	ጫገር ጣት
Palm	ጫፍ
Palpation	ጎሰባ
Palpitation	ፕርገታ
Palsy	በድገ
Pancreas	ጫረፍ
Pandemic	ወራሪ / በሽታ /
Pannus	ጫገር
Papula	አተራ / ቀጥ ላይ ያተረ /
para centesis	ቀድሃት
Paralysis	ለምሻ፣ ለምሽት፣ በባላት፣ በድገት / ለድገት /
Paramedian	ባገጃ
parasite	ጥገና ተውላክ
Parasympathetic nervous system	ገን ደጋፊ የነርቭ ቀገባር
Paratyphoid	ተባባሰ ተነ
Parathyroid gland	አጥር ተነ አጤ
Parietal bone	ባባ / ከራስ ቀል /

Paronychia	ተፍረጫማ
Parotid gland	ፍርጫ
Parturition	ጫለድ
Passive immunity	ሀላፊ ጫህገ
Pasturization	ብስተራ / ፖስተራይዝድ አደረገ /
Pasturize	ጫስተር
Patella	ሉጂ
pathogenic	በሽታ ለምጫ
Pathology	ፖተሌጂ
Pectoralis major	ተልቀ የደረተ ጫገ
/muscle/	
Pediatrician	የሀፃናት ሀኪም
Pediatric	ሀፃናት ሀኪምና
Pedicle	ብረፅ
Pelvic bone	/ የ/ላሌ አጥገት
Pelvic cavity	/ የ/ላሌ ገታ
Pelvis	ላሌ
Penis	አባቱት / ቀላ /
Percussion	ጫጃት
Percussion	በገገባ / ጫጃያ
hammer	ጫጃ /
Percutaneous	/ በ/ ቀጥ ስር
Perforation	ፕራፖር / ቀጥ /
Pericardium	ለብ ሰፋድ
perimetrium	ጫህፀን አካባቢ
Perineum	አወፀፀላት
Perioseum	ለብድ
Periphery	አተት
Peristalsis	አለብት
peritoneum	ጫጫሪ
Peritonitis	ጫጫሪ ብገነት
Permanent tooth	ተጣጥዶ ተርብ
Perspire	ጫላብ
pertusis	ተከተከ
Pest	ተባይ
Petechia	ገድፍ

Peyer's glands	ፒየር አጫ	Plunger	ጫርጫሪያ / ለጫራ/
Phagocytes	ህዋስ በላ	Pneumonia	ሳንባ ምቸ
Phalanx	ጣት አጥገት	Polioomyelitis	ልምባ
Pharmacology	ፋርማኮሎጂ	Pollution	በከለፕ ጫከሰ
Pharynx	ስርገ	Polydipsia	በዙ ጥጥት
Phimosis	ምድቂት/ምድጂት/	Polypus	አርባጫ
Phlebitis	ደምጫብ በገነት	Polyuria	በዙ ጫናት
Phobia	ጥላቻ	Pons varolii	/ የ/ባርሊ ድላፃ
Photophobia	በርሀን ጥላቻ	Popliteal	ቋገጃ
Physical	ሰውነታዊ	Pore	ጥፃፃ
Physician	ሀኪም	Posterior	በስተጀርባ / ደሀር/
Physiology	ሬዚዮሎጂ	Post-mortem	ደሀረ ምታ
Piamater	ተተ	Post- natal	ደሀረ ልደት
Pigment	ጥለም	Post-operative	ደሀረ ጥጅ ሀክምና
Pill	አገክበላ	Post-partum	ደሀረ ወለድ
Pinna	ጀርታጫላ	Postural	አቋጣጣ
Pin worm	ጫርሬ ተላ	Posure	አቋም
Pituitary gland	አፃፂ አፂ	Poot's disease	/ የ/ፖትስ በቫታ
Placenta	አገገፃ ልጅ	Pos	በላ ተ
Placenta	በተከ የአገገፃ	PPD (Purified	T. T. ፋ
abruption	ልጅ	protein	
Placenta	ጥፃፃ አገገፃ ልጅ	derivative)	
previa		Precavtion	ጥገታ
Plasma	ፕላዝማ	Pre-eclamptic	ጥድ ለከለምፕሲያ
Plasodium	ፕላዝም ፋላሲ	toxemia	
falciparum	ረም	Pregnancy-	ግህፅን ወጭ አርገዝና
Plasmodium	ፕላዝም ግላሪያ	ectopic	
Malariae		Pregnant	አርገዝና
Plasmodium	ፕላዝም ለባላ	Premature	ያለገዛው የተወለደ
ovale		Premature	ያለገዛው የተወለደ
Plasmodium	ፕላዝም ባይባከስ	infant	ህፃን
Vivax		Premature new-	ያለገዛው የተወለደ
Platelet	አርጌ ህዋስ ደም	born (neonate)	ሀገጫ
(thrombocytes)		Premolar	ጥድ ጭን
Pleura	ደረተ ገበር	Prepuce	ልምብ
Pleura cavity	ገበር ገታ	Preventable	ጫከሰ የግጥላ
Pleura-	ገድገ ገበር	Primipara	በካር
pariental		Procedure	ስነተገባር
Pleura-	ሳንባ ገበር	Prodromal	ጥድ ሀጭ
Visceral		Prognosis	ተገባይ

Projection	ገጣንነት
Prolapse	ዘርገፍ፣ ጫገላጥ
Prone	በላላ
Prophylaxis	ጫላክያ
Propagat	ጫራጨት
Prostate gland	ፕሮስታት አፄ
Prostration	ጫዘረ
Protein	ፕሮቲን
Prothrombin	ፕሮታሮምቢን
protoplasm	ጫረተ ሀዋክ
protozoa	ኤህተ ሀዋክ
Protruding	አረጋጋ፣ /አስተገተ/
Protruding	ገላገል /ለእይገ/
Proximal	የቅርብ፣ ቀደም
Pruritis	ጫሳከከ
Psychiatry	ሰነድ አክሮ
Puberty	ፕሮፖርቲዮን ጫሳት
Pubes	በዘድ አገገት
Puerperium	አርባያ ጊዜ
Pulmonary tuberculosis	ሳንባ ነቀርባ
Pulp	ጫዘ /ጫዘ/
Pulse	ተርታ
Puncture	በሲ /የተበሳ/
Pupil	ያይን በሌን /ጫጥ/
Purulent	ጫላሞ
Pus	ጫገል
Pus cell	ጫገል ሀዋክ
Pustule	ጫሊት
Putrefaction	ጫብከት
Pylorus	ሰላፊ
Pyogenic	አዎጋይ
Pyrexia	ተኩሳት
Pyuria	ጫገልፕሮት

Q

Quadrant አካፋይ

Quadriceps femorie	ወጃባ
	R
Rabies	አበድ ወሻ በሽታ
Radial	ጫዘፋፄ
Radius	ጫዘር አፀዎ
Rash (n)	ፕሮታ
Rays	አውታር
Reaction	የሰጥት ጫሰ /አፀፋ/
Recessive	ተጓዥ
Recipient	ተቀባይ
Recrudescence	አገርጌ
Rectum	ፕላላገጃት
Rectus	ርተክፄ /ጫገ/
Recuperation	ጫገገዎ
Recurrent	ተደጋጋጫ
Red blood cell (R.B.C)	ቀይ የደም ሀዋክ / ቀ.ደ.ሀ/
Reduce	ጫረት /በበረተ/
Referred	ተዛግፋ /በጋይ/
Reflex	የፀብ ታጣሪ ሰጥት
Reflex-moro	ዎር የፀብ ታጣሪ ሰጥት
Refuse	የተጣሉ
Regeneration	የተጣሉ
Relapsing	ገርሻ
Relapsing fever	ገርሻ በሽታ
Remission	ተለላታ
Remittent	አገርጌ
Renial/tubula	ኩላሊት ተጓዥ
Repellent	ጫረሪያ
Reproduction	ጫረባት
Reproductive organ	ጫረቢያ ባልት
Resection	ተፈጣ
Residual	ተፈ
Resistance	ጫገገ ሀይል
Respiration	ጫተገረክ
Response	ዎላሽ

Restless	አጭራቴ
Restraint	ጭገቻ
Resuscitation	ተገባላት
Retained placenta	በገን አገገላ ልጅ
Retina	አይነ ርገብ
Rhomatic fever	ቀርጥጥታዊ ተከጣት
Rheusis factor	/የ/ሪዞሞብ ፋክተር
Rhinitis	ሊንፍ በገነት
Rh Negative	አሉታዊ ሪዞሞብ
Rh Positive	አፃታዊ ሪዞሞብ
Rhythm	ቦገጥ
Rib	ገድገ
Rickets	ፊክትስ
Richettsia	ፊክትስያ
Rigidity	ገትርነት
Rigor	ዘፀት
Ring finger	የለበት ጣት
Ring worm	አጋገት
Risk	ቦጋት
Risk group	አቦጊ ወገን
Rodent	ዘራይት /ፀርአይት/
Roughage	አቦር
Round liga- ment	ከበቃራን
Rubella	የጀርጫ ከፍጥ
Rubra	የይ /ይፀ/ አራቦፍስ
Rupture (n)	ፀ ቀደድ

S

Sac	ከረጃት
Sacrum	አነባ
Saddle nose	አገይ
Saline	ጣ የላው
Saliva	ቃራት
Salivary glands	ቃራት አጢ
Salmonella	ሳላዎ ነላ

Salpingitis	ጣህፀን በገነት
Salpinx	ጫከት
Sanitation	ጤና አጠባበቅ
Sapropligte	በክት ፍፊ
Sartorius	ጠቃበላላ /ጭገቻ/
Scab	ቀርፊት /የጭላ/
Scabbies	አከከ
Scald	ገፍረት
Scalp	የራስ ቀላ
Scalpel	ጫታጥ
Scaphoid	ፕላገ
Scapula	ብራሻ
Scar	ጠባሳ /ጫ/
Schistosoma	ፕስቲሳ
Sciatic	ጫንፍሮ
Scissors	ጫጥስ
Sclera	ፀ ነሐ ለባስ /የአይን/
Scrotum	ጣህፀረ ጥለት
Scurvy	አቦከርቢ
Sebaceous gland	አጫካ አጢ
Sebum	አጫካ
Secondary tuberculosis	ሁለተኛ /ላገጫ/
Secretion	ቃጥጥ
Sedative	አራገ
Sediment	ዘታጥ
Sedimentation	ዘትተ
Segment	ገጣጅ
Seizure	አገፍርፍፊት
Sella turcica	ጫንበረ አየፔ
Semen	ወዘፍ
Seminal visicle	ፎት ወዘፍ
Semipermeable	ከራሳ አዘላጅ
Senility	ጅጅታ
Sensation	ቦጣት
Sense organ	የቦጣት አባላባሳ
Senses	ጫቦጣያ
Sensory	ቦጣታዊ

Sepsis/ Septicemia	ሰፕሲስ	Sperm (Semen)	ወዘፍ /ወገድ ዘር
Septum	አካፋይ	Spermatozoa	ፍሳሽ/
Sequelae	ወርሳ	Sphincter	ወገን ዘር
Sequesterum	ገላይ	Sphygmomanometer	ሽፆ ተተ
Serosa	ሰባስ		ደፆ ገፊት
Serum	አዥ		ጫኪያ
Sessile	ጉለቸ /አብጠተ/	Spinal cord	ሰረሰር
Sex	ጾታ	Spinal nerves	ሰረሰር በቀለ ነርቨዎች
Shaft	ዘገገ፣ አገገ	Spinal tap	ሰረሰር ፍስ ተገ
Shigellosis	ሼጌሎሲስ	Spleen	ጣፊያ
Shock	ሸክ	Splenomegally (Spleen enlargement)	ጣፊያ አብጠተ
Shoulder	ተከሻ	Splint	ጫገኛ /ለሰባሬት/
"Show"	አርጠባ	Spore	ዘር ያ
Sick	ሀጮቻ	Sprain	ወለፆታ
Sighing	ጣፃተተ	Spraying	ጫጨት
Sigmoid colon	ሲግሞይድ ደገገ	Spring water	ፆንጭ ውሀ
Sign	ምልክት	Sputum	አክታ
Sinus	ሸለቋ	Squint	ሽወር /ሽወረራ/
Skeletal System	የአፀፆ ተገባር	Stain	ጣቀለፆ
Skin	ቀገ	Staphylococcus	አስታፊሶክስ
Skull	ሬስ ቀለ	Stenosis	ቸባት፣ ቸባባ
Sling	ቸባጣብ	Sterile	ጀርዎአለባ
Slough	ፍክፍክ	Sterility	ጫሀነት
Small intestine	ተገሹ አገጀት	Sterilization (methods)	ጀርጣለባነት /ዘጓ/
Smallpox	ፈንጣጣ	Sternum	ሰደታ /አዎሲያ/
Sneeze	አስነጠሰ	Steroid	አስቲሮይድ
Snuffles	ያፍገጃ ጫጋት	Stertorous	ጣገኳረፍ
Soft palate	ለሰላባ ላገታ	Stethoscope	ጣጻጫ
Solute	ተበጥባጭ	Stiffness	ገተር ነት /ለሰውነት/
Solution	በጥብጥ	Stillborn	ፆተ የተወለደ
Sore	ቀሰለ	Stimulants	አገቂ
Spasm	ጫጥተር	Stimulate	ገሸጫ
Spatula	ጣላሻ	Stimulus	ገሸጣጭ
Specimen	ናጫ	Sting	ነደፈ
Speculum	ሰርጥጣያ	Stirrup	አርከባ

Stitch	ሰፋ
Stomach	ወጋፍ
Stomatitis	አፍ በገነት
Stool	ሰገፍ
Strabismus	ዳገሻረር
Straining	ግግጥ / በገተ፣ ሰገፍ ወዘተ/
Stress	ጥጥጥ
Stretcher	ታሪዝ
Striae	ሰርጋሳ ሸገበር
Stricture	ዳገበብ
Stridor	ኩርርታ
Stroke	ዎት
Strongyloides	ስተርገጌዴኒስ
Stump	ጉርድ / ገላ/
Stupor	ገገርት
Subclavian artery	ብፊ ሰር ደዎሳዱ ተስ
Subcutaneous	ከ ቀሳ ሰር
Sublingual gland	ዎላስርጢ
Submucous	ታህተገሰፈት
Suffocation	ዳታፈን
Sulcus	ሀፀን
Superficial	ጥለትነት የለለው
Superior venacava	ላካላዴ ተለት ደዎሳሽ
Supine	በጀርባ ዳተኛት / አገገ ልል፣ አገገሊት/
Suprapubic	በዛድፋስ
Suppository	ሱፖዚቶፊ
Suppuration	ዳዎገል
Surface	ሰለፋ
Surgeon	ቶደሀኪዎ
Surgery	ቶደሀከዎና
Susceptible	በ ተላሉ ተጠፎ / ደካማ/
Suture	ሰፈት
Sweat	ላብ
Symmetry	ዎጥጥን

Sympathetic nervous system	ደጋፊ የሳርብ አሰራር
Symphysis pubic	አፀዎ በዛድ ዳጥጋ
Symphysis	በዛድ ዳጥደድ
Symptom	የበሽታ ዎልከት
Syncope	አዛፊት
Syndrome	ድዎረሀጠዎ / ተዎረሀጠዎ/
Synthesis	ገንባታ
Syphilis	ፎፕስ
Syringe	የጦርፊ ገን
Syrup	ዘርፕ
System	ተገባር
Systole	ገበተለብ ኩዎታፊ

T

Tablet	አገክበል
Tachycardia	ገሰበሰብ /ፈጣን ልብዎት/
Tapeworm	/ የ/ከቦ ተል
Tarsal	ጥዎባ
Tartar	ልግዎ
Taste	ጣላዎ
Taste buds	ጣጣጣጫን ተገበት
T.A.T (Tetanus Antitoxin)	ቲ.ኤ.ቲ /ጦገጋጋ የሰፍ ፀር ጦርዘ/
Temperature	/ የ/ዳተት ጠጠን
Temporal	ጀር ገንድ
Tendon	/ የ/ ድግት
Tenesmus	ግስግጥ /ለ ተጥግጥ/
Terminal	ዳድረሻ፣ ዳድረሻ
Testosterone	ተስ ተስ ተርገ
Testis	ቶለጥ
Tetanus	ጦገጋጋ የሰፍ
Tetany	/ የ/ጦገጋጋ ዳድጠር / ገተረ/፣ ተታኒ
Therapy	ተፈፒ
Thermometer	/ የ/ዳተት ዳለኪያ
Thigh	ጥን
Thoracentesis	/ የ/ደረት ቶድሀት
Torax	ደረት

Thrombosis	ደዎ ጫርጋት /በደዎ በዎ ውስጥ/
Thrombus	ርጉ ደዎ
Thumb	አፀሩ ሳት
Thymus gland	ጸሰን አፂ
Thyroid gland	የአገዳርት አጪ
Thyrotrophic hormone	አገዳርት ገዝግዳ ሀርዎን
Thyroxine	ታይሮክሲን
Tibia	ኪንተር አገገት
Tick	ጫዝር
Tinnitus	ሀፀታ
Tissue	ሀብረ ሀዋስ
Toe	የእገር ሳት
Toilet	ጫፀኝ ቦት /በተዋገደህ/
Tolerance	ታይነት
Tongue	ዎላስ
Tongue depres- sor	/የዎላስ ጻረጃ
Tonsil	አገጋር
Tonsillitis	አገጋር በገነት
Tooth	ጥርስ
Torsion	ገዎድ
Touringuet	ጋድ
Tourniquet	ጋኅ
Towel	አፀፍ
Toxin	ጫርዝ /ሰዎ/
Toxoid	ጫርዝጥ /ጫርዝ አጥ/
Trachea	ጥሰብ
Trachoma	አይገ ግዝ
Traditional mediciene	/የ/ ባህል ጫድህነት
Tragus	ጆር ታታ
Transfusion	ደዎ ጨር
Transverse colon	አገኅጺ ደገኅነ
Transverse position	አገደዎ አጥጫጥ /ለጠል/

Traumatic shock	/የ/ዎተ ሸክ
Treatment	ሀክዎና
Tremor	ርደት
Triangular bandage	ቦስት ግለዘን ፋሽ
Triceps	ቦስት አናት ጫቻ
Trichuris (whip- worm)	ጅረፍ ተል
Tricuspid valve	ቦስት ሳባ ከፍክድ
Trigone	ጫደብ
Trocar	ጫስጥር
Trochanter	ገብ
Trochlea	ጫዘፀር
Trophozoite	በላሊ ሀዋስ
Tropical	ተርቲካል
Tropical ulcer	ረ/የ/ ጥላ ጥላል
Trunk	ገንደ አካል
Trypanosmiasis	ረገገል
Tube	ቲቦ
Tubercle bacillus	ነጥርሳ ዘገገተፊያ
Tuberculin	ተባርኩሊን
Tuberculoid leprosy	ድንዝገጫ ስጋ ደፂ
Tuberculosis	ነጥርሳ
Tumor	አብጠት
Twin	ጫገታ
Tympanum	ከቦር /የፂር/
Typhoid/typhoid fever (enteric fever)	ያንጃት ተስቦ
Typhus fever (louse borne)	ተስቦ

U

Ulcer	ጥንጥር ጥላል፣ አልቦር
Ulna	ከረን አፀዎ
Ulnar artery	ከረን ደዎሳጅ ጥ
Umbilical artery	አትብት ደዎሳጅ ጥ
Umbilical cord	አትብት

Umbilicus	አምበርተ
Unconsciousness	ራስ መሳተ
Unilateral	ባንድ ወገን
Union	ሁባራ
Unipara	አንድ ወላጅ
Unsanitary	ንፁህናው ያልተጠበቀ
Upper arm	ላይኛው ከንድ
Upper exto- emity	ላይኛው ከንፈ አካል
Urea	ዩሪያ
Uremia	ሽንጋቱን ደም
ureter	ፊኛ ኩለት ተባ
Urethra	/የ/ ፊኛሽን ተባ
Urethral	/የ/ፊኛሽን ቀላላ
meatus	
Urinal	ሽንጋት ስታ
Urinalysis	ሽንጋት ምርመራ
Urinary	ሽንጋት ፊኛ
bladder	
Urine	ሽንጋት
urticaria	አንድብደብ
Uterine	ግህፀን ዘለት
Inertia	
Uterus-body	ግህፀን ገላ
Uterus-fundus	ግህፀን አናት
Uvula	አንጥል

V

Vaccination	ከተባት
Vaccine	ከተባት መድሀኒት
Vagina	የሴት ብልት /አምቦ/
Vagus nerve	መስተሀውር ነርቭ
Valve	ክፍክፍ
Varicose	ገተርተር ደም መላሽ
vein	
Vas deferens	/የ/ ወዘኛ ተባ
Vaslin gauze	/የ/ቫዘሊን ፋቫ
V.D.R.L	/የ/ወርኔ ምርመራ
Vector	ተሽካሚ /የበሽታ/

Vein	ደም መላሽ /የደም ስር/
Venerial	/የ/ አባላዘር በሽታ
dis e	
Venom	መርዝ /የአባባ/
Ventilation	ጥናፈስ /በአየር/
Ventral	ብላባል
Ventricle (of heart)	ከርሰ ልብ
Venule	ደመላሽት
Vernix	አጫካ
Caseosa	
Vertebrae	አከርካፊ /ደንደስ/
Vertebral	/የ/አከርካፊ አምድ
column	
Vertigo	ግዘር /ለአእምሮ/
Vesicle	ውሃ ቋጠር /ቀላ/
Vesicopu- sule	መገላጭ ውሀ ቋጠር /ቀላ/
Vesicular	ውሀ ቋጠራ
Vessel	ደምበር
Vial	ብለታጥ
Victim	ተገዷ
Villus	ስእርት /ገዕዝ ፀገር/
Viral	/የ/ቫይረስ
Virilism	ወንግገረድነት
Virulence	ጥቃት
Virus	ቫይረስ
Viscosity	ዘልጋን
Viscetra	ለጫት
Viscid	ዘልገ
Vital center	ጫሄ ግእከል
Vital sign	ተአምረት ህይወት
Vitamin	ቢታሚን
Vitiligo	ለምፀ
Vitreous	ዞፍ
Vocal cord	አውታረ ደምፀ/
	አንዛሬ
Volatile	ተናጥ
Volvulus	ጥንቅር

Vomit (n)	ተፀከተ		
Vulva	/የ/ሰተ ብላተ ከገፈር		Z
VVF (Vesico Viginal Fistula)	ፊፍ አምስ ምገቢት	Zygomatic bone	ንገቴ አጥገት /ንገቴ አፀም/

W

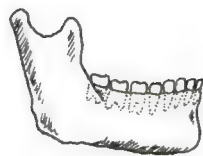
Wart	ኪንታርት
Wasserman test	ቫስመን ምርጫ /የወርዳ/
Waste product	ተወጋጅ
Wax	ሰም
W.B.C (white blood cell)	ዲ.ዲ.ሀ /ነጭ ደም ህዋስ/
Weaning food	ጡት ማሰጣገያ ምገባ
Weil felix test	/የ/ቫየል ፊሊክስ ምርጫ
Wheal	ሰንበር
Wheet chair	ተሽከርካሪ ወንበር
Wheezing	ማፈጫት
Whooping cough	ተከተከ ማፈጫ
Widal test	ቪዳል ምርጫ
Worm	ተሰ
Wound	ዋሰሰ
Wrist	አምባር

X

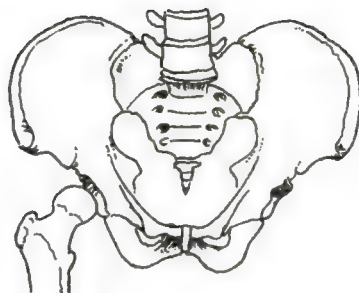
X-Chromosome	X - ክሮሞዞም
X-ray	ሬንጂ

Y

Y-Chromosome	Y - ክሮሞዞም
Yellow fever	ቢጫ ወባ

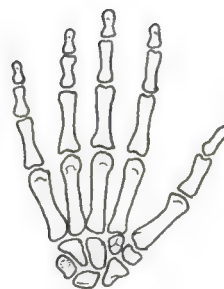
ጫን ገጽ

የጣሌ ስጥጥ

ሳይ ከጥፍ ስጥጥ

የእጅ ስጥጥ

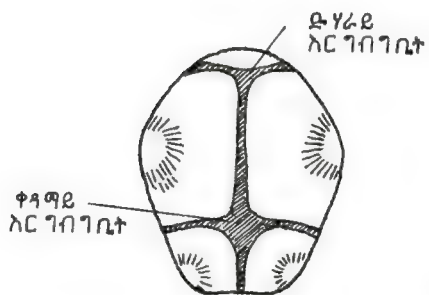

ከንተሮ

ዎርጋዝ

ጥን ለጥንተ

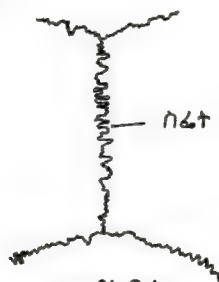
ከንተሮና ዎርጋዝ

ዱሃራይ
እርገባገቢት

ቀላማይ
እርገባገቢት

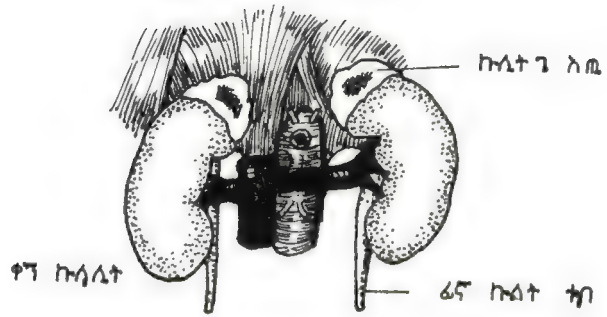
የሀፃን

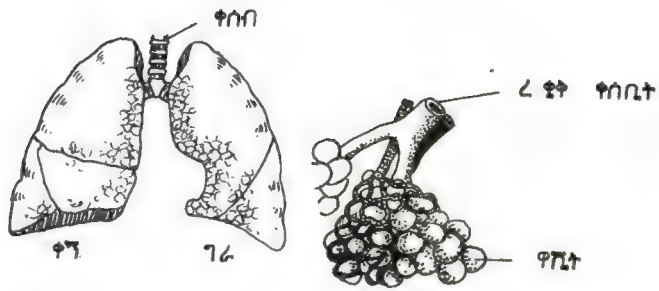
በፊት

የለዋቂ

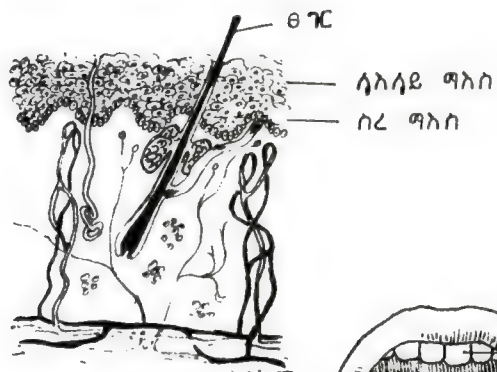
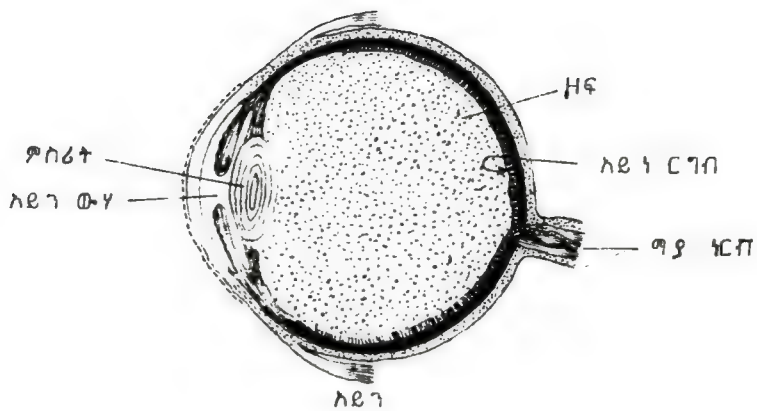
የራስ ቀላ በፊት

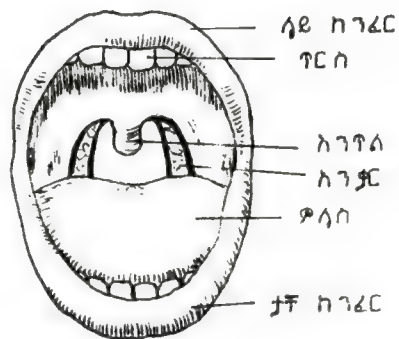
ስም

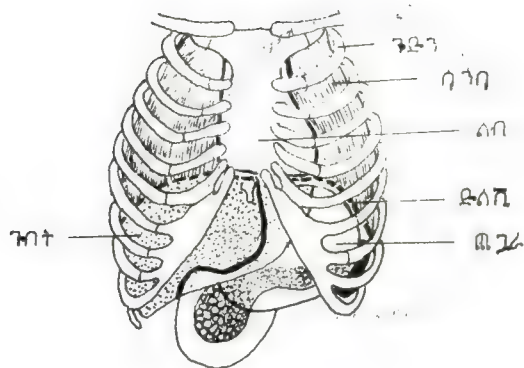

ስም ስም

ቀፃ

ደረተና ላይኛው የሆኑ ክፍል

የእግር /መጠጫ/ አጥንቶች

በት.መ.ማ.ማ. ድርጅት ታተመ።